

Mestna občina
Ljubljana

Župan

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

t: 01 306 10 10

tajnistvo.zupana@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 610-31/2025-4

Datum: 23. 4. 2026

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

NASLOV: Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025

POROČEVALCA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo
Davor Buinjac, višji svetovalec

PRISTOJNO

DELOVNO TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme »Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025«.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:

- Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025

Na podlagi 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na svoji seji dne sprejel naslednji

S K L E P

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme »Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025«.

Št. 610-31/2025-
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev
»Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027
v letu 2025«

1. Pravni temelji

Pravni temelj za sprejem »Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2024« sta naslednja predpisa: Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) in Statut Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo).

V skladu s prvim odstavkom 9. člena ZUJIK se javni interes za kulturo določa z zakoni ter nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Mestni svet Mestne občine Ljubljana je na 15. seji, 1. julija 2024, sprejel Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027. V skladu z ZUJIK-om, gre za »lokalni program za kulturo« Mestne občine Ljubljana. Prvi stavek prvega odstavka 14. člena ZUJIK-a določa, da »lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje osmih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje«. S spremembami in dopolnitvami ZUJIK-a, ki so začele veljati 22. oktobra 2025, je bilo obdobje lokalnega programa za kulturo podaljšano s štirih na osem let. Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 je bila sprejeta pred zadnjimi zakonskimi spremembami in dopolnitvami, ko je veljalo, da se lokalni programi za kulturo sprejemajo za obdobje štirih let.

V prvem odstavku 10. člena ZUJIK-a je opredeljeno, da je nacionalni program za kulturo »strategija kulturne politike, s katero se ugotovita vloga kulture v celostnem razvoju družbe v državi in skupnem slovenskem kulturnem prostoru ter javni interes zanjo, se opredelijo vizija, cilji, deležniki, prečne politike, področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, in se predvidijo ključne usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo.«

Statut Mestne občine Ljubljana v 27. členu določa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana med drugim sprejema plane razvoja Mestne občine Ljubljana in druge akte Mestne občine Ljubljana, torej tudi dokumente, ki se nanašajo na poročanje o uresničevanju planov razvoja.

2. Razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben, ter ocena stanja na področju, ki ga akt ureja

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 je peti strateški dokument na področju kulture MOL, ki določa cilje, ukrepe in prednostne naloge do konca leta 2027. Delovanje na podlagi strateškega dokumenta ni zgolj demokratična oblika oblikovanja in izvajanja kulturne politike, temveč tudi najpomembnejši dejavnik načrtnega doseganja rezultatov na področju kulture v MOL.

Strategija določa, da Oddelek za kulturo vsako leto najpozneje do konca maja pripravi poročilo o izvajanju strategije v preteklem letu za obravnavo na Mestnem svetu MOL. Letno poročilo se pripravi na podlagi podatkov, pridobljenih od izvajalcev kulturnih programov in projektov, sofinanciranih iz proračuna MOL-a. Poročilo vsebuje oceno rezultatov za vsak strateški cilj posebej, vključno z navedbo razlogov za morebitno odstopanje oziroma neuresničitev.

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025 je drugo poročilo v tem strateškem obdobju.

3. Poglavitne rešitve

Mestnemu svetu MOL predlagamo, da sklep o »Poročilu o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025« obravnava in sprejme.

4. Ocena finančnih in drugih posledic sprejema akta

Finančne posledice izvajanja Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 so opisane v dokumentu, št. 610-21/2024-1 (Predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024–2027), ki ga je Mestni svet MOL sprejel na 15. seji dne 1. julija 2024.

Finančna sredstva, ki so bila potrebna za uresničevanje posameznih strateških ciljev, vključno z investicijskimi projekti, so bila usklajena s proračunskimi možnostmi in proračunom MOL za leto 2025.

Pripravili:

Davor Buinjac, Saša Ogrizek, Vanda Straka-Vrhovnik, Dejan Tešović, Semira Osmanagić, Urška Pleše Berishaj, Dario Seraval, Špela Knol, Mateja Veble, Tamara Mlakar, Ksenja Šoštarič Ferkulj, Katja Košuta, Katarina Gorenc in mag. Mateja Demšič.

Mag. Mateja Demšič
sekretarka / vodja oddelka

**Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2024-2027
v letu 2025**

1. Uvod

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024-2027 v letu 2025 je drugo poročilo v strateškem obdobju 2024-2027. Tudi tokratno poročilo je metodološko pripravljeno na podoben način kot pretekla leta. Vsebuje opis kulturnih programov in projektov ter drugih aktivnosti, ki so bile izvedene v preteklem letu, in sicer za vsak strateški cilj posebej.

Ljubljana je v letu 2025 gostila številne kulturne dogodke, ki so pritegnili veliko število obiskovalcev, tako domačih kot iz tujine. Ne le javni zavodi na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, temveč tudi številne nevladne organizacije izvajajo kakovostne kulturne programe, ki v marsičem presegajo lokalni pomen in prispevajo k mednarodni prepoznavnosti mesta in države. Uvodoma bomo izpostavili le nekaj dogodkov in podatkov, zgolj za ponazoritev kakovosti in raznolikosti mestnega kulturnega življenja v letu 2025.

Pri javnih zavodih MOL na področju kulture je opazen trend povečanja števila dogodkov in obiskovalcev: Kino Šiška (381 prireditev in 142.081 obiskovalcev v letu 2022; 419 prireditev in 159.496 obiskovalcev v letu 2025), Ljubljanski grad (425 prireditev in 575.222 obiskovalcev v letu 2024; 469 prireditev in 615.448 obiskovalcev v letu 2025), Slovensko mladinsko gledališče (248 prireditev in 27.510 obiskovalcev v letu 2024; 291 prireditev in 33.290 obiskovalcev v letu 2025).

Center Rog se je zgolj v dobrih dveh letih prepričljivo uveljavil v širšem mednarodnem prostoru kot pomembno središče ustvarjalnosti. Strma rast števila dogodkov (628 v letu 2024, 790 v letu 2025), števila obiskovalcev (11.000 v letu 2024, 20.000 v letu 2025) in števila članov (2.100 v letu 2024, 2.900 v letu 2025) so podatki, ki zgovorno pričajo o naraščajočem zanimanju številnih ustvarjalcev za delovanje v okviru Centra Rog.

Med festivalskimi dogodki velja izpostaviti 36. *grafični bienale Ljubljana*, ki je konceptualno izhajal iz figure oraklja kot metafore za premislek o prihodnosti, ter 73. *Ljubljana Festival*, na katerem so sodelovali umetniki iz 55 držav. Kino Šiška je organiziral enajsti festival in konferenco *MENT*, na katerem je nastopilo 82 izvajalcev iz 27 držav. Drugi mednarodni festival *Rog dizajn dnevi* je povezal domače in tuje strokovnjake ter odpiral vprašanja trajnostnega oblikovanja za potrebe sodobne družbe.

Skupaj z javnimi zavodi MOL na področju kulture je tudi nevladni sektor v kulturi nosilec kulturnega življenja mesta. V letu 2025 smo povečali podporo nevladnim organizacijam in samostojnim delavcem v kulturi za 278.751 EUR. Za javne kulturne programe smo namenili dodatnih 188.300 EUR (2.643.800 EUR v letu 2025, 2.455.500 EUR v letu 2024), za kulturne projekte pa dodatnih 95.482 EUR (671.479 EUR v letu 2025, 575.997 v letu 2024). Na ta način ohranjamo stabilne finančne razmere za delovanje nevladnega sektorja v kulturi. Da gre za izjemno pomemben segment kulture potrjuje tudi podatek, da je 61 programske sofinanciranih NVO-jev v letu 2025 izvedlo 715 mednarodnih sodelovanj.

Med umetniškimi dogodki, ki so zaznamovali kulturno leto 2025, je vsekakor potrebno izpostaviti razstavo *ART VITAL*, ki je predstavila 12-letno skupno ustvarjalno obdobje Marine Abramović in Ulaya. S tem logistično zahtevnim projektom, ki ga je izvedla Galerija Cukrna, je Ljubljana dodatno utrdila svoj položaj na mednarodnem kulturnem zemljevidu.

Na področju varstva kulturne dediščine velja omeniti postavitev spominskega obeležja Josipini Šumi na območju nekdanje tovarne Šumi. Projekt predstavlja pomemben prispevek k ohranjanju zgodovinskega spomina in poudarjanju kulturne ter industrijske dediščine prostora, hkrati pa simbolno obeležuje vlogo Josipine Šumi kot ženske, podjetnice in pomembne osebnosti svojega časa, ki je s svojim delovanjem zaznamovala razvoj prostora in širše družbe. Prav tako smo lansko leto celostno obnovili spomenik Vidi Pregarc na območju nekdanje tovarne Saturnus, s čimer smo prispevali k ohranjanju zgodovinskega spomina na sicer precej degradiranem območju. Obnova ima poseben pomen tudi v luči 80. obletnice konca druge svetovne vojne. Temu jubileju je bila posvečena tudi osrednja razstava v Mestnem muzeju Ljubljana: *1495 dni Ljubljana med 2. svetovno vojno*.

Uvodoma moramo omeniti tudi pilotni projekt *KULTURA ZDRAVI*, ki je namenjen krepitvi ozaveščenosti širše javnosti o pomenu umetnosti in kulture za duševno zdravje in dobro počutje. V okviru tega projekta smo na podlagi javnega razpisa podprli izvedbo devetih projektov. Poleg tega smo v Knjižnici Otona Župančiča organizirali javni posvet z naslovom *Kako lahko kultura prispeva k izboljšanju duševnega zdravja in dobrega počutja*. Posvet je bil s strani zainteresiranih izvajalcev projektov, ki povezujejo umetnost z duševnim zdravjem, lepo sprejet in številčno obiskan. Projekt bomo nadaljevali tudi v letu 2026. S tem je tudi kulturno udejstvovanje vključeno v celostno skrb MOL za duševno zdravje.

V nadaljevanju tega poročila je podrobno opisano izvajanje strateških ciljev, vključno s številnimi dogodki v letu 2025 po posameznih področjih kulture in umetnosti. Vsi izrazi, ki so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moško in žensko slovnično obliko.

2. Strateški cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture

2.1 Uprizoritvene umetnosti

Gledališče

2.1.1 Gledališče

1. cilj: Spodbujanje koprodukcijskega sodelovanja med javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami na področju gledališča

Področje uprizoritvenih umetnosti obsega pripravo in izvedbo kulturnih programov na področju gledališča in sodobnega plesa. Gledališko področje zajema vse zvrsti t.i. odrskih umetnosti, in sicer od dramskega in postdramskega, lutkovnega, eksperimentalnega, glasbeno-gledališkega in fizičnega gledališča ter performansa, prek ambientalnega do uličnega gledališča. Gre za izjemno dinamično področje, ki premika meje med gledališkimi, plesnimi, glasbenimi in drugimi umetnostmi.

Programski dosežki javnih zavodov v letu 2024 na področju uprizoritvenih umetnosti

Mestno gledališče ljubljansko

Mestno gledališče ljubljansko (v nadaljevanju: MGL) je drugo največje dramsko gledališče v Sloveniji in je repertoarno gledališče s stalnim igralskim ansamblom.

Leto 2025 je bilo v programskem smislu za MGL zelo uspešno, z visoko realizacijo predstav in stabilnim obiskom. Skupno so uprizorili 37 različnih predstav, od tega 10 premier in 27 ponovitev iz preteklih sezon. Zabeležili so visoko število gledaliških dogodkov, pri čemer so bile matične dvorane v povprečju 93-odstotno zasedene. Število obiskovalcev ostaja stabilno in na visoki ravni, saj gledališče tudi v letu 2025 ohranja približno 70.000 gledalcev letno.

V sezoni 2025/2026 je bilo vpisanih 5.359 abonentov, kar je nekaj več kot v pretekli sezoni. Abonenti ostajajo ključni del občinstva, odzivi pa kažejo na visoko zadovoljstvo z repertoarjem.

Na Velikem odru MGL so bile v letu 2025 premierno uprizorjene naslednje predstave:

- *Zakaj sva se ločila*, režija: Žiga Divjak,
- *Vila Blok Evropa*, režija: Barbara Hieng Samobor,
- *Tukaj v temnem gozdu*, režija: Dorian Šilec Petek
- *Osvajalec*, režija: Sebastijan Horvat,
- *Pokojnik*, režija: Ivan Plaibat.

Na Mali sceni MGL so bile premierno uprizorjene naslednje predstave:

- *Alarm telesa*, režija: Barbara Zemljič,
- *Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni ali Tuje hočemo svojega ne damo*, režija: Ivan Penovič.
- *Zmaj*, režija: Nela Vitošević,
- *James Brown je uporabljal navijalke*, režija: Jana Menger,
- *Izginjanje*, režija: Jernej Potočan.

MGL je s 16-timi različnimi uprizoritvami izvedlo 33 gostovanj po Sloveniji in zamejstvu. Pomemben del mednarodne dejavnosti predstavlja sodelovanje v okviru festivala Ruta, v sklopu katerega so gostovali v več državah regije, med drugim v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Severni Makedoniji in Črni gori. Sodelovali so tudi na drugih mednarodnih festivalih, kjer so dosegli pomembne uspehe, med drugim nagrado za najboljšo igralko (Mojca Funkl) na festivalu Zaplet v Banjaluki.

Programsko leto 2025 so zaznamovale tudi aktivnosti na področju sodelovanj, izmenjav in gostovanj tujih gledališč, kar dodatno utrjuje položaj MGL v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Lutkovno gledališče Ljubljana (LGL)

Lutkovno gledališče Ljubljana (v nadaljevanju: LGL) je osrednja slovenska institucija na področju sodobne lutkovne umetnosti, ki s svojim programom nagovarja otroke, mladino in odrasle ter pomembno prispeva k razvoju lutkovne umetnosti v nacionalnem in mednarodnem prostoru.

Leto 2025 je bilo za LGL v programskem smislu izjemno uspešno. Zavod je presegel načrtovane kazalnike ter izvedel obsežen program uprizoritev, gostovanj in mednarodnih sodelovanj. Še posebej izstopa dejstvo, da so presegli načrtovano število premier in realizirali 12 premier ob načrtovanih 10, kar potrjuje visoko produkcijsko dinamiko in programsko ambicioznost.

V letu 2025 so uprizorili 12 premiernih predstav:

- *Hiša iz pločevine*, režija: Jana Nunčič,
- *Mali nauki o čudenju*, režija: Fabrizio Montecchi,
- *Gugalnica*, režija: Edi Majaron,
- *REKVIEM dve leti pozneje*, režija: JAŠA,
- *Kitov popek*, režija: Vida Cerkvenik Bren,
- *Gora*, režija: Giulio Settimo,
- *Tempo*, režija: Kalle Nio,
- *Snežna kraljica*, režija: Yulia Kristoforova,
- *Dežela žalostnih psov(k)*, režija: Filip Štepec,
- *Ples v kamnu*, režija: Leja Jurišič,
- *U!BU?*, režija: Matija Solce,
- *Minizaver in Dino*, režija: Jaka Ivanc.

V letu 2025 so izvedli 826 predstav, pri čemer se je na odrih zvrstilo 40 naslovov iz preteklih sezon, ki so bile odigrane 644-krat, kar potrjuje močno postprodukcijsko dejavnost gledališča. Program je bil izveden na različnih prizoriščih (Veliki in Mali oder, Kulturnica, Oder pod zvezdami) ter tudi v javnem prostoru, kar kaže na programsko raznolikost in dostopnost različnih občinstev.

LGL je v letu 2025 izvedel preko 100 gostovanj po Sloveniji in v tujini. Preseganje načrtovanega števila predstav se je odrazilo tudi v visoki obiskanosti ter povečanem interesu občinstva, kar potrjuje pomembno vlogo LGL v kulturnem življenju.

Pomemben del dejavnosti gledališča predstavljajo mednarodna sodelovanja in koprodukcije, ki omogočajo razvoj novih projektov ter utrjujejo prepoznavnost LGL v evropskem in svetovnem prostoru. Posebej izstopa projekt *Transport*, ki je bil predstavljen na enem najpomembnejših svetovnih lutkovnih festivalov v Charleville-Mézièresu, kjer je dosegel izjemen odziv občinstva.

LGL ostaja tudi pomembno izobraževalno in razvojno središče, saj razvija pedagoške programe, sodeluje z izobraževalnimi institucijami ter spodbuja razvoj mladih ustvarjalcev, zlasti v okviru programa BiTeater, ki predstavlja pomembno platformo za razvoj novih avtorskih pristopov.

Slovensko mladinsko gledališče (SMG)

Leto 2025 je bilo za Slovensko mladinsko gledališče (v nadaljevanju: SMG) programsko zelo uspešno in razvojno naravnano. Gledališče je nadaljevalo kontinuiteto visoke umetniške kakovosti ter ohranilo močno prisotnost na osrednjih slovenskih gledaliških festivalih. V tekmovalni program Borštnikovega srečanja in Tedna slovenske drame so bile uvrščene predstave *Kje mi živimo*, *Jata* ter *Umetnost vojne/Umetnost miru*, kar potrjuje pomen SMG v slovenskem kulturnem prostoru.

V letu 2025 so organizirali 291 različnih dogodkov (248 v letu 2024) ter izvedli 211 predstav. Skupno so zabeležili 33.290 obiskovalcev, kar je več kot v letu 2024 in kaže na ponovno krepitev občinstev. V okviru festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri je SMG obiskalo še dodatnih 13.385 otrok in njihovih spremljevalcev.

V letu 2025 so uprizorili naslednje premierne predstave:

- *Boško in Admira*, režija: Živa Bizovičar,
- *Dogodivščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika: Trije mušketirji*, režija: Matjaž Pograjc,
- *1974*, režija: Tomi Janežič,
- *Inkubator* (Uspavanka za otroke, ki so se, še preden so znali govoriti, naučili gramatike smrti), režija: Oliver Frljić.

Gledališče je realiziralo vse načrtovane premiere ter doseglo 102 izvedbi premiernih produkcij, kar potrjuje intenzivno produkcijsko dinamiko in stabilno umetniško produkcijo.

Program leta 2025 je zaznamovala tudi izrazita mednarodna dejavnost ter umeščeno v evropski kulturni prostor.

Poleg umetniških dosežkov je leto zaznamovalo tudi intenzivno razvojno delo: sprejet je bil nov strateški načrt, okrepljena so bila partnerstva z nevladnim sektorjem ter uvedeni novi programski formati (npr. Družinski abonma, Mobilno Mladinsko), usmerjeni v širjenje in diverzifikacijo občinstev.

Kljub izrazito raziskovalno in družbenokritično usmerjenemu repertoarju, ki praviloma ne nagovarja najširšega kroga občinstva, se je v letu 2025 pokazal pozitiven trend rasti obiska, kar potrjuje uspešnost dolgoročnega razvoja gledališča in njegove umetniške usmeritve.

Programski dosežki nevladnih organizacij v letu 2025 na področju uprizoritvenih umetnosti

Sedemnajst programskih izvajalcev, ki so bili izbrani na javnem razpisu 2024-2027 na področju uprizoritvenih umetnosti, je v celoti izvedlo svoje letne programe: Gledališče Glej, Mini teater, Zavod Maska, Nomad Dance Academy Slovenija, Društvo Hiša otrok in umetnosti, Zavod Emanat, Zavod Federacija, Zavod Delak, Zavod Bufeto, Društvo Pekinpah, Zavod Bunker, Zavod EN-KNAP, Plesni teater Ljubljana, Zavod Flota, Društvo Gledališče Ane Monro, Društvo slovensko komorno glasbeno gledališče in DUM – društvo umetnikov. Na projektnem razpisu na področju uprizoritvenih umetnosti je bilo v letu 2025 sofinanciranih 53 enoletnih projektov, od tega 37 projektov produkcije in 16 projektov postprodukcije.

V produkciji nevladnih organizacij so bili v okviru štiriletnih kulturnih programov sofinancirani naslednji festivali: Ana Desetnica v produkciji Društva Gledališče Ane Monro, Festival Hiša strpnosti – Hiša drugih v produkciji Mini teatra, Mladi levi v produkciji zavoda Bunker, Ljubljana, PARL – Performance Art Research v produkciji Zavoda Maska, Mednarodni gledališko-klovnovski festival Klovnbuf v produkciji Zavoda Bufeto, Festival Spider v produkciji Društva Pekinpah in Mednarodni festival sodobnega plesa CoFestival v koprodukciji umetniškega društva Nomad Dance Academy Slovenija.

Gledališče Glej je v letu 2025 izvedlo 94 dogodkov in zabeležilo 3.493 obiskovalcev. Program je zaznamovala podpora mladim ustvarjalcem, razvoj eksperimentalnih pristopov ter krepitev mednarodnih sodelovanj. Premierno so uprizorili predstave: *150 BPM* (kolektiv Počemučka), *Kamniti spalec* (Ivan Loboda), *Razpletanje vrta III* (Neja Tomšič), *Še ena igra solz* (Irena Z. Tomažin), *Manifest* (Tatjana Peršuh in Boštjan Narat) ter *Ko voda gori* (mladinska produkcija v okviru G2G). V okviru programa ŠtudenTeater so izvedli štiri dodatne premiere, predstava *Ženozlom* pa je prejela srebrno priznanje na festivalu Vizije. Na festivalih in gostovanjih so sodelovali s predstavami *Krik: Mama*, *Heroj 4.0 – Business as Usual*, *Deklici* ter *Razpletanje vrta III*, mednarodno pa gostovali z *Jadran Resort* v Münchnu in *Opijske ladje* v Zagrebu. Pomemben del programa je predstavljala postprodukcija ter gostovanja (program *Drugi pri nas*) ter izvedba cikla *Futurizmi* s tremi manjšimi premierami. V okviru mednarodne platforme *Glej, Show Off* so gostili osem tujih selektorjev in predstavili štiri projekte, izvedli pa so tudi diskurzivne, izobraževalne in mrežne programe (*TRIGGER*, *Boundary Crossing*, *GLEN*). Organizirali so tudi festival *Soteska Open* ter izvajali program *Glej, Publika* (abonma, publikacije, program za mednarodno občinstvo).

Društvo Gledališče Ane Monro je organiziralo 28. mednarodni festival uličnega gledališča *Ana Desetnica*, ki je med 20. junijem in 6. julijem 2025 potekal v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji. Program je obsegal več kot 40 predstav v izvedbi več kot 150 umetnikov iz 14 držav, skupaj pa se je na približno 50 prizoriščih odvilo več kot 120 brezplačnih dogodkov, ki jih je obiskalo okoli 30.000 obiskovalcev. Festival je potekal ne le v mestnem središču, temveč tudi v ljubljanskih soseskah. V letu 2025 so nadaljevali izvajanje izobraževalnega in produkcijskega programa *Šugla* ter njegovih nadgradenj, ki povezujejo usposabljanje in ustvarjanje novih uprizoritev. Izvedli so tudi projekt *Art Yard*, ki je potekal v sodelovanju z društvom Kralji ulice in je bil usmerjen v skupnostno umetniško delo v urbanem okolju.

Zavod Bufeto je organiziral 18. mednarodni festival sodobne klovnade in novega cirkusa *Klovnbuf*, ki je poleg Ljubljane potekal tudi v Borovnici, Murski Soboti, Novi Gorici in Gorici. Festival, ki je pritegnil približno 4.500 obiskovalcev, je obsegal 30 dogodkov ter razširjen program sodelovanj z mednarodnimi partnerji, vključno s projektom *Mesto klovnov* v okviru

EPK GO! 2025. Poleg festivala so izvedli celoletni izobraževalno-ustvarjalni program *Laboratorij Bufeto*, ki je vključeval redna usposabljanja, delavnice in mednarodne rezidence z domačimi in tujimi mentorji ter javne predstavitve nastajajočih projektov. Nadaljevali so tudi raziskovalno-uprizoritveni projekt *Biti klovn*, ki se je zaključil z javno predstavitvijo razvite produkcijske forme in ima potencial za nadaljnji razvoj v samostojno predstavo. V okviru projekta *Cirkuliranje – Kultura do vrat* so izvedli 10 programskih enot z 20 brezplačnimi dogodki v ljubljanskih soseskah in javnih prostorih, namenjenih dostopnosti kulture širšemu občinstvu. Poleg tega so v sklopu postprodukcije izvedli 24 ponovitev predstav na različnih prizoriščih v Sloveniji in tujini ter razvili prvo edicijo *Cirkusnega abonmaja*.

Mini teater je v letu 2025 kljub zahtevnim produkcijskim razmeram izvedel raznolik program ter uprizoril 5 premier. Poleg premiernih uprizoritev so izvedli 202 ponovitvi na matičnem odru in na gostovanjih ter 90 gostovanj v Sloveniji in tujini. Njihove predstave si je ogledalo 24.481 gledalcev: 7.613 v Mini teatru, 15.441 na gostovanjih in 1.427 na drugih programih. Na odru Mini teatra so gostili tudi več predstav iz Slovenije, zamejstva in tujine, kar je okrepilo mednarodno izmenjavo. Izvedli so podporni program za šole, ki vključuje ogled predstave in pogovore ter več kot 30 spremljevalnih dogodkov: festivalov, koncertov, razstav, predavanj in drugih skupnostnih programov. Organizirali so *11. Festival Hiša strpnosti – Hiša drugih*, ki ostaja osrednji program gledališča na področju kulture spomina in družbenega dialoga. Lanski program je zaznamoval poudarek na mladih avtorjih, aktualnih družbenih temah ter mednarodnem sodelovanju, kar potrjuje vlogo Mini teatra kot pomembnega stičišča uprizoritvenih in vizualnih praks.

Slovensko komorno glasbeno gledališče je v letu 2025 izvedlo raznolik in mednarodno usmerjen program, ki je vključeval nove produkcije, postprodukcije ter mednarodna sodelovanja. Med premiernimi in novimi produkcijami izstopajo komorna opera *Sopra lo amore* (Tomaž Svete), opera *Zločin v blatnem dolu* (Dušan Bavdek, Jera Ivanc), ter uprizoritev *Razcvet* (Blühen) *Vita Žuraja*. V mednarodni koprodukciji so izvedli monooperi projekt *Céline* (Richard Harvey) in *Orlando* (Benedict Hayoz). Program so dopolnjevale postprodukcije predstav: *Kekec in škrat Skovik*, *Veveriček posebne sorte*, *Kresna noč*, *Gianni Schicchi*, *Španska vas*, *Svatba* (Ana Sokolović) ter *Voci incognite* (Ana Jerman Obreza). Poseben poudarek je bil na mednarodnem sodelovanju z gostovanji, med drugim s projektom *I-ME* na festivalu *Opera v Pragi* ter s predstavo *Svatba* v Somborju. Program so dopolnili tudi s strokovnimi in spremljevalnimi dogodki, med drugim s podelitvijo nagrade *Sama Smerkolja*. Z izvedenim programom so nadaljevali razvoj komorne operne produkcije.

Hiša otrok in umetnosti je v letu 2025 izvedla obsežen program s 382 dogodki, ki so pritegnili 11.909 obiskovalcev. Največji del programa predstavlja sklop *Hišno gledališče*, v okviru katerega so izvedli 71 dogodkov z več kot 3.300 obiskovalci. Program so dopolnjevali tudi festivalski in posebni dogodki, med katerimi izstopa *Hišni kavč festival*, na katerem se je zvrstilo več kot 200 dogodkov v izvedbi približno 140 skupin iz Slovenije in tujine. Premierno so bile izvedene predstave: *Ustvarimo NAJ svet!*, *Kūkan (prvi del)*, *Krilati, kosmati in mastni (O vrabčku, mišku in palačinki)* ter avtorski projekt *Telo* v okviru Hišinega eksperimentalnega lutkovnega laboratorija (HELL). Program so nadgrajevali z razvojnimi in izobraževalnimi vsebinami, kot so delavnice lepih umetnosti, program *Babi, dedi, gremo v gledališče!* ter lutkovno-cirkuški svet. Izvedli so tudi *Vikend neodvisnega lutkovnega gledališča* s 12 predstavami ter festival *Pravljice pod zvonikom* z več kot 20 predstavami na različnih lokacijah po Ljubljani.

Društvo Pekinpah je v okviru programa 2025 uprizorilo naslednje predstave: *House Bolero* (avtor Matej Kejžar), *Vulneri* (avtorica Anamaria Klajnšček) ter nadaljevalo razvoj in predstavitve novih avtorskih projektov v mednarodnih koprodukcijah. Za njihov program so značilne mednarodne povezave, sodelovanja z uveljavljenimi koreografi ter podpora sodobnim uprizoritvenim praksam, ki raziskujejo telo, identiteto in skupnost. Izvedli so *14. Festival Spider*, festival radikalnih teles, ki združuje različne umetniške prakse in medije ter poteka v Plečnikovem avditoriju v Tivoliju. Festival ohranja izrazito mednarodni značaj in vključuje raznolike performativne pristope, od plesa in gledališča do glasbe in vizualnih umetnosti. S svojimi projekti so gostovali v Bruslju ter sodelovali v mednarodnih koprodukcijah, ki krepijo prisotnost slovenskih umetnikov v evropskem prostoru.

Zavod Bunker je v letu 2025 izvedel obsežen program, ki je vključeval postprodukcije predstav *Ich kann nicht anders*, *Fun Fact*, *Lirični utrinki v mestu* ter intervencije Krpanje nevidnega (delavnice vezenja v MSUM). Izvedli so tudi postprodukcijo predstave *Agmisterij* (Klemen Kovačič), ki je gostovala na festivalih Gibanica, Teden slovenske drame in Borštnikovo srečanje ter prejela več nagrad. Na področju produkcije so razvijali projekte v okviru programa Smer B, ki se je zaključil z javno predstavitvijo (*Medpražniki*, *Rožice in pivo*, *Poslušaj me*, *Medo pravi: ograja mora past!*, *Krofi*), ter projekt *BFF* (Toni Soprano Meneglejte) s serijo performansov *Poskus 2–5*. Tradicionalni festival *Mladi levi* je potekal od 23. do 30. avgusta na različnih lokacijah v Ljubljani in gostil raznolik mednarodni program ter približno 4.200 obiskovalcev. S svojimi predstavami so večkrat gostovali v tujini, med drugim v Belgiji, Španiji, Portugalski, Nizozemski, Poljski, Veliki Britaniji in Nemčiji (predstava *Haribo kimči*), ter v Latviji (*Fun Fact*).

Zavod Federacija je v letu 2025 nadaljeval razvoj projektov *Dialog III* in *Za-mišljen*. Slednji je koncipiran kot raziskovalni proces z laboratorijskimi srečanji, predstavitvijo dela v nastajanju in video izseki (premiera bo leta 2027). Poleg tega so razvijali metodologijo umetniške izmenjave in raziskovalne prakse na presečišču plesa, teorije in drugih disciplin, ki vključuje sodelovanja z različnimi strokovnjaki ter pripravo publikacije *Vijuganje*. V letu 2025 so potekale intenzivne priprave na mednarodni festival improvizacijskega gledališča *Goli oder* (bienalni projekt), ki bo izveden v letu 2026, pri čemer so razvijali programski koncept, sodelovanja z domačimi in tujimi avtorji ter produkcijske in organizacijske pogoje. Projekt *Za-mišljen*, ki je že v prejšnjih letih prejel nagrado Zlata strela zavoda Bunker, ostaja osrednji umetniški fokus organizacije z izrazitim poudarkom na raziskovalnem procesu, kolektivnem avtorstvu in dolgoročni razvojni logiki dela.

Zavod Delak je v letu 2025 izvedel obsežen program, zaznamovan z vrhunskimi umetniškimi dosežki, mednarodnimi sodelovanji in kontinuiranim razvojem avtorskih projektov. Osrednji dogodek leta je bila tretja ponovitev projekta *NOORDUNG::1995–2025–2045*, ki predstavlja enega najambicioznejših dolgoročnih gledaliških procesov v evropskem prostoru. Poleg tega so realizirali tudi projekte *ITERACIJA*, *ITERACIJA:: Komu pripada svet?*, ki je bil izveden v več mestih (Ljubljana, Banjaluka, Zagreb, Pula). Sodelovali so tudi v koprodukcijah, kot so *KRIK::Grafije* in *Rotulus Homo Pendulum*. V letu 2025 so okrepiли mednarodno prisotnost z gostovanji na Hrvaškem (Zagreb in Pulj), v Bosni in Hercegovini (Banjaluka) ter Srbiji (Novi Sad), hkrati pa razvijali dolgoročne umetniške cikle, kot sta *ITERACIJA* in *Cikel moškosti*, ter izvajali delavnice za mlade ustvarjalce.

2. cilj: Povečati število ponovitev predstav iz preteklih sezon

V okviru projektnega razpisa 2025 smo izvajalce gledaliških projektov spodbujali k večjemu številu ponovitev s posebnim razpisnim kriterijem (najmanj tri ponovitve) s ciljem večje dostopnosti čim širšemu občinstvu. V okviru programskega razpisa je bil poseben programski sklop *regionalno sodelovanje*.

3. cilj: Ureditev skladiščnih prostorov za javne zavode MOL-a in nevladne organizacije s področja uprizoritvenih umetnosti

Preureditev podzemnega objekta pod Neubergerjevo ulico za skladiščenje opreme LGL-a, SMG-ja, MGL-a in drugih javnih zavodov MOL-a ter nevladnih organizacij s področja uprizoritvenih umetnosti je v teku in bo zaključena v letu 2026.

4. cilj: Zagotoviti dodatne vadbene, skladiščne in druge prostore za nevladne organizacije s področja uprizoritvenih umetnosti

Objekt na lokaciji Ambrožev trg 5 je trenutno v fazi urbanistične preveritve območja in izdelave projektne dokumentacije, ki je potrebna za prenovo objekta. To bo vadbeni, uprizoritveni in razstavni prostor za več programskih izvajalcev, predvsem s področja uprizoritvenih umetnosti.

2.1.2 Sodobni ples

V okviru štiriletnega programskega razpisa 2024-2027 na področju sodobnega plesa sofinanciramo delovanje šestih nevladnih organizacij: Zavoda EN-KNAP, Plesnega teatra Ljubljana, Zavoda Flota, Nomad Dance Academy Slovenija, Zavoda Emanat in Društva DUM.

Zavod EN-KNAP, ki je programski upravitelj Centra kulture Španski borci v Mostah, je v letu 2025 nadaljeval z intenzivnim programom sodobne plesne produkcije, koprodukcij in mednarodnih gostovanj ter ohranil visoko raven programske raznolikosti v Centru kulture Španski borci. Med produkcijami in koprodukcijami velja izpostaviti projekte: *Poskusi mozaika* (M. Cason), *AMOR FATI* (D. Lafabiana, T. Tuza), *Lupina* (T. Habun, C. Valentini, N. Zidar), *Izgubljena ovca* (R. Kovačević), *Rez* (Rita Gobi), *Martin Krpan 2* (I. Kovač), *Mokra oprema* (J. Rozman) ter *Mandragora* (P. Hraščanec). V okviru postprodukcij in gostovanj so bile izvedene tudi predstave: *Tričetrt človeka*, *OHO*, *Amaterski tihotapci*, *O nas*, *Mojstrovina za šest plesalcev*, *Huda mravljica* ter *Na poteh Evrope*. Slednji projekt je bil predstavljen na številnih lokacijah v Sloveniji, Italiji in Avstriji. Pomemben del programa so predstavljale tudi gostujoče mednarodne predstave, kot so: *Femina*, *Blot*, *Powered by Emotion*, *Dance Macabre!*, *Expose(s) Expanded* ter projekti v okviru festivala Plesna Vesna (v prihodnje Na Knap), ki združujejo odrske, filmske in VR formate. Program Zavoda EN-KNAP zaznamuje mednarodna usmerjenost, podpora mladim avtorjem ter preplet produkcije, postprodukcije in festivalskih platform, ki EN-KNAP umeščajo med ključne akterje sodobne plesne umetnosti v širšem mednarodnem prostoru.

Plesni teater Ljubljana je v letu 2025 nadaljeval z obsežnim programom produkcije, postprodukcije, koprodukcij in mednarodnih gostovanj ter izvedel pet novih produkcij plesnih in plesno-gledaliških predstav. Med predstavami, ki so zaznamovale program 2025, velja izpostaviti projekte: *Grom* (Ben Novak), *Vse kar se je že zgodilo* (Vita Osojnik), *Ravnovesje* (Bor Prokofjev), *2GETHER/AL(L)ONE* ter *ORBIT_A*. V okviru postprodukcije in gostovanj so bile izvedene naslednje plesne predstave: *Kric-krac, to sem jaz!*, *Veveriček posebne sorte*,

Povodni mož Ambrož in *Podvodni koncert*, ki so gostovale po Sloveniji, v Italiji in Avstriji ter na Hrvaškem. Plesni teater Ljubljana je bil aktiven tudi na področju koprodukcij, kjer so sodelovali pri projektih *Šivi* (Zavod Maska), *Kušni me* (Zavod Emanat), *Kako mi je ime?* (Katja Kolarič), *Nezaželeni*, *My Own Private*, *Spolzka tla* (Matjaž Farič) ter *Platonic Dances* (Alja Branc Barbosa). Program dopolnjujejo številna gostovanja doma in v tujini, sodelovanja na festivalih (npr. Gibanica, CoFestival, Istanbul Fringe Festival) ter razvejan program kulturno-umetnostne vzgoje, ki vključuje delavnice, izobraževanja in participativne formate za različne starostne skupine. Celoten program potrjuje vlogo Plesnega teatra Ljubljana kot enega ključnih producentov sodobnega plesa pri nas, z izrazitim poudarkom na mednarodni izmenjavi, podpori mladim avtorjem in razvoju občinstva.

Zavod Flota je tudi lani razvijal avtorske plesne in gledališke projekte, s poudarkom na mednarodnem sodelovanju in mobilnosti umetnikov. Med produkcijami in postprodukcijami izstopajo projekti: *Nezaželeni* (Matjaž Farič), *Spolzka tla*, *antimuzikal Nezaželenih* (Matjaž Farič) ter *moj privatni lastni** (Petja Golec Horvat). Slednji raziskuje razmerje med subjektivnim in objektivnim pogledom, osebno poetiko in kolektivnim odrskim izrazom. V okviru mednarodnega sodelovanja in gostovanj velja izpostaviti projekte: *Razkriti trenutki* (Kristyna Peldova & Enya Belak), ki je bil predstavljen v Pragi ter izbran v mednarodno selekcijo Moving Balkans Contemporary Dance Showcase, ter *Roke, ki me nikoli niso poznale* (Milan Tomašik & Charlie Brittain), ki je gostoval v Sarajevu in Celju. Program dopolnjujejo tudi gostovanja in ponovitve predstav, kot so *Ona/She* (Anamaria Klajnsček) ter *Blef* (Enya Belak, Jerca Rožnik Novak, Veronika Valdes), ki so bile predstavljene v Sloveniji in tujini (Padova, Dunaj). Zavod Flota s svojo produkcijo utrjuje prepoznavno umetniško usmeritev, ki združuje eksperimentalni pristop, interdisciplinarnost ter aktivno vpetost v mednarodni prostor sodobnih uprizoritvenih umetnosti.

Nomad Dance Academy Slovenija je v letu 2025 nadaljeval z razvojem raziskovalnih, izobraževalnih in mednarodno povezanih projektov na področju sodobnega plesa. Med ključnimi projekti velja izpostaviti razvoj izobraževalnega formata *SoPoučevanje (CoTeaching)*, v okviru katerega so Rok Vevar, Gregor Kamnikar, Gisela Mueller in Dejan Srhoj razvijali nov modul, osredotočen na odnos med plesom in arhitekturo, ter ga tudi praktično preizkusili. V okviru mednarodnega projekta *Life Long Burning* so med drugim izvedli prenos in adaptacijo razstave *Ples, upor, (neiz)delovanje*, koprodukcijo predstave *Opusteno sanjarjenje* (Viktorija Ilioska), rezidence, predavanja ter sodelovanja na mednarodnih platformah in festivalih v Skopju, Beogradu, Sofiji in Novem Sadu. Program so dopolnjevali raziskovalni laboratoriji, delavnice in predavanja, med drugim sodelovanja z umetniki, kot so David Kummer, Keith Hennessy ter drugi mednarodni ustvarjalci, ki so prispevali k razvoju sodobnih eko-koreografskih in interdisciplinarnih pristopov. Pomemben del delovanja predstavlja tudi *CoFestival 2025*, 14. mednarodni festival sodobnega plesa, ki je potekal na osmih prizoriščih po Ljubljani in obsegal 21 dogodkov, vključno s predstavami, diskurzivnim programom in spremljevalnimi vsebinami. Festival je kljub zahtevnejši kuratorski usmeritvi ohranil izjemno visoko obiskanost in potrdil zaupanje občinstva.

Zavod Emanat je v letu 2025 izvedel obsežen program, ki združuje produkcijo, postprodukcijo, mednarodno sodelovanje ter festivalsko dejavnost na področju sodobnih uprizoritvenih umetnosti. Med ključnimi produkcijami izstopajo projekti *Še ena igra solz* (Irena Z. Tomažin), *Mokra oprema* (Jan Rozman) ter *Izrekanja* (Maja Delak), ki raziskujejo razmerja med telesom, glasom, tehnologijo in sodobnimi družbenimi procesi. Program pomembno dopolnjujejo postprodukcije in ponovitve predstav, kot so *Tehnoburleska Tatovi podob*, *Kušni*

me, *Hišna preiskava*, *Kit na odru* ter (°□°)° — screamage, ki ohranjajo kontinuirano prisotnost projektov v domačem in mednarodnem prostoru. Na področju mednarodnega sodelovanja velja izpostaviti gostovanja predstave *REČI REČI* v Nemčiji (Leipzig, Mannheim, Heilbronn) ter projekte, predstavljene na festivalih v regiji in širše, kar potrjuje močno vpetost zavoda v evropski prostor sodobne umetnosti. Pomemben del programa predstavlja tudi *Platforma malih umetnosti*, mednarodni festival urbanih uprizoritvenih praks, ki združuje kabaret, burlesko, stand-up, klovnovstvo in druge hibridne oblike ter odpira prostor za kritične, robne in eksperimentalne umetniške izraze.

DUM – društvo umetnikov je v letu 2025 izvedlo 42 uprizoritvenih dogodkov, v katere je bilo vključenih več kot 60 ustvarjalk in ustvarjalcev, pri čemer je program pritegnil okrog 1.500 obiskovalcev. Med ključnimi projekti izstopa nadaljevanje in razširjena postprodukcija predstave *V izvrstnem redu* (koreografija: Mateja Bučar), ki je bila uspešno izvedena na več pomembnih lokacijah, med drugim v Muzeju suvremene umjetnosti v Zagrebu, MSUM Ljubljana, Galeriji Cukrarna in na Tartinijevem trgu. Koreografinja Mateja Bučar je v letu 2026 prejela Prešernovo nagrado za življenjsko delo 2026. Pomemben del programa predstavlja platforma *Posebna izdaja* (koreografija: Andreja Rauch Podrzavnik), ki je izoblikovana kot odprt prostor srečevanja, izmenjave in sodelovanja med umetniki različnih generacij ter kot povezovalna točka med domačimi in mednarodnimi ustvarjalnimi praksami. V okviru koprodukcijskega in raziskovalnega programa GIK (Gib in koreografija) so bili realizirani tudi naslednji projekti: *Tri lune gledajo naš planet* (Tina Benko, Ema Križič), *INSTANT RITUALS: 1: KO SO PTICE UTIHNILE* (Žigan Kranjčan), *Goldbergove variacije* (Anja Mejač), *PLATONIC DANCES* (Iva Suhadolnik Gregorin, Alja Branc) ter solo študija Mateje Železnik, kar dodatno potrjuje usmerjenost zavoda v razvoj sodobnega plesa in eksperimentalnih praks. Program dopolnjujejo tudi postprodukcije: *ORIGAMI*, *KAR NOSIM S SABO* in *NEUOKVIRJEN ČAS*, ki sta bili predstavljeni tako v Sloveniji kot na mednarodnih prizoriščih, med drugim na Dunaju.

1. cilj: Razvoj koprodukcijske mreže, ki bo omogočala organizirana gostovanja sodobnoplesnih predstav znotraj Ljubljanske urbane regije

Uresničevanje tega cilja je tesno povezano z uresničevanjem projekta z naslovom *Kulturni vzgib*, ki je eden izmed šestih regijskih projektov strateškega značaja v Strategiji razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023-2027. Mreža gostovanj ljubljanskih plesnih skupin znotraj Ljubljanske urbane regije je šele v fazi snovanja in sicer kot del skupnega akcijskega načrta za vsa umetniška področja, ki jih pokrivajo nevladne kulturne organizacije. Društvo Asociacija bo koordinator nastajajoče mreže.

2. cilj: Povečati število ponovitev sodobnoplesnih predstav iz preteklih sezon

V okviru projektnega razpisa na področju uprizoritvenih umetnosti smo v letu 2025 sofinancirali tudi postprodukcijo, ki se je nanašala na ponovitve sodobnoplesnih predstav, ki so bili premierno izvedene v obdobju od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2024.

Zavod En-knap in Plesni teater Ljubljana, ki izvajata svoje programe v prostorih MOL, kontinuirano krepita postprodukcijo in koprodukcijo z domačimi in tujimi partnerji. Plesni teater Ljubljana je v letu 2025 izvedel 112 plesnih dogodkov, ki si jih je ogledalo 9.844

obiskovalcev. Zavod En-knap je v letu 2025 izvedel obsežen program z več sto dogodki in številnimi programskimi enotami, ki so skupaj pritegnile skoraj 20.000 obiskovalcev.

3. cilj: Izboljšati razmere za razvoj mladih plesalcev in koreografov

V okviru projektne razpisa 2025 je strokovna komisija za uprizoritvene umetnosti na področju mladike – prvi projekti v sofinanciranje predlagala dva plesna projekta:

- Petra Peček: projekt *Še en solo / Just another solo*,
- Alja Turk Hvala: projekt *Neizogiben vpliv*.

Na razpisnem področju *mladike – prvi programi* smo v letu 2025 sofinancirali program Kulturnega društva Skladišče 172, ki ga umetniško vodi koreografinja Anja Mejač. V letu 2025 so izvedli naslednje projekte:

- *Grof ne more spati*,
- *Tik pred koncem*,
- *Objem v zaprtem prostoru*,
- *Flamenko in omara*.

V letu 2025 smo tako v okviru projektne kot tudi v okviru programskega razpisa izboljšali razmere za razvoj mladih plesalcev in koreografov.

4. cilj: Zagotoviti dodatne vadbene prostore za nevladne organizacije in samozaposlene s področja sodobnega plesa

V sodelovanju s Službo za lokalno samoupravo MU MOL in četrtnima skupnostma Posavje in Šmarna gora smo že v začetku leta 2024 Društvu za sodobni ples Slovenije, ki združuje izvajalce na področju sodobnega plesa, omogočili začetek redne vadbe v skupnostnih dvoranah na naslovu Savlje 101 in Srednje Gameljne 50. Redna vadba se je nadaljevala tudi v letu 2025. Skupnostno dvorano v Savljah je lani uporabljalo 63 nosilcev projektov. Dvorana v Gameljnah je bila vadbeni prostor za 54 nosilcev projektov. Skoraj 200 plesalcev je tako lani vadilo v vsaki dvorani.

2.2. Vizualne umetnosti

Področje vizualnih umetnosti zajema tako tradicionalne zvrsti, kot so slikarstvo, risba, grafika, ilustracija, strip, kiparstvo, arhitekturo, oblikovanje, svetlobno umetnost, fotografijo, video, instalacije, performans, umetnost v javnem prostoru kot tudi druge sodobne ustvarjalne prakse XXI. stoletja, ki so preplet naštetega v polju umetnosti.

1. cilj: Izboljšanje razmer za izvajanje programov in projektov na področju vizualnih umetnosti

Programski dosežki javnih zavodov v letu 2024 na področju vizualnih umetnosti

Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML)

V letu 2025 je javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML) v celoti realiziral zastavljene cilje ter uspešno izvedel načrtovani program. Z izvedbo več deset razstav, projektov

in spremljevalnih programov je uresničil ključne strateške in vsebinske usmeritve ter s kakovostjo vsebin, mednarodnim povezovanjem in strokovnim delom dodatno utrdil položaj ene osrednjih muzejskih in galerijskih institucij v Sloveniji. Hkrati je okreplil svojo mednarodno prepoznavnost in vlogo pomembnega partnerja v širšem evropskem prostoru.

Galerija Cukrarna je v letu 2025 izvedla enega najodmevnejših projektov od odprtja – razstavo o umetniškem duetu Marina Abramović in Ulay. Razstava *ART VITAL*, ki je prvič celovito predstavila njuno 12-letno skupno ustvarjalno obdobje, je imela mednarodni odmev in je Ljubljano dodatno umestila na zemljevid pomembnih svetovnih razstavišč sodobne umetnosti. Projekt je potekal v sodelovanju s številnimi mednarodnimi institucijami in fundacijama obeh umetnikov. Poleg razstave *ART VITAL* so bile v Cukrarni realizirane tudi razstave uveljavljenih domačih in tujih umetnikov, kot so Dorit Margreiter Choy, David Maljković, Aleksandra Vajd, Anetta Mona Chisa, Hassan Khan, Shona Illingworth.

V Mestnem muzeju Ljubljana je bila aprila odprta osrednja razstava ob 80-letnici konca druge svetovne vojne z naslovom *1495 dni. Ljubljana med 2. svetovno vojno*, ki je osvetlila zgodovinsko obdobje okupacije in poudarila pomen miru kot temeljne družbene vrednote. Razstavo spremlja bogat obrazstavni program, izdan pa je bil tudi katalog v slovenskem in angleškem jeziku. Z razstavo in predstavitvijo tudi nepoznanega opusa so zaznamovali 100-letnico rojstva ilustratorja in striparja Mikija Mustra, ki je zaznamoval več generacij. Muzej se je z razstavo *Okras ene biljardne sobe / Freske z gradu Križ pri Komendi* vključil tudi v nacionalni projekt *Barok v Sloveniji*. Realizirana je bila razstava *O času in kamnu: v rimski Emoni in baročni Ljubljani*, ki je obravnavala uporabo kamnin v zgodovinskih umetniških in arhitekturnih projektih. V koprodukciji s Centrom Rog je bila izvedena razstava o delih arhitekta Borisa Podrecca.

V Mestni galeriji Ljubljana sta bili realizirani razstavi umetnikov Zore Stančič in Staneta Jagodiča, ki sta pomembno prispevali k reinterpretaciji slovenske sodobne umetnosti. Galerija je v sodelovanju z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom gostila tudi del programa 36. grafičnega bienala Ljubljana.

Galerija Jakopič, ki je specializirana za medij fotografije, je našemu občinstvu predstavila najpomembnejšo serijo fotografij zadnjega desetletja etiopske fotografinke Aïde Muluneh, ene najmočnejših glasov globalnega juga. Razstava, ki je bila deležna izjemnega medijskega odziva in odziva pri obiskovalcih, je nastala v produkciji Fotografie Foruma iz Frankfurta. V drugi polovici 2025 je v galeriji potekala razstava italijanskega fotoreporterja Paola Pellegrina z naslovom *Antologija*.

V Galeriji Vžigalica so bili realizirani projekti sodobnih japonskih umetnikov, predstavitev angažirane črnogorske umetnosti, projekt Mance Juvan ter festival Svetlobna gverila.

V Bežigrayskih galerijah 1 in 2, katerih poslanstvo je prezentacija del slovenskih avtorjev in avtoric vseh generacij, so v letu 2025 izvedli razstave Mihe Eriča, Milana Goloba, Jirija Bezlaja, Silvana Omerzuja, Dragice Čadež, Jožeta Marinča, Izidorja Urbančiča in Andraža Šalamuna.

Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

Mednarodni grafični likovni center (v nadaljevanju: MGLC) je v letu 2025 izvedel številne razstavne, andragoško-pedagoške in raziskovalne projekte. Osrednji projekt je bil 36. grafični bienale Ljubljana z naslovom *Orakelj*, ki je potekal na več prizoriščih v Ljubljana in hkrati zaznamoval 70-letnico prve mednarodne grafične razstave v mestu. Osrednjo kuratorsko zasnovo je pripravila Chus Martínez ob sodelovanju asistentke kuratorke Ajde Ane Kocutar. Koncept bienala je izhajal iz figure oraklja kot metafore za premislek o prihodnosti, svobodi in moči domišljije v času političnih, okoljskih in tehnoloških negotovosti. Kuratorska postavitev je grafiko razumela razširjeno – ne le kot tradicionalno tiskarsko tehniko, temveč kot način mišljenja in produkcije podob v sodobni umetnosti.

Poleg osrednjega projekta je MGLC v letu 2025 pripravil tudi raznovrsten in kvaliteten razstavni program. Na grafičnem področju so priredili retrospektivno razstavo Victorja Vasarelya in njegovega vpliva na slovenske umetnike. Poleg tega so predstavili aktualno produkcijo uveljavljenih umetnikov srednje generacije kot so: *Small but dangers in* Oliver Pilić na Gradu Tivoli ter Helena Tahir in Damijan Kracina v Švicariji. V Švicariji so s samostojno razstavo gvatemalskega sodobnega umetnika Antonia Pichillaja predstavili povezanosti med skupnostjo, umetnostjo in naravo.

Ljubljanski grad

V letu 2025 so v javnem zavodu Ljubljanski grad pripravili razstavni program v skladu z usmeritvami zavoda – bile so likovno kakovostne, vizualno privlačne in obenem razumljive kar najširšemu spektru obiskovalcev. S tovrstnimi razstavami Ljubljanski grad nadaljuje svojo postavitev kot širši javnosti prepoznavno in referenčno razstavišče v Mestni občini Ljubljana, v Sloveniji in v svetu.

Tudi v letu 2025 so nadaljevali nekatera tesna sodelovanja iz preteklih let: v sodelovanju z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije so na ogled postavili fotografsko razstavo, ki je bila posvečena Ljubljani – mestu v zelenem. V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana so pripravili likovno razstavo umetnice Jasne Samarin ter kiparsko razstavo umetnice Nataše Sedej. V poletnem času so si obiskovalci lahko ogledali dela Tomata Koširja, ki je eno osrednjih imen slovenskega sodobnega oblikovanja, v sodelovanju z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom Ljubljana pa so v sklopu 36. grafičnega bienala Ljubljana gostili razstavo kolektiva Sreda v sredo.

Dvorana Kazemate je po obnovi namenjena pripravi vsebin s tehnološko napredno vsebino, tj. potopitvenim doživetjem po principu prostorske projekcije. Prvi tovrstni projekt *V objemu impresionizma* se je začel konec leta 2024 in se končal jeseni 2025. V tem času so pripravili nov projekt v sodelovanju z založbo Mladinska knjiga z naslovom *Ko ilustracije oživijo*. Otvoritev razstave je bila novembra 2025 in bo trajala do januarja 2027.

Programski dosežki nevladnih organizacij v letu 2025 na področju vizualnih umetnosti

Leto 2025 je bilo drugo leto strateškega obdobja 2024-2027, znotraj katerega imajo izvajalci zagotovljena sredstva MOL, kar jim omogoča, da načrtujejo svoje programe, sklepajo koprodukcijske in izvajalske pogodbe ter si zagotovijo boljše poslovne pogoje. V tem programskem obdobju sofinanciramo osem izvajalcev s področja vizualnih umetnosti. Vsi izvajalci so v celoti izvedli sofinancirane programe.

Zavod P.A.R.A.S.I.T.E. se je v letu 2025 udeležil treh umetniških sejmov: enega najpomembnejših evropskih sejmov sodobne likovne umetnosti *ARCOmadrid*, že sedemnajstič zapored so se udeležili sejma *Viennacontemporary*, ki zbiralcem, direktorjem muzejev in kustosom iz vsega sveta služi predvsem kot sejem za nova spoznanja in odkritja ter sejma *Miss Read Berlin*, ki se posveča izgradnji skupnosti in ustvarjanju javnega zbirališča za diskurz o knjigah umetnikov, konceptualnih publikacijah in založništvu kot umetniški in politični praksi.

V letošnjem programu so izstopale razstave umetniškega kolektiva *Small but dangers* ter fotografije in vizualne umetnice Špele Škulj, ki ju družijo generacijska pripadnost. Ključno v dialogu med njihovimi deli je senzibilnost, izjemna sposobnost opazovanja podrobnosti v vsakdanu, v svetu, ki jih prevajajo v likovni jezik ter razstava Neže Urbiha, ki se v svojem delu ukvarja z medčloveškimi odnosi in razmerji (ne)moči med posamezniki, prisotnimi v njenem življenju. Razstava *Homemaker* (2023) kaže njen prehod od slikarskega medija k prostorski postavitvi. Razstava Dominika Štibernika je sodila v okvir Nagrade skupine OHO. Prejemnik nagrade za leto 2024 je prepričal s projektom *Delo je treba poiskati* (2024). Naslov tokratne razstave (kot dela sama) vzbuja dvojne konotacije: kako uspeti in kaj vodi do uspeha, kaj je uspeh, ter ključno vprašanje, ki ga Štibernik obravnava v svoji umetniški praksi, kaj točno je (umetniško) delo.

Delovanje **Kulturno umetniškega društva Mreža** na Metelkovi je tudi v letu 2025 temeljilo na izvedbi programa, ki odraža kritičen razmislek o dogajanju v sodobnem času. V galeriji Alkatraz so izvedli večmedijsko skupinsko razstavo *Holyburger*, najnovejšo mednarodno antologijo revije *Stripburger*, ki v sveži in nepravoverni stripovski obliki odpira temeljna vprašanja človeškega obstoja, univerzuma, medčloveških odnosov in družbe. V okviru Galerije Nočna izložba Pešaki je bila izvedena razstava Sangara Perhaj *Dreamscape*, ki je skozi tekstilne kolaže in instalacijo ustvarjala sanjsko pokrajino, kjer sta se naivnost materialov in igrivost ilustracij prepletali s krhkostjo, travmami in kolektivnimi občutki. Dela, oblikovana kot prostorski zemljevid otroških spominov, so združevala estetiko mehkoobe z občutkom praznine, ki nastane ob bežanju v imaginarni svet.

Galerija Equrna je v letu 2025 nadaljevala s svojo programsko usmeritvijo predstavljanja uveljavljenih in tudi mlajših ustvarjalcev, ki izstopajo s svojimi avtorskimi poetikami. Razstava *De gustibus et coloribus non est disputandum* avtorjev Jureta Lakana, Vladimirja Lebna in Mihe Majesa je bila izvedena na način, da je obrnila pozicijo doživljanja posamezne umetnine in sicer tako, da je razstava postala enotna kolektivna umetnina, sestavljena iz posameznih umetniških del treh različnih avtorjev in njihovih ustvarjalnih poetik. Poudarjena je bila individualnost posamezne umetnine, kot tudi avtorska poetika posameznega slikarja, ki se v taki postavitvi odreka lastni individualnosti in se podredi kolektivnemu doživljanju razstave. Razstava Benjamina Rennerja *Ko risbe migajo* je bila izvedena v okviru Festivala Tinta 2025. Avtor je, poleg originalnih stvaritev iz svojega stripovskega opusa, predstavil tudi skice ter preostali procesni material, s katerim razkriva postopek, ki vodi od stripa do animiranega filma.

Študentski kulturni center ŠKUC sodi med vodilna središča kulturnega in umetniškega ustvarjanja v Ljubljani. Program Galerije Škuc je v letu 2025 nadaljeval razvoj sodobnih umetniških praks s spodbujanjem ustvarjalnosti, partnerskega sodelovanja, dostopnosti in trajnostne naravnosti kulturne produkcije. V središču je ostalo raziskovanje umetniških procesov, ki gradijo skupnost, krepijo mlade ustvarjalke in odpirajo prostor za feministične, kvir in druge raznolikosti. Razstava *Ognjene lekcije*, ki jo je kurirala Tia Čiček, je interdisciplinarno raziskovala jezo kot telesno, psihološko in politično izkušnjo. Skozi sodobna umetniška dela in

sodelovalni program je projekt ustvarjal prostor za afirmacijo jeze, zlasti skozi feministično in skupnostno optiko. Razstava umetnice Lee Culetto, ki sta jo kurirali Urška Aplinc in Lara Plavčak, je tematizirala lase kot simbol telesnega izraza, moči, nadzora in kulture nege. Razstava *Arhivi v ospredju, Trideset+ let Mesta žensk*, pripravljena ob 30-letnici Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk, je obravnavala arhiv festivala kot živ, odprt in političen prostor feministične zgodovine. Arhivsko gradivo je bilo predstavljeno v dialogu s sodobnimi umetniškimi interpretacijami, ki so arhiv razumele kot proces skrbi, odpora in medgeneracijskega prenosa znanja, ne zgolj kot dokument preteklosti.

Društvo likovnih umetnikov Ljubljana je tudi v letu 2025 izpolnjevalo svoje poslanstvo predstavljanja del svojih članov in članic: razstava *Ekрани* je predstavila najnovejša dela kiparke Dragice Čadež, v katerih umetnica posega po kombinaciji dveh, za njeno prakso najpomembnejših materialov, lesa in keramike. Umetnica je na svoji šestdeset let dolgi ustvarjalni poti uporabljala načine in tehnike, ki so ji pomagali ponazoriti določena prostorska razmerja v družbi in vzpostaviti angažiran odnos z neposredno okolico in svetom. Interdisciplinarna umetnica Sara Li se izrazito osredotočeno ukvarja s telesom oziroma telesnostjo. Na razstavi v galeriji Veselov vrt se je posvečala telesu ne le kot estetiziranemu ali erotiziranemu artefaktu, temveč telesu, vključenemu v izhodišče refleksije, nasičene s simboliko, arhetipi, predvsem pa z izrazitim čutenjem oziroma čustvovanjem, ki vabljivo nagovarja najprej k opazovanju in nato premišljevanju. Društvo likovnih umetnikov Ljubljana vsako drugo leto, v času grafičnega bienala Ljubljana, pripravi razstavo *Avanti grafika!*. Lanska, peta edicija je predstavljala umetniško grafiko Severne Makedonije.

Forum Ljubljana je v okviru programa izvedel 19. festival Svetlobna gverila z vrsto postavitvev v galerijskih in javnih prostorih po mestu. Festivalna prizorišča so bila razpršena po širšem mestnem središču, vse od Špice na Prulah do AKC Metelkova mesta, epicenter dogajanja pa je ostala Galerija Vžigalica in njena bližnja okolica. Umetnice in umetniki so tematiko motenj s pomočjo medija svetlobe interpretirali na vsebinsko in formalno izjemno pestre ter zanimive načine. Izraznost predstavljenih del se je dotikala tako fizičnih oziroma prostorskih, družbenih kot povsem psiholoških vidikov najrazličnejših motenj. V Galeriji Kresija je bila v okviru projekta *Živel strip! Živela animacija! 2025* na ogled razstava Jureta Engelsbergerja & Elise Menini: *Smrt, čevljar in zlati fant*. Engelsberger se je predstavil z risbami in skicami iz otroškega stripa *Smrt in čevljar*, delo Elise Menini je bilo predstavljeno s stripi in ilustracijami, ki izhajajo iz japonske mitologije. Septembra je Galerija Photon gostila prvo predstavitev mednarodno uveljavljenega fotografskega kolektiva Belgrade Raw v Sloveniji. Skupina, ki deluje od leta 2009, skozi fotografijo raziskuje družbene, prostorske in politične plasti urbanega vsakdana. Njihovo ustvarjanje temelji na beleženju urbanega življenja v Beogradu. Razstava je po petnajstih letih skupnega dela kolektiva ponudila vpogled v procesualni vidik njihovega ustvarjanja in se posvetila vprašanju, kaj ostane pred in po nastanku posamezne fotografije.

Zavod Ravnikar projects upravlja s prostorom Ravnikar Gallery Space, ki je zasnovan z namenom predstavitve tako mladih kot tudi uveljavljenih vizualnih umetnikov in umetnic iz Slovenije in bližnje regije, hkrati pa ustvarja vez med aktualno likovno produkcijo in širšo skupnostjo. Med dogodki, ki so v letu 2025 izstopali, je Ljubljana Art Weekend, ki so ga izvedli četrtič in v okviru katerega so muzeji, galerije, projektni prostori in druge umetniške pobude skupaj s številnimi umetniki, kuratorji in drugimi umetnostnimi strokovnjaki sooblikovali bogat tridnevni program, poln razstav in drugih dogodkov. Ekipa revije ETC. je tudi lani prevzela umetniško vodstvo Ljubljana Art Weekenda z osrednjo temo *Cona udobja*. Raziskovali so

povezave med umetnostjo, skrbjo in mnogoterimi pomeni udobja v negotovih časih. Lanski program ni poskus reševanja sistemskih kriz sodobne umetnosti, pač pa premislek o tem, kakšna je lahko vloga umetnosti, ko se osredotočamo na skrb, povezovanje in skupnost.

Zavod Ravnikar projects je v letu 2025 sodeloval na več umetniških sejmi, kot so Art Brussels in NADA Villa Warsaw 2025.

Društvo Photon je v letu 2025 sodelovalo na umetniških in fotografskih sejmi FotoWien in Art Photo Budapest. Pripravili skupinsko razstavo v okviru mednarodnega natečaja Drugačni svetovi, ki je v letu 2025 potekal že trinajstič zapored. Razstava je predstavila izbor desetih mladih umetnic in umetnikov, starih do 35 let, iz Srednje in Vzhodne Evrope (CEE). Namen natečaja je podpora in promocija perspektivnih ustvarjalk in ustvarjalcev, ki delujejo na področju sodobne fotografije. Razstava finalistov je obiskovalcem ponudila vpogled v aktualne ustvarjalne prakse in konceptualne tokove ter izpostavila raznolikost in svežino umetniških pristopov mlajše generacije vizualnih umetnic in umetnikov.

Avtorji so v projektih raziskovali osebno in kolektivno identiteto ter obravnavali sodobne tehnološke, okoljske in kulturne teme. Pomemben del predstavljenih del je presegal okvir klasične fotografije in vključeval inovativne ter interdisciplinarne pristope.

V koprodukciji z Mestno galerijo Ljubljana (MGML) so predstavili pregledno razstavo del Staneta Jagodiča, mojstra satire, likovnega raziskovanja in pionirja družbeno angažirane umetnosti v Sloveniji. Z razstavo so predstavili njegovo bogato ustvarjalno pot od 70. let 20. stoletja do danes. Jagodič v svojih delih obravnava ključne družbene teme, kot so ekologija, antimilitarizem in družbena pravičnost, in spada med najpomembnejše slovenske umetnike na področju družbeno angažirane umetnosti ter številnih eksperimentalnih tehnik od t.i. rentgenske do t.i. poštne umetnosti.

2. cilj: Krepitev dostopa do vizualnih umetnosti

V okviru galerijske dejavnosti v prostorih MOL (Galerija Kresija in atriji Mestne hiše) smo v letu 2025 omogočili predstavitev šestim prijaviteljicam, ki imajo sedež ali prebivališče izven Ljubljane in so bile uspešne na javnem razpisu ter s tem vizualno umetnost približali občinstvu širšega geografskega območja. V Galeriji Kresija so gostovale Katja Felle, Joni Zakonjšek in Tjaša Rener. Razstava Katje Felle je obiskovalcem ponudila priložnost za premišljevanje o sodobnem načinu vizualnega zaznavanja in percepcije, ki jo zaznamuje hitra pretočnost podobe v času interneta in novih medijev. Joni Zakonjšek je osvetlila pristop k slikarstvu kot obliki meditativne vizualne izkušnje, kjer slika ni le reprezentacija videzov narave, ampak *polje koncentracije*, ki gledalca vabi k novemu zavedanju odnosa med vidnim in nevidnim. Razstavniki projekt Tjaše Rener je ustvaril občutek neposrednega pogleda v življenje in raznolikost kulturnih izročil, navdihnjeno z njenimi dolgoletnimi izkušnjami v Gani. V Mestni hiši so gostovale Meta Mramor, Lara Ješe in Nika Batista. Osrednja tema razstave Mete Mramor je bila tišina kot prostor potenciala. V svojem delu se osredotoča na minimalistične kompozicije, omejeno barvno paleto ter poudarek na teksturi in ritmu. Razstava Lare Ješe je odslikavala figurativni slog z intimnimi narativnimi detajli v portretnih upodobitvah živali kot simbolov korenin, pokrajine in osebnih družinskih zgodb. Umetniški pristop Nike Batista je vključeval diptihne kompozicije, ki so postavljale besedo in podobo v dialog.

3. cilj: Spodbujanje izvajalcev na področju vizualnih umetnosti k delovanju in ustvarjanju z obravnavo okoljske problematike

V okviru galerijske dejavnosti v prostorih MOL (Galerija Kresija in atriji Mestne hiše) smo v letu 2025 prispevali k ozaveščanju o okoljskih temah z različnimi razstavami, med katerimi izpostavljamo razstavo avtoric Agate Lielpētere in Luīze Rukšāne v produkciji kreativnega centra Poligon v Galeriji Kresija. Dela na razstavi so bila vizualno in konceptualno prepletena – od risb in sitotiskov do skulpturalnih elementov, ki skupaj vzpostavljajo dialog med biološkim in kulturnim, osebnim in kolektivnim, intimnim in globalnim.

V Mestni hiši so si sledili številni projekti, ki se navezujejo na okoljske teme - razstava *10. let Čebelje poti v Ljubljani* je predstavljala razvoj in pomen Čebelje poti v Ljubljani ter življenjsko vlogo čebel in oprasačevalcev. Dotaknila se je vprašanja biotske pestrosti, pomena čebel za ekosisteme in trajnostne prakse pri ohranjanju biodiverzitete. Multisenzorični fotografski projekt Katje Goljat je na drugi strani skozi atmosferske dokumentarne fotografije in portrete slovenskih zeliščarjev ter nabiralcev rastlin osvetljeval povezanost človeka z naravo. Narava kot intimno okolje identitete se je odražala v razstavi Lare Ješe, ki je skozi portrete krav raziskovala povezavo med osebno identiteto in pokrajino, ter generacijskim spominom in tradicijo.

V okviru *Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov, ki jih je v letu 2025 sofinancirala Mestna občina Ljubljana*, je bil na področju vizualnih umetnosti sofinanciran projekt z naslovom *Vrt, nekoliko puščaven* avtorice Neje Tomšič, ki je bil na ogled v Ravnikar Gallery Space v sklopu Ljubljana Art Weekenda. Razstava je raziskovala zapletene načine, kako so vrtovi, ki jih običajno dojemamo kot prostore miru in kontemplacije ter stika z naravo, v resnici globoko vpeti v pripovedi o moči, migracijah in spominu. Z interdisciplinarnim pristopom, ki je združeval elemente vizualne umetnosti, zgodovinskega raziskovanja in družbenega komentarja je spodbujala pomembne pogovore o dediščini, spominu in politikah prostora. V galeriji je skozi fragmentarno postavitev vzpostavila simbolni prostor, v katerem lahko izkusimo presečišča različnih na videz nepovezanih zgodb, ki skupne prostore vpenjajo v širše družbene fenomene.

Projekt *Vračanja/Ne hodi po travi (Seansa za vračanja)* je bila razstava slovenskih transdisciplinarnih umetnic, raziskovalk in oblikovalk mlajše generacije, ki so se med leti 2019 in 2023 izobraževale na Nizozemskem. Eva Bevec, Eva Garibaldi, Gaja Pegan-Nahtigal, Lea Topolovec in Ana Laura Richter so skozi skupno korespondenco raziskovale teme podnebnih sprememb, urbanih in naravnih ekosistemov, nabiralništva ter notranjih pokrajin. Projekt se je oblikoval iz izkušnje dislokacije v nizozemsko krajino in iz vprašanj pripadnosti, vračanja ter odnosa do prostora.

4. cilj: Povečanje števila projektov vizualne umetnosti, ki poudarjajo posamezne avtorske opuse

V okviru galerijske dejavnosti v prostorih MOL (Galerija Kresija in atriji Mestne hiše) so svoje avtorske opuse predstavili tandem Primož Novak in Nika Oblak, Katja Felle, Agate Lielpētere in Luīze Rukšāne, Joni Zakonjšek, Tjaša Rener, Katja Goljat, Lara Ješe, Tanja Pak, Meta Mramor, Katarina Kolenc, Lara Žagar, Nuša Lapajne Čurin, Inja Prebil in Nika Batista. V prostorih MOL smo podprli dvanajst sodelovanj avtorjev in avtoric projektov z izbranimi

kuratorji in/ali pisci besedil in s tem pripomogli h kakovostnejši predstavitvi razstavnih projektov in celovitejšemu podajanju sporočila avtorskega projekta.

V okviru Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov, ki jih je v letu 2025 sofinanciral MOL je na področju avtorskih poetik izstopal projekt Tanje Lažetić z naslovom *Oranžen oblak*. Projekt je bil zasnovan kot preplet dela z laserskim rezalnikom, knjig in slikarskega dela. Delo z laserjem je bilo izvedeno v sodelovanju z Centrom Rog, izdelali so objekte v obliki krožnikov, kar so spremljale delavnice laserskega graviranja na krožnike. Avtorica je poleg tega ustvarila knjigo kot izhodišče in slikarsko delo.

Nik Erik Neubauer je z razstavo za naslovom *Bel dim in rjavi odblesk*, ki je bila izvedena v Mali galeriji Cankarjevega doma, predstavil fotografije ter kot del razstavnega koncepta vključil tudi tekstovne poudarke, ki so bili neposredno zapisani z ogljem in kreda na stene galerije. Ta način zapisa je doprinesel k bolj organski in neposredni komunikaciji z obiskovalcem ter razstavi dodal večplasten narativ.

2.3. Glasbene umetnosti

Programski dosežki javnih zavodov v letu 2025 na področju glasbene umetnosti

Oba javna zavoda, ki se programsko pretežno ukvarjata z glasbeno umetnostjo, Festival Ljubljana in Center urbane kulture Kino Šiška, sta sledila zastavljenim ciljem.

Festival Ljubljana

V okviru Festivala Ljubljana se je v prostorih Križank, na drugih prireditvenih lokacijah ter ob upoštevanju predvajanj na spletni strani in družbenih omrežjih zavoda v letu 2025 odvijalo skupno 382 različnih prireditev, ki jih je organiziral javni zavod Festival Ljubljana. Največ prireditev je potekalo v okviru 73. Ljubljana festivala (98) in mojstrskih tečajev (65). Ocena skupnega števila vseh obiskovalcev prireditev Festivala Ljubljana v letu 2025 je 100.960.

Med 20. februarjem in 1. marcem 2025 je potekal 8. *Zimski festival*. Otvoritveni dogodek, izvedba *Vojnega rekviema* angleškega skladatelja Benjamin Brittna, izjemnega dela za zbor, soliste in orkester, je potekal pod vodstvom uglednega švicarskega dirigenta Charlesa Dutoita. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma so dva večera zaporedoma nastopili Orkester in Zbor Slovenske filharmonije, Zbor dunajskih dečkov ter Državni zbor iz Kaunasa. Obsežna izvajalska zasedba je omogočila zvočno uresničitev skladateljeve večplastne partiture. Solistične vloge so prevzeli sopranistka Irina Lungu, tenorist Ian Bostridge in baritonist Matthias Goerne. V Viteški dvorani Križank je potekal koncert harfistk Mojce Zlobko Vajgl in Marion Ravot s krstno izvedbo skladbe slovenskega skladatelja, Župančičevega nagrajenca za življenjsko delo Alda Kumarja, ki je skladbo napisal prav za koncert v okviru Zimskega festivala. Program se je nadaljeval v Slovenski filharmoniji s koncertom Bachovih koralov in instrumentalov, ki ga je v celoti zasnoval priznani slovenski harmonikar Marko Hatlak. V sodelovanju z glasbeniki in pevci, Bernardo in Marcosom Finkom, sopranistko Niko Gorič, tenorjem Domnom Vurnikom, flavtistko Evo-Nino Kozmus, violinistko Jeleno Pejić, kontrabasistom Stevanom Jovanovićem, pianistko Aleksandro Pavlović ter Mešanim pevskim zborom Glasbene matice Ljubljana pod vodstvom Jerice Bukovec, je Hatlak predstavil spored Bachovih vokalnih in instrumentalnih mojstrov. Nastopili so še Zagrebški solisti, zaključni

koncert 8. *Zimskega festivala*, na katerem bi moral 2. marca 2025 nastopiti pianist Grigorij Sokolov, je bil zaradi bolezni odpovedan.

Med 24. februarjem in 1. marcem 2025, v času Zimskega festivala, je potekalo *Mednarodno tekmovanje Festivala Ljubljana*, posvečeno trobilnim kvartetom in kvintetom. Za tekmovanje je Festival Ljubljana naročil tudi novo skladbo slovenske skladateljice Nine Šenk, ki je bila obenem tudi članica žirije. Strokovni žiriji je predsedoval umetniški vodja tekmovanja, mednarodno uveljavljeni pozavnist Branimir Slokar. V žiriji so sodelovali še trobentač Reinhold Friedrich, tubist Andreas Martin Hofmeir in hornist Radovan Vlatković. Tekmovanje je potekalo v več etapah, vrhunec pa sta predstavljala dva finalna večera v Slovenski filharmoniji, na katerih je nastopilo šest najboljših zasedb. Glavno nagrado v višini 20.000 EUR je osvojil španski Kvintet KamBrass. Poleg njih so bili nagrajeni še Kvintet LesBrasseurs, Kolumbijski trobilni kvintet, Quatuor Ellius, Kvartet Iberica in Kaiser Ensemble. Posebni priznanji sta prejela KamBrass Quintet za najboljšo izvedbo skladbe Nine Šenk ter slovenska zasedba Bass Brass Collective kot najvišje uvrščena slovenska zasedba.

Ena izmed strateških prioritet Festivala Ljubljana je sistematična podpora mladim talentom in vzgoja prihodnjih generacij kulturnih ustvarjalcev in obiskovalcev. Poseben poudarek je na vzgoji občinstva, glasbenem izobraževanju ter ustvarjanju priložnosti, ki mladim omogočajo prve profesionalne izkušnje v velikem koncertnem okolju. Že 33 let neprekinjeno poteka Mednarodni glasbeni cikel *Mladi virtuoz*, ki mladim glasbenikom (študentom akademij in nadpovprečno nadarjenim dijakom) omogoča profesionalno koncertno predstavitev in povezovanje z umetniškimi institucijami. Po jesenskih koncertih se je cikel *32. Mladih virtuozov* nadaljeval januarja 2025.

39. *Slovenski glasbeni dnevi* so bili posvečeni skladateljskim društvom ter njihovemu pomenu v nacionalnem in evropskem glasbenem prostoru. Poseben poudarek je bil namenjen Društvu slovenskih skladateljev, ki je v letu 2025 praznovalo 80 let delovanja. Osrednja tema je zaznamovala tako muzikološki simpozij kot tudi koncertni program festivala. Slavnostni otvoritveni koncert je potekal v izvedbi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pod vodstvom Uroša Lajovica z deli Slavka Osterca (*Maska rdeče smrti*) ter Milka Lazarja (*Ballet Imaginaire* in *Moški z nožem*). Kot solista sta nastopila Luka Juhart (akordeon) in Milko Lazar (lazarator). Med 8. in 10. aprilom je Slovensko komorno glasbeno gledališče v Stari mestni elektrarni uprizorilo novo komorno opero *Sopra lo amore*, ki jo je napisal slovenski skladatelj in libretist Tomaž Svete. Mednarodni muzikološki simpozij je potekal pod naslovom *Skladateljska društva nekoč in danes: preplet stanovskega in nacionalnega*. Pod vodstvom dr. Jerneja Weissa je 23 strokovnjakov iz 13 držav predstavilo zgodovinske in sodobne vloge skladateljskih združenj. V sklopu festivala je bil izveden tudi Koncertni atelje Društva slovenskih skladateljev, na katerem so izvajali dela Aleksandre Bajde, Matije Krečiča, Nejca Kuharja, Uroša Rojka in Elisabeth Harnik, med njimi štiri krstne izvedbe. Večer je uvedel predkoncertni pogovor z izvajalci. Nastopil je še godalni kvartet Ensemble Dissonance in krstno uprizoril dela šestih mladih skladateljev. Noč slovenskih skladateljev je potekala 13. aprila, ko je Ansambel za sodobno glasbo MD7 izvedel deset novih del slovenskih skladateljev. Dan pozneje je sledil koncert samospevov skladatelja Saše Šantla. 39. slovenski glasbeni dnevi so se zaključili s koncertom Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom Stevena Loya in s solistom violončelistom Bernardom Brizanijem.

Na programu 73. Ljubljana Festivala je bilo skupaj 98 prireditev, ki jih je obiskalo več kot 45.000 obiskovalcev iz skoraj 60 držav, sodelovali pa so umetniki iz 55 držav. Dogodki so potekali na Kongresnem trgu, v Križankah (v Poletnem gledališču, Predverju, na Pergoli, v Viteški dvorani, na Peklenskem dvorišču in v Križevniški cerkvi), Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji, Narodni galeriji, SNG Opera in balet Ljubljana, na Glasbeni šoli Vič-Rudnik, Akademiji za glasbo in na reki Ljubljanici. Pred uradno otvoritvijo festivala je med 16. in 18. junijem na reki Ljubljanici potekal dogodek Ljubljana *Festival na Ljubljanici*.

Slavnostna otvoritev Ljubljana Festivala je potekala 20. junija 2025, večer z naslovom *Ta noč je moja* je bil posvečen ustvarjalnosti Janeza Bončine – Benča. Med 26. in 29. junijem so bili v Predverju Poletnega gledališča Križank v štirih zaporednih večerih prikazani štirje slovenski filmi in sicer *Vesna*, *Rdeči boogie*, *Babica gre na jug* in *Jebiga*. V Gallusovi dvorani je katalonska gledališka skupina La Fura dels Baus uprizorila Haydnov oratorij *Stvarjenje* pod režijsko taktirko Carlusa Padrisse in ob dirigentskem vodstvu Josepa Vicenta. Sledil je koncert El Amor Brujo orkestra ADDA Simfònica Alicante pod dirigentskim vodstvom Josepa Vicenta. Vrhunec večera je bila de Fallova baletna pantomima *Začarana ljubezen* s flamenko plesalcema Gineso Ortega in Davidom Romerom. Na odru Poletnega gledališča Križank je nastopil legendarni The Duke Ellington Orchestra pod vodstvom dirigenta in saksofonista Charlieja Younga III. Večer v Križevniški cerkvi je bil posvečen šestdeset letnici glasbenega ustvarjanja Tomaža Domicelja. V dveh zaporednih večerih je bila v SNG Operi in balet Ljubljana na sporedu opera *Kronanje Popeje* Claudia Monteverdija. V Poletnem gledališču Križank je zazvenela nepozabna filmska glasba Ennia Morriconeja. Pod dirigentskim vodstvom njegovega sina Andree Morriconeja sta nastopila združena orkestra Roma Sinfonietta in Simfonični orkester RTV Slovenija, pridružili pa so se jima Mešani pevski zbor Glasbene matice Ljubljana, Ljubljanski madrigalisti ter trije solisti. Križanke so bile prizorišče večera sodobnega baleta *Cluster*, v izvedbi baletne sekcije Slovenskega narodnega gledališča Maribor pod koreografsko taktirko Edwarda Cluga. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je potekala slovenska premiera muzikala *Fantom iz opere* Andrewa Lloyd Webberja, v koprodukciji Festivala Ljubljana, Cankarjevega doma, VignaPR/Koda Events in Broadway Entertainment Group-a. V Križevniški cerkvi je nastopila harmonikarska zasedba 4 Bellows 4 Tales, ki se ji je kot gost pridružil bandoneonist Rodolfo Mederos. Izvajali so dela Astorja Piazzolle in Carlosa Gardela. V Križankah je nastopil sodobni flamenco kitarist svetovnega slovesa, Vicente Amigo, skupaj z zasedbo je izvedel avtorske skladbe. 16. julija je nastopila ruska pianistka Violetta Egorova, ki se je predstavila z interpretacijami del Beethovna in Schumanna. Na isti dan je v Poletnem gledališču Križank nastopila zasedba Robben Ford & Chris Minh Doky. V Križevniški cerkvi je godalni kvartet SonArt v sodelovanju s pianistom Epifanijem Comisom izvedel klavirska kvinteta Roberta Schumanna in Antonína Dvořáka. Po krajšem premoru je v Narodni galeriji nastopil Korejski komorni orkester pod vodstvom Min Kima, skupaj s solistkama Esther Yoo (violina) in Ilio Kim (klavir), s programom, ki je obsegal dela Jisooja Leeja, Liszta, Brucha, Čajkovskega in Dvořáka. V Križevniški cerkvi nastopili priznani glasbeniki Virtuosensembla skupaj s solistom Enzom Ligrestijem na violini, v Slovenski filharmoniji je nastopil komorni orkester Münchenski virtuozji pod vodstvom Lorenza Nasturice-Herschcowicija. V Križevniški cerkvi so nastopili še kitajski glasbenici Liu Liyuan in Lan Cui, mladi španski Duo Becchio, priznani kvartet kitar Aïghetta iz Monaka, romunska zasedba Traffic Strings pod vodstvom Luciana Moraruja Ensemble Dissonance s kitaristom Makom Grgićem.

Med 15. julijem in 10. avgustom pa so se v različnih terminih pod umetniškim vodstvom Branimirja Slokarja odvijali tradicionalni *Mojstrski tečaji Festivala Ljubljana*. Študentje iz

Slovenije in tujine so pod mentorstvom svetovno priznanih glasbenikov in pedagogov nadgrajevali svoje znanje na različnih instrumentih. Ob zaključku so se udeleženci predstavili na koncertih študentov. Prvega avgusta je v Križevniški cerkvi potekal koncert profesorjev mojstrskih tečajev. Program se je nadaljeval z Ensemble Dissonance, nato s koncertno izvedbo Mozartove opere *Don Giovanni*, kjer so se pod vodstvom Georgea Pehlivaniana zvrstili številni mladi pevci in dirigenti. 6. avgusta so ponovno nastopili profesorji mojstrskih tečajev: tokrat oboista Emanuel Abbühl in Seung Eun Lee, trobentač Reinhold Friedrich ter pianistki Eriko Takezawa in Kimiko Imani. Izvedli so koncertni program, ki je obsegal dela Hertla, Mozarta, Schumanna, Mendelssohna, Bacha in Händla. Program festivala se je nadaljeval z akustičnim koncertom *Balkan & Brazilian Resonances*, ko sta nastopila Bojan Cvetrežnik na violini in David Gordon na klavirju, pri nekaterih skladbah se jima je kot gostja pridružila violinistka Barja Drnovšek. V Križevniški cerkvi potekal koncert z naslovom *Mahler v Ljubljani*. V Poletnem gledališču Križanke je nastopil klarinetist in skladatelj Goran Bojčevski s svojo zasedbo *Balkan Nuevo*. Igralec, pesnik in glasbenik Rade Šerbedžija je izvedel koncert *Moj klobuk ima tri luknje*. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je potekal večer z naslovom *Pas-de-deux for Toes and Fingers*, v katerem sta nastopila primabalerina Svetlana Zaharova in violinist Vadim Repin. Pridružili so se jima baletni solisti Bolšoj teatra ter orkester Ensemble Dissonance. Naslednji dan je nastopil Budimpeški romski simfonični orkester z gala koncertom *Od čardaša do valčka*. V Križevniški cerkvi in Viteški dvorani je potekala predstava *3 Sestre Remix*, sodobna reinterpretacija Čehovove drame, v režiji Ivice Buljana in dramaturgiji Mance Sevšek Majeršič. Koncert Simfoničnega orkestra iz Guijanga pod vodstvom dirigenta Zhanga Guoyonga s solistom violinistom Feng Ningom se je odvil v Slovenski filharmoniji. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je potekal *Večer Puccinijeve glasbe*. Nastopili so solisti Anna Netrebko, Jusif Ejvazov, Pumeza Matshikiza in Jérôme Boutillier ob spremljavi Orkestra Slovenske filharmonije, Zbora opere SNG Maribor in SNG Ljubljana pod taktirko Denisa Vlasenka. Otroci, vključeni v rehabilitacijo v URI Soča, so pripravili predstavo *Predani korakom – Včasih si želiš, da bi te veter ponese*. Predstava se je osredotočala na tegobe zasmehovanja in izključevanja ter posledičnega umikanja vase. V Poletnem gledališču Križank odvijal koncert skupine *Hamo & Tribute 2 Love* skupaj z Big Bandom RTV Slovenija. V zadnjih dneh avgusta je že tradicionalno na oder stopil Vlado Kreslin v spremstvu Malih bogov in Beltinške bande, na odru so se mu pridružile še posebne gostje Mary Coughlan, Masayah, Marina Martensson in Ajdina Kreslin. 3. septembra so obiskovalci uživali v koncertni izvedbi Puccinijeve Tosce v družbi solistov Sondre Radvanovsky, Freddieja Di Tommasa in Sira Bryna Terfela s Simfoničnim orkestrom SNG Maribor in Zborom Opere SNG Maribor pod taktirko litvanskega dirigenta Modestasa Pitřenasa. V septembrskem delu festivala so si obiskovalci lahko ogledali muzikal *Nesrečniki* v izvedbi zagrebškega gledališča Komedija. Zadnji teden 73. Ljubljana Festivala je postregel z uprizoritvijo Verdijeve opere *Otello* pod vodstvom dirigenta Roberta Gianole v izvedbi Opere balet SNG Maribor. Violinist Maxim Vengerov je 9. septembra ob spremljavi Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko Kahija Solomnišvilija izvedel Sibeliusov edini violinski koncert, koncert v d-molu, op. 47. V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je ponovno zablestel dvojec Charles Dutoit kot dirigent Filharmoničnega orkestra iz Monte Carla in pianistka Martha Argerich. Slavnostni zaključek 73. Ljubljana Festivala, 12. septembra, v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je publiki predstavil dela Mozarta in Čajkovskega v izvedbi Dunajskih filharmonikov pod taktirko Franza Welserja-Mösta.

Center urbane kulture Kino Šiška

Program Kina Šiška (KŠ) je bil tudi v letu 2025 osredotočen na sodobno urbano glasbo. Program je v veliki in mali dvorani ter na zunanjih prizoriščih v okviru poletnih produkcij predstavljal raznoliko paleto sodobne urbane glasbene ustvarjalnosti. Poudarek glasbenega programa je ostal na aktualni (alter) popularni glasbi, neodvisni rockovski, pop-rockovski in elektro-pop produkciji. Program je izveden na treh ključnih stebrih: spodbujanje domače glasbene produkcije, razvoj občinstva in kreativnosti mladih ter zagotavljanje kontinuirane koncertne ponudbe aktualnih mednarodnih izvajalcev, vključno z mednarodnim sodelovanjem in mreženjem.

Tudi v letu 2025 je Kino Šiška dolgoročno razvijal in utrjeval svoje ključne programske in festivalske znamke: *MENT Ljubljana* kot festival, konferenco in mednarodno platformo, redne koncertne programe v dvoranah Katedrala in Komuna, ter večje koncertne produkcije in koprodukcije na zunanjih prizoriščih, zlasti v Križankah. Sprejeta je bila tudi strategija delovanja javnega zavoda 2026–2030, ki omenjene programe razume kot hrbtnico zavoda, ki jo je treba stabilizirati, razbremeniti prekarne produkcijske modele ter opremiti z bolj predvidljivimi finančnimi in organizacijskimi okviri. Krepitev festivalskih in programskih znamk tako ni vprašanje obsega, temveč vprašanje vzdržnosti, konkurenčnosti in dolgoročnega učinka.

Nova strategija je uvedla več novih programskih modulov, ki nadgrajujejo obstoječe delovanje. Med njimi so razvojni in showcase formati, kot je *šMENT*, dolgoročnejši kurirani koncertni cikli, razvojni programi za domače izvajalke in izvajalce ter podporni moduli, namenjeni postopnemu umeščanju slovenskih glasbenih talentov v mednarodni koncertni in festivalski prostor. Cilj teh programov je izboljšati konkurenčnost domače produkcije, povečati njeno kupno moč na mednarodnem trgu ter omogočiti, da Ljubljana postane stabilna in prepoznavna postaja na turnejskih poteh uveljavljenih izvajalcev.

V letu 2025 je Kino Šiška zabeležil izjemno število razprodanih koncertov, kar dodatno potrjuje visoko zasedenost prizorišč in močan odziv občinstev. Med koncerti, ki so bili povsem razprodani, so se znašli Tarja Turunen & Marko Hietala, The Hu, Matter, Laibach, Barcelona Gipsy Balkan Orchestra, Pennywise + Propagandhi + Comeback Kid, Rita Payés in Macy Gray ter Gogol Bordello v Katedrali, večja poletna spektakla Avenged Sevenfold in Empire of the Sun ter FestiVal 202 v Križankah, Frank Turner na Ljubljanskem gradu, kot tudi koncert Cari Cari, Hobo Johnson in Buč Kesidi v Komuni. Izjemen koncert Tigrana Hamasyana na tem mestu velja omeniti kot enega izmed vrhuncev leta 2025. Ti rezultati potrjujejo uspešno kuriranje koncertnega programa, rast zanimanja občinstev in programsko konkurenčnost Kina Šiška – zavoda, ki je že nekaj časa prepoznan kot eno izmed osrednjih prizorišč sodobne urbane glasbe v Sloveniji.

Dogodek *MENT Ljubljana 2025* je bil izveden med 12. in 15. februarjem. Potekal je štiri dni. Festival in konferenca sta bila odlično obiskana. Dogodek se je odvil na mnogih prizoriščih po Ljubljani: Kino Šiška, Ljubljanski grad, Stara mestna elektrarna, Gala hala, Channel Zero, Menza pri koritu, Klub Gromka, Orto bar, DobraVaga, M hotel. Delavnica Modul@rnice se je odvila v prostorih osmo/ze.

Z enajsto edicijo je *MENT Ljubljana* ponovno potrdil, da je eden vodilnih predstavitev festivalov in glasbenih konferenc v Srednji in Vzhodni Evropi ter največji tovrstni dogodek v regiji. Na tokratni ediciji je v štirih dneh na 13 odrih po vsej Ljubljani nastopilo 82 izvajalcev iz 27 držav, ki so žanrsko prehajali od rocka, popa, elektronike in folk-rocka do glasb sveta, hip-hopa in DJ nastopov. Dogodke enajste edicije je v štirih dneh obiskalo več kot 6.500 obiskovalcev. Mednarodne konference, ki se osredotoča na glasbeno industrijo in kreativnost, se je udeležilo 650 tujih (dve tretjini) in domačih glasbenih profesionalcev (organizatorjev festivalov, vodij koncertnih prizorišč, založnikov, glasbenih agentov, menedžerjev, predstavnikov promocijskih agencij, medijev in drugih strokovnih delegatov). Sodelujoči delegati so prišli iz več kot 30 držav.

V letu 2025 je bila uspešno zaključena tudi 12. sezona projekta *Špil liga*, ki na sproščen in učinkovit način vzgaja srednješolske glasbene ustvarjalce in publiko. Kino Šiška je nadaljeval tudi sodelovanje s prireditvenim prostorom Hangar Teatri iz Trsta ter uspešno realiziral nastope slovenskih glasbenih ustvarjalcev na tem tržaškem prizorišču.

Poletje v Šiški, serija brezplačnih koncertov, ki na vrtu Kavarne KŠ poteka od junija do septembra, se je v zadnjih letih dodobra uveljavila in postala priljubljena tako pri rednih kot naključnih obiskovalcih KŠ.

Program je v letu 2025 ostal žanrsko heterogen, z uravnoteženim naborom uveljavljenih mednarodnih in domačih izvajalcev, perspektivnih novincev ter izbranih eksperimentalnih praks. V primerjavi s preteklimi leti je bil večji poudarek namenjen jasni kuratorski logiki in pretočnosti programa, kar se je odražalo tako v večji koherenci posameznih sklopov kot tudi v boljšem nagovoru različnih segmentov občinstva.

Pomemben premik v letu 2025 predstavlja uvedba in sistematično razvijanje koprodukcijskega modela, ki temelji na enakovrednem sodelovanju z neodvisnimi producenti, društvi, organizacijami ter predvsem domačimi nastopajočimi.

Pomemben del dolgoročnih ciljev je usmerjen tudi v kulturno-umetnostno vzgojo in podporne programe, ki jih strategija razume kot investicijo v prihodnost. Programi, kot je *Špil liga*, se nadgrajujejo z novimi programi kulturno-umetnostne vzgoje in izobraževalnimi formati, vključno z vajeniškimi, mentorskimi in praktičnimi programi za mlade glasbene, tehnične in produkcijske kadre. Cilj teh programov ni zgolj vzgoja novih občinstev, temveč tudi sistematično reševanje kadrovske vrzeli v sektorju, brez katerih dolgoročni razvoj urbane kulture ni mogoč.

Na področju uprizoritvenih umetnosti je Kino Šiška izvedel *CoFestival* kot eno osrednjih regionalnih platform za sodobni ples ter uvedel nove koprodukcijske in sodelovalne formate v okviru mednarodnih mrež, kot je *Moving Balkans*. Vizualne in intermedijske umetnosti se razvijajo skozi Galerijo DobraVaga, ki poleg razstavne dejavnosti vse izraziteje prevzema produkcijsko, mentorsko in distribucijsko vlogo ter se povezuje z novimi digitalnimi in mednarodnimi programskimi tokovi.

Vpetost v mednarodne projekte in mreže – *Liveurope*, *Upbeat*, *ETEP*, *EDN* ter večletne projekte, kot so (bili in bodo) *MODINA*, *WOMCOM* in *Moving Balkans* – ostaja strateški cilj

zavoda predvsem kot orodje za razvoj programov, mobilnost umetnic in umetnikov ter prenos znanj in dobrih praks v lokalno okolje.

Festivalski in serijski projekti so bili v letu 2025 izvedeni v polnem obsegu. Festival in konferenca *MENT Ljubljana* je ohranila status osrednjega mednarodnega dogodka zavoda, program *Poletje v Šiški* je tudi v letu 2025 uspešno poživil zunanje prizorišče, *Špil liga* pa je nadaljevala svoje poslanstvo kulturno-umetnostne vzgoje mladih glasbenih ustvarjalcev in publike. Prav slednje, področje kulturno-umetnostne vzgoje in podpornih izobraževalnih programov, je bilo v letu 2025 prepoznano kot segment z največjim razvojnim potencialom, kar je vodstvo zavoda upoštevalo pri pripravi nadaljnjih programskih usmeritev.

Programski dosežki nevladnih organizacij v letu 2025 na področju glasbenih umetnosti

V letu 2025 so bili izvedeni vsi predlagani in sofinancirani javni kulturni programi na področju glasbenih umetnosti, vsebinska odstopanja so bila zelo redka.

Po številu koncertov je tudi v letu 2025 najobsežnejši program pripravila **Glasbena mladina ljubljanska**, ki z mladimi ustvarjalci znotraj devetih različnih ciklov (*Mladi mladim*, *Glasbena ulica*, *Ob klavirju*, *Jazz mladih*...) letno organizira več kot dvesto koncertov, na katerih svoje dosežke in znanje predstavljajo mladi glasbeni ustvarjalci in poustvarjalci, ki šele začenjajo svojo profesionalno glasbeno pot ali pa se nanjo šele pripravljajo. Društvo svojo pisarniško in organizacijsko dejavnost izvaja v prostorih MOL na Slovenski cesti. Prestolnica je v okviru programa dobila gosto in raznoliko koncertno ponudbo: od klasične glasbe in zborovstva do jazza ter inovativnih prepletov glasbe in besede, izvedeno na osrednjih mestnih prizoriščih. Posebej so izstopale *Jesenske serenade*, saj so v Ljubljani potekale v Mestnem muzeju Ljubljana in Veliki dvorani Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, dvorane so bile praviloma polne, skupno število obiskovalcev komornih ciklov, Jesenskih serenad in koncertov z orkestri je preseglo 15.100, med njimi približno 10.200 udeležencev na koncertih z orkestri in ansambli, namenjenih predvsem šolski mladini.

Staroljubljanski zavod za kulturo je izvedel vse tri načrtovane glasbene cikle. 37. Mednarodni glasbeni cikel *Poletje v stari Ljubljani* je predstavil vrhunske glasbenike kot npr.: ženski zbor Delaware iz ZDA, danski Komorni zbor Hymnia, violinistko Lano Trotovec s špansko pianistko Mario Canyigueral, italijanski klavirski duo Schiavo – Marchegiani, mednarodne komorne zasedbe Trio Marn–Papi–Hutter, Trio Sideris in Klavirski trio Accio. Posebno pozornost sta požela plesno-glasbeni projekt Goldbergove variacije Eve Dolinšek in Anje Mejač ter Organum harmonicum z Markom Hatlakom, Polono Gantar in Mirom Božičem. Vsi dogodki so bili za obiskovalce brezplačni. V sklopu cikla Mladi talenti od 10. junija do vključno 30. avgusta so izvedli 10 koncertov na 6 prizoriščih v Ljubljani, predstavilo se je 350 mladih glasbenic in glasbenikov iz 16 držav. V okviru Zime v stari Ljubljani 2025 so se zvrstili trije koncerti, na predvečer božiča, 24. 12., so izvedli tudi Tradicionalni božični koncert pred Magistratom. Koncerti so bili za obiskovalce brezplačni.

Društvo Kapa, ki svoj program večinoma pripravlja v Gala hali ali na letnem prizorišču na Metelkovi je v letu 2025 organiziralo več kot 60 različnih glasbenih dogodkov, s pretežno alternativno rock glasbeno ponudbo domačih in tujih izvajalcev, obiskalo jih je več kot 8000 obiskovalcev. Poleg koncertov je društvo tudi v letu 2025 pripravljalo tudi izobraževalne

programe za mlade tehnike, DJ-je, organizatorje in druge poklice, ki jih glasbena industrija in organizacija dogodkov potrebuje.

Kulturno umetniško društvo Channel Zero je realiziralo skoraj vse načrtovane koncerte. Programsko enoto Redna klubska dejavnost z mednarodno udeležbo so v letu 2025 izvedli po načrtih, v sklopu enote se je odvilo sedem dogodkov. Tudi v programski enoti Redna klubska dejavnost z domačo udeležbo se je odvilo sedem dogodkov, v koprodukciji z Društvom Kraken so izvedli Fekkoncert in predstavili mlado zasedbo mala roza muca & pixel.bambi in s koncertom Dunraven in podporo obeležili obletnico AKC Metelkova mesta. V sklopu cikla Level Up se je odvilo osem dogodkov; šest so jih izvedli v koprodukciji s sorodnimi organizatorji (Inštitut ON Rizom, Zavod Druga godba, Apotheke, Zavod Radio Študent, Voyager in Inštitut Senzor). Pet dogodkov se je odvilo v prostorih kluba Channel Zero, dogodek v sodelovanju z Inštitutom Senzor pa v prostoru pošte Slovenskega mladinskega gledališča, Radio Študent je enako kot leto prej nadaljeval s podporo v obliki intervjujev. Cikel LINK Ch0 je ostal usmerjen v promocijo domačih ustvarjalcev in povezovanje z mednarodnim prostorom ter razvoj skupnosti. Nadaljevali so sodelovanje s festivaloma MENT in Keep in Mind, ki je edini ljubljanski alternativni festival, usmerjen izključno v elektronsko glasbo, ter kolektivom Clockwork Voltage.

V letu 2025 je **Društvo slovenskih skladateljev** obeležilo 80-letnico svojega delovanja. Osnovna ideja programskega oblikovanja celotnega jubilejnega leta 2025 je bila izpostaviti generacijski preplet in estetsko pestrost del slovenskih skladateljic in skladateljev. V jubilejni sezoni je društvo predstavilo kar največ slovenskih skladateljic in skladateljev, zato se njihova imena niso podvajala in se je v jubilejnem letu v ciklih DSS vsak od njih predstavil z enim delom. V osmih različnih sklopih (*Koncertni atelje, Skladatelji mladim, Pogovori s skladatelji...*) je društvo pripravilo vrsto glasbeno izobraževalnih dogodkov, pogovorov in koncertov.

Program **Zavoda Druga godba** je v letu 2025 združeval mednarodno uveljavljene izvajalce z domačimi in tujimi perspektivnimi talenti. 41. mednarodni festival Druga godba je predstavil 12 različnih izvajalcev in zasedb, medtem ko je koncertni cikel *Sogodbe* obsegal šest koncertov, ki so dodatno bogatili kulturno ponudbo Ljubljane od januarja do novembra 2025. Podporni program je vključeval dve glasbeni delavnici, koncert za otroke, pogovore z izvajalci ter predavanje za glasbenike in glasbene agente, s čimer je prispeval k opolnomočenju mladih kulturnih delavcev in k spodbujanju njihovega strokovnega ter ustvarjalnega razvoja. Na 24 glasbenih dogodkih je sodelovalo več kot 5000 obiskovalcev. Zavod Druga godba je bil v letu 2025 zelo aktiven tudi na področju mednarodnega sodelovanja. Direktor zavoda se je udeležil številnih srečanj, sestankov in strokovnih skupščin v okviru mednarodnih festivalov in projektov, kjer potekajo pomembne kulturne izmenjave med vodilnimi akterji svetovne in jazz glasbene scene. Aktivno mednarodno sodelovanje je utrdilo prepoznavnost Zavoda Druga godba, okrepilo partnerstva s tujimi institucijami in ustvarilo možnosti za prihodnje projekte in sodelovanja.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič ŠOU Univerze v Ljubljani so pripravil Letni koncert, izvedli Cikel predtekmovalnih koncertov ter adventni koncert, zasnovali Dirigentski seminar za študente dirigiranja ter se udeležili zborovskega tekmovanja Baltskega morja v Latviji in Mednarodnega zborovskega tekmovanja Gallus Maribor.

Društvo Veseli dihurčki je v Ljubljani na različnih prizoriščih (Kino Šiška, Metelkova, Orto bar..) organiziralo 56 koncertov, na katerih je nastopilo kar 138 glasbenih skupin na območju celotne Slovenije, predvsem rockovskih in metal zasedb, ki jih je obiskalo približno 19.000 poslušalcev.

Projekt *V etru pesem: ciklus komornih koncertov* je **Glasbena matica Ljubljana** leta 2025 prvič organizirala v sodelovanju z Radiem Slovenija. S tem je samospev kot ena od bolj zahtevnih glasbenih zvrsti pridobil nov, razširjen krog poslušalcev. Moderirani koncerti, ki so vključevali tudi pogovor z izvajalci, so občinstvu približali umetnike ter njihovo razmišljanje o samospevih kot miniaturnih glasbenih mojstrovinah. Koncertni ciklus je postregel s šestimi vsebinsko raznovrstnimi sporedi v izvedbi vrhunskih, mednarodno priznanih interpretov. Koncertni ciklus je potekal od 4. 2. do 25. 5. na treh koncertnih prizoriščih: Viteška dvorana v Križankah, Dvorana Julija Betetta Akademije za glasbo in Studio 26 Radia Slovenija. Koncerte je v živo obiskalo 380 poslušalcev, preko 3. programa Radia Slovenija pa jim je prisluhnilo še okrog 14.000 poslušalcev. Glasbena matica Ljubljana je v koprodukciji s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in Cankarjevim domom pripravila vrsto tematsko zaokroženih koncertov vokalno-instrumentalne glasbe, ki se naslanjajo na tradicijo izvajanja oratorijskih del. Vnovično gostovanje zbora v ciklusu Kromatika v letu 2025 je bila priložnost za izvedbo Božičnega oratorija Camilla Saint-Saënsa, mirnega liričnega dela, ki ima sloves francoske različice božičnega baroka iz 19. stoletja. Spored so zaokrožile slovenske božične pesmi. Koncert je bil razprodan (1500 obiskovalcev), posnel ga je tudi Radio Slovenija za predvajanje na Programu Ars. Koncert »Bachovi koralni in instrumentali« je skupni projekt Glasbene matice in Marka Hatlaka, ki sta s tem dogodkom v fokus postavila baročno mojstrovino J. S. Bacha »Pasijon po Mateju«. V izvedbi Marka Hatlaka so poslušalci lahko slišali luteranski koral, sledile so izbrane točke iz Pasijona po Mateju, osrednjo vlogo pa je zasedel Bachov Koncert za dva čembala v C-duru. Po premierni izvedbi na 8. Zimskem Festivalu Ljubljana je bil koncert ponovljen v Novi Gorici in v Mariboru.

Društvo za trobilno komorno glasbo – SIBRASS je leta 2025 v Ljubljani izvedlo šesti festival *Forum nove glasbe*. Med 11. in 26. novembrom 2025 se je zvrstilo šest glavnih koncertov, kar štirje obsežni spremljevalni dogodki ter dve muzikološki delavnici pod vodstvom na festivalu gostujočih tujih glasbenikov. Za temo festivala so izbrali skladatelja Johna Cagea, katerega delo je bilo zelo nekonvencionalno, zato so enega od glavnih dogodkov izvedli v sodelovanju s plesalci in njihovim festivalom, eden od koncertov pa je bil eksperimentalne narave. Tudi spremljevalni dogodki so bili posebni, saj ni šlo le za koncertne formate, ampak so eno skladbo večkrat v času festivala izvedli po lokalih v Ljubljani, tudi za naključno publiko, organizirali so tudi cikel predavanj strokovnjakov z različnih področij, da bi pomen Cagea bolje predstavili občinstvu.

Nevladne organizacije, ki delujejo na področju glasbenih umetnosti in imajo z MOL sklenjene štiriletne pogodbe o izvajanju javnega kulturnega programa, so v letu 2025 organizirale 521 dogodkov, ki jih je obiskalo več kot 90.500 obiskovalcev. Med 13 nevladnimi organizacijami, ki imajo sklenjeno pogodbo za izvajanje štiriletnega programa, jih 5 deluje v prostorih MOL.

1. cilj: Spodbujati različne zvrsti glasbenega ustvarjanja

Strokovne komisije, ki na vsakoletnih javnih razpisih za sofinanciranje kulturnih projektov ocenjujejo predlagane projekte, vselej namenjajo pozornost tudi žanrski raznovrstnosti izbranih

projektov. V letu 2025 je bilo sofinanciranih 33 različnih glasbenih projektov, med katerimi so bili tako projekti tako imenovane klasične glasbe (Zavod Im.puls: Plečnik a cappella, Zveza glasbene mladine Slovenije: GM Oder, Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije. Sozvočja svetov..), jazza (Miha Zadnikar Ilić: Defonija, Zavod Alcedo: Ženski harmonikarski orkester Accordiona & gosti: O. Lechner, P. Schuberth, H. Gratzl, Inštitut za povezovanje, raziskovanje, založništvo in promocijo sodobnih umetnosti ON Rizom FriForma / Kino uho ...), elektronske glasbe (Združenje SEZAM: Festival Keep in mind, Artevida: Biosonus - Prisluhni naravi ...), etno glasbe (Društvo Sestava: Sozvočja sveta, Zavod Afriška vas: Afriška vasfest...), plesne glasbe (Coraviento: Espacio flamenco, Nest: Nochas de tablao...) in drugih vmesnih žanrov. Tudi med 13 izbranimi programskimi izvajalci so zastopane zelo različne glasbene zvrsti od moderne rock glasbe, hip hopa, elektronske glasbe, (Društvo Kapa, Channel Zero), klasične glasbe, (Društvo Slovenskih skladateljev, Staroljubljanski zavod, Harmonia antiqua labacensis, Glasbena mladina ljubljanska), punk in metal ponudbe (društvo Veseli dihurčki), zborovske glasbe (APZ Tone Tomšič), jazza (Društvo Sibrass), etno in druge glasbe (Zavod Druga godba, Društvo za eno glasbo).

2. cilj: Ohranjanje vrhunske kakovosti glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja

Kriteriji, ki jih pri izboru posameznih projektov in večletnih programov na podlagi javnega razpisa upošteva strokovna komisija, največji delež točk in največ poudarka namenjajo prav kakovosti posameznih predlogov. Strokovno komisijo sestavljajo članice in člani, ki so strokovnjaki glasbenih umetnosti in spremljajo izvajanje sofinanciranih programov in projektov, prav tako pa slednje spremljamo tudi na Oddelku za kulturo.

3. cilj: Izboljšanje prostorskih pogojev za delovanje in ustvarjanje na področju glasbenih umetnosti

Pomanjkanje primernih prostorov za ustvarjanje je na področju glasbenih umetnosti precejšnje, nekaj glasbenih producentov deluje v prostorih, ki so v lasti MOL in njihovo delovanje spremljamo in spodbujamo. Bolj zahtevno je področje vadbenih prostorov, saj morajo biti ustrezno izolirani, da ne motijo drugih uporabnikov in dovolj akustični, da izvajalci lahko vadijo.

4. cilj: Podpora mednarodnemu uveljavljanju in izobraževanju mladih glasbenikov

Javni zavod Festival Ljubljana je leta 2025 organiziral Mednarodno tekmovanje Festivala Ljubljana – *Trobilni kvinteti in kvarteti 2025*. V Ljubljani je potekalo prvič, in sicer od 24. februarja do 1. marca 2025, osnovni cilj je bil združiti nadarjene glasbenike z vsega sveta ter jim omogočiti izmenjavo izkušenj, znanja in umetniškega izraza, hkrati pa spodbujati inovativnost in ustvarjanje glasbenih doživetij.

Festival Ljubljana vsako leto kot del poletnega Ljubljana Festivala za domače in tuje študente organizira mojstrske tečaje pod umetniškim vodstvom Branimirja Slokarja. 32. cikel *Mladi virtuozi*, ki poteka vsako leto od jeseni do pomladi naslednjega leta, je v sezoni 2024/2025 postregel s 16 koncerti, 33. cikel *Mladi virtuozi* je jeseni 2025 ponudil 8 koncertov, naslednja polovica pa je bila odigrana do začetka aprila 2026.

Center Urbane kulture Kino Šiška vsako leto organizira Špil ligo, tekmovanje srednješolskih glasbenih skupin, ki ima poleg promocijskega tudi strokovno izobraževalni namen. V letu 2025 se je odvrtela že 12. edicija Špil lige.

Društvo Kapa v okviru svojega delovanja ponuja možnosti izobraževanja mladim glasbenikom ustvarjalcem in mladim tehnikom, ki želijo pridobiti znanja o različnih ravneh organizacije koncertov v praksi.

2.4. Intermedijske umetnosti

Področje intermedijskih umetnosti zajema programe in projekte, ki se opisujejo predvsem kot spletna umetnost, virtualna, povečana in razširjena resničnost, intermedijski performans, interaktivna instalacija, robotska umetnost, kibernetska umetnost, digitalno arhiviranje, umetna inteligenca, internet stvari, bio umetnost, raziskovalna medijska umetnost oziroma različni prepleti naštetega. Gre za projekte, ki na umetniški način uporabljajo in predstavljajo procese, produkte ter vplive tehnologij, znanosti in z njimi povezanih praks, pri čemer sodobne tehnologije uporabljajo na refleksiven, kritičen, ustvarjalen in raziskovalen način.

V programskem obdobju 2024-2027 je bil v programsko sofinanciranje izbran izvajalec Društvo Ljudmila, ki v svojem delovanju prepleta znanost in tehnologijo. V okviru izvajanja programa je izstopal festival *Adela*, tretja izvedba festivala, ki se je osredotočala na trajnostno računalniško ustvarjalnost, ki lahko kot generativna sila podpre snovanje alternativnih modelov mišljenja in interakcije med okoljem, tehnologijo in ljudmi. V okviru programske enote Kontrolorji so izvedli štiri skupnostna srečanja, ki so od februarja do maja potekala enkrat mesečno. Udeleženci so se spoznali in predstavili svoje dosedanje izkušnje ali/ter želje na področju ustvarjanja iger. Poleg vodenega ogleda razstave mlade spletne umetnosti je potekal tudi pogovor o odnosu med računalniškimi igrami, umetnostjo in spletom.

Na področju intermedijskih umetnosti nimamo javnih zavodov, je pa javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljana izvedel festival *Indigo*. Ta združuje publiko, ki jih zanima sodobna kultura, umetnost, oblikovanje in filozofija ter sodobni družbeni diskurz. Je prostor srečevanja idej in drznih umetniških izrazov. Lanska izvedba je raziskovala zatemnitev: umikanje kot samozaščito pred preveliko količino preobremenjujočih dogodkov, razmer in informacij v sodobnem svetu oziroma družbi. Izjemno obiskano je bilo predavanje Slavimirja Stojanovića, grafičnega oblikovalca, vizualnega umetnika, pisca in ilustratorja, kot tudi pogovor Borisa Dežulovića in ddr.Aljoše Pužarja, ki je nastal v sodelovanju s knjižnim sejmom Sanjam knjige u Istri. *Pogovor izza zavese (Razgovor iza zavjese)* je program, ki ga je koncipiral puljski knjižni sejem Sa(n)jam knjige u Istri. Ponudil je vrsto strokovnih in kritičnih razprav uglednih novinarjev, esejistov, filozofov, zgodovinarjev, antropologov, sociologov... Priznani avtorji in teoretiki s svojimi premisleki presežejo banalnost miselnosti glavnega toka ter ustvarjajo širšo platformo za konstruktiven pogovor o vsakdanjem življenju, ki mu sodobni človek vse bolj podleže – namesto da bi ga sam soustvarjal. V okviru programa je izstopal tudi pogovor priznanih filozofov Aarona Schusterja in Mladena Dolarja, ki sta spregovorila o sodobni misli in kulturi. Aaron Schuster je znan po izvornih razpravah o filozofiji žgečkanja in zgodovini levitacije, Mladen Dolar pa kot eden izmed utemeljiteljev ljubljanske lacanovske šole.

1. cilj: Podpora kakovostnim umetniškimi projektom, ki se družbenih in okoljskih tem lotevajo v prepletu z znanstvenimi in tehnološkimi pristopi in praksami

Pričujoči cilj je bil realiziran predvsem v okviru projektov, izbranih na projektne razpisu za leto 2025. Pri tem je izstopal projekt v izvedbi Kulturno umetniškega in oblikovalskega društva Studio Mrest - Swamp Matter z naslovom *Fantastično močvirje prihodnosti*, ki je bil izveden kot intermedijski raziskovalni projekt s tematiziranjem močvirja kot ekološkega in simbolnega prostora v času klimatskih sprememb. Združeval je prostorsko 3-kanalno video instalacijo z zvokom in zvočni sprehod z razširjeno resničnostjo (AR). Skozi uporabo sodobnih medijev in spekulativnega pripovedovanja je projekt izpostavljala pomen Ljubljanskega barja kot vitalnega, a pogosto marginaliziranega ekosistema. Intervencije v prostoru so potekale na petih lokacijah, kjer se prepletajo zgodovina utrjevanja struge Ljubljaničice, podatki o podnebni spremembi in imaginarni scenariji prihodnosti. V času trajanja razstave so bili organizirani trije vodeni zvočni sprehodi z avtoricama.

Zavod Sektor je projekt *O kamnu in zatočišču* izvedel kot raziskavo, ki je sledila zvočnim ostankom Hambacherskega gozda, ranjenega z rudarjenjem lignita v odprtem kopu. Terenski posnetki iz notranosti gozda spletejo neznatno zvočno krajino z ostanki biotske raznovrstnosti, vdori človeškega hrupa in tesnobnimi podzvočnimi udarci površinskega rudarjenja. Hambacher je še nedavno nosil naziv največjega površinskega rudnika v Evropi, dokler ga ni presegel rudnik Bełchatów na Poljskem. Z zvočno instalacijo sta avtorja Ida Hiršfelder in Hugo Lioret predstavila napetost med raznolikostjo gozda in razkrojem, ki ga povzroča rudnik.

Zavod Artevida je izvedel projekt *Dark Oxygen*, ki je izhajal iz znanstvenega odkritja, objavljenega leta 2024 v reviji Nature, ki razkriva prisotnost tako imenovanega črnega kisika na globokomorskem dnu. To odkritje je osvetlilo možnost elektrokemične proizvodnje kisika v popolni temi, kar odpira nova vprašanja o delovanju oceanske biosfere in vplivu človekovih posegov v globokomorske ekosisteme. V okviru projekta je potekala umetniško-znanstvena raziskava, ki je združevala eksperimentalne laboratorijske postopke z razvojem intermedijske instalacije. V sodelovanju z Inštitutom za materiale in tehnologije so bile izvedene prve faze raziskave, kjer so bile raziskane možnosti poustvaritve geo baterije.

2. cilj: Reflektirana raba tehnologij v intermedijskih programih in projektih

Pričujoči cilj je bil v največji meri izpolnjen v delu programskega izvajalca Društva Ljudmila, ki v svojem delu povezuje znanost in umetnost, s poudarkom na tehnološko podprti ustvarjalnosti. Od projektne izvajalce je Anže Sekelj v projektu z naslovom *Igre podatkov* izvedel del več let trajajočega procesa s predvideno izdelavo in testiranje računalniške AI aplikacije in prototipiranje 3D modelov v sodelovanju s strokovnjaki. V okviru projekta je raziskoval spekulativno naravo računalniških algoritmov, ki s pomočjo generativnih adversarnih mrež (GAN) in preko sinteze slik že obstoječih javno dostopnih zbirk podatkov 3D-modelov ustvarjajo nove potencialne oblike, vrste in prostore. S tem projektom je prispeval k razpravi o pomenu zvoka v ekologiji in umetnosti ter odpiral vprašanja o prihodnosti snovanja prostora v digitalni dobi.

2.5. Knjiga in knjižnična dejavnost

2.5.1 Knjiga in bralna kultura

1. cilj: Povezati vse člene knjižne verige v aktivno in sodelujočo literarno skupnost

Mestna občina Ljubljana preko štiriletnega javnega razpisa sofinancira delovanje zavoda Divja misel, Društva slovenskih pisateljev, Društva slovenskih književnih prevajalcev in zavoda Beletrina (festival Fabula). S podporo ključnim akterjem na literarnem področju v mestu skrbimo za stalno prisotnost literarnega dogajanja v mestu.

Zavod Divja misel, ki programsko upravlja z Vodnikovo domačijo, je v letu 2025 uspešno izpeljal načrtovan program. Mestna občina Ljubljana je celovito prenovila vse objekte domačije, zato je bilo leto zaznamovano z vrnitvijo na Vodnikovo domačijo. V obnovljeni osrednji stavbi je dobil prostor Center ilustracije, večnamenska dvorana, prostori za izvedbo otroških programov, soba za pisanje ter predstavitev življenja in dela Valentina Vodnika. V stavbi *Pri kamniti mizi* je zaživel prireditveni prostor, ki ga je v toplejših mesecih možno odpreti na dvorišče, v katerem so vzpostavili uspešno knjigarno.

Skupno so izvedli več kot 240 dogodkov in pritegnili približno 11.800 obiskovalcev, kar potrjuje pomen kakovostnih in preišljenih programskih usmeritev, ki utrjujejo domačijo kot osrednje literarno in kulturno središče.

Novost v letu 2025 sta bila odlično obiskana festivala *Jadranski val* in *Krimifest*, ki sta pritegnila veliko število obiskovalcev.

Literarni programi za odrasle (94 dogodkov) na Vodnikovi domačiji so v letu 2025 potekali kot vsebinsko povezani sklopi, umeščeni v širši družbeni prostor, s ciljem povezovanja ustvarjalcev in bralcev ter krepitev javnega prostora knjige. Pomemben del teh programov je bila tudi načrtna promocija in prodaja knjig, ki je dosegala izjemne rezultate, saj so na posameznih dogodkih prodali tudi do 100 knjig.

Uspešno so nadaljevali tudi z izvajanjem priljubljenih programov za otroke, kot so *Nedelce*, in *Otroški knjižni festival*, s katerimi pomembno gradijo bralno kulturo in spodbujajo nakupovanje knjig. Pomemben segment programa za otroke je *Pravljični studio*, v okviru katerega so izvedli 32 dogodkov za otroke, pedagoge in družine ter uvedli novo strokovno nagrado Zlato uho.

Knjižnica pod krošnjami je delovala na 11 lokacijah (Park Tivoli, Trnovska plaža, Park Tabor, Atrij Galerije ŠKUC, Plečnikova hiša, Park Muste v Fužinah, Spomničica v zgornji Šiški, Rajski vrt Muslimanskega kulturnega centra v Ljubljani, Park Kodeljevo, gostovanje na festivalu Junij v Ljubljani v Parku Zvezda). Cilj organizatorjev je širitev knjižnic v četrtne skupnosti, kar se je izkazalo za izjemno uspešno, saj knjižnice vzpostavljajo na pobudo prebivalcev, s čimer se poveča tudi obisk. Ocenjujejo, da je Knjižnice pod krošnjami obiskalo okoli 35.000 ljudi.

Na Vodnikovi domačiji je priljubljen tudi razstaveni, glasbeni in uprizoritveni program, ki se v veliki meri povezuje z branjem in knjigami. Decembrski sejem ilustracije ostaja pomemben medgeneracijski in prodajni dogodek, ki podpira domače ustvarjalce.

Društvo slovenskih pisateljev (v nadaljevanju: DSP) je v letu 2025 izvedlo obsežen literarni program, osredotočen na spodbujanje bralne kulture in promocijo slovenske književnosti. Osrednji dogodek so bili 30. *Slovenski dnevi knjige*, ki so potekali pod geslom Drevo, beseda in človek in pritegnili več kot 3.000 obiskovalcev na 14. prizoriščih po Sloveniji. Dogajanje je obsegalo knjižni sejem, literarna branja, voden sprehod po Tivoliju, nagrade ter poglobljene razprave o literaturi. DSP je v sodelovanju z mednarodnimi partnerji organiziralo 40. festival *Vilenica*, ki je gostil 19 avtorjev iz 10 držav. Ob vileniškem geslu *Krasni novi svet. Nova pravila bivanja* so ob okroglih mizah in z branjem avtorjev in avtoric v maternih jezikih ter v slovenskih prevodih obravnavali vprašanje »Kako v zapleteni geopolitični situaciji in podnebnemu zlomu na novo definirati pravila sobivanja«. 40. *Vilenica* se je posvetila predvsem dvema avtorjema svetovne literature: slovenski avtorici v središču, dvojezični avtorici Maji Haderlap in nagrajencu, bolgarskemu pisatelju in pesniku Georgiju Gospodinovu. Pisateljsko nagrado Srednjeevropske pobude je prejela Ana Svetel iz Slovenije, častni kristal Vilenice pa je ob festivalnem jubileju prejel iniciator festivala Aleksander Peršolja.

V okviru programa za najmlajše in podelitve nagrade *Desetnica* so s ciljem krepitev bralne kulture izvajali obiske v vrtcih in osnovnih šolah. Nagrado *Desetnica* je prejel pisatelj Andrej E. Skubic.

Program so izvajali tako v Ljubljanski urbani regiji, na domačijah slovenskih pisateljev in v novi Josipinini knjigarni, ki deluje v prostorih Društva slovenskih pisateljev.

Društvo slovenskih književnih prevajalcev (v nadaljevanju: DSKP) je v letu 2025 uspešno izvedlo niz dogodkov, ki so prispevali k promociji prevajalske dejavnosti in bralne kulture. Eden od osrednjih programov je bil *Prevajalec in mesto*, v okviru katerega so potekali pogovori o prevajanju, etiki knjižnega prevajanja, vplivu umetne inteligence na avtorske pravice in predstavljali prevajalce. V okviru programa *Ljubljanski prevajalski sprehod* so izvedli 4 sprehode: enega v okviru Sejma akademske knjige Liber.ac 2025, drugega v okviru Mednarodnega prevajalskega seminarja slovenske književnosti, tretjega z udeleženci mednarodnega srečanja Unescovih mest literature, četrtega pa v sklopu izobraževanja za študente in jezikovne pedagoge v sodelovanju s Pionirskim domom. Jermanovo nagrado za najboljši prevod humanističnih in družboslovnih besedil je leta 2025 prejela Helena Marko za prevod izbranih del Ivana Illicha. Lavrinova diploma, ki nagrajuje prevajalce slovenske literature v tuje jezike, je letos pripadla priznani hrvaški prevajalki in posrednici slovenske književnosti v hrvaškem jeziku in kulturi Aniti Peti- Stantić. V sklopu mednarodnih sodelovanj je DSKP gostil prevajalske delavnice in seminarje, ki so združili strokovnjake z različnih jezikovnih področij. Organizacija je uspešno sodelovala z domačimi in tujimi festivali, kot so Sejem na zraku, Slovenski knjižni sejem in Tinta, kjer so predstavili prevajalske dosežke.

Zavod Beletrina je na festivalu *Fabula* programsko enoto *Srečanje s knjižnimi avtorji* postavil v središče premišljevanja o sodobnem svetu pod sloganom *Izkrivljena resničnost*, ki je odprl vprašanja o zaznavanju, preoblikovanju in manipulaciji resničnosti v času političnih, medijskih in družbenih preobratov. Osrednji gostje festivala, ki se je v 2025 deloma preselil v Celje, so bili britansko-nemška pisateljica, publicistka in aktivistka Sharon Dodua Otoo, japonsko-nemška avtorica Yoko Tawada, mehiška pisateljica Guadalupe Nettel, hrvaška avtorica in scenaristka Dora Šustić, italijansko-pakistanski pisatelj Saif ur Rehman Raja, ameriški politolog Francis Fukuyama in izraelski filozof Noam Yuran. Vsi osrednji literarni dogodki so bili izvedeni v živo v Cankarjevem domu in v Slovenskem ljudskem gledališču Celje, dopolnjeni z

interpretativnim branjem slovenskih prevodov odlomkov v izvedbi priznanih dramskih igralk in igralcev ter s študentskimi filmskimi adaptacijami izbranih literarnih prizorov. Programska enota je bila v letu 2025 dodatno obogatena z evropskim modulom *Fabula x CELA*, v okviru katerega so skupaj z desetimi mladimi slovenskimi prevajalci (izbranimi v okviru mednarodne platforme CELA) nastopili tudi trije mladi mednarodni avtorji nove generacije – Ekaterina Petrova (Bolgarija), Francesco Aloia (Italija) in Filip Grujić (Srbija). Slovensko literaturo je festival izpostavil v programu Fabulin izbor, ki ga Fabula izvaja v sodelovanju z Društvom slovenskih literarnih kritikov. Kuratorski izbor devetih najboljših slovenskih proznih knjig zadnjega leta so v javnosti predstavili njihovi avtorji: Jurij Hudolin, Vinko Möderndorfer, Selma Skenderović, Kazimir Kolar, Ana Schnabl, Manca G. Renko, Andraž Rožman in Lidija Dimkowska. Festival je z izbranimi knjižnimi deli spodbujal tudi bralno kulturo, pri čemer so organizirali literarne delavnice za otroke, mladino in starejše.

2. cilj: Vzpostavitev Centra ilustracije v središču mesta

V zavodu Divja misel, v okviru katerega deluje Center ilustracije, so se odločili, da bo le-ta svoje poslanstvo nadaljeval v obnovljeni Vodnikovi domačiji.

3. cilj: Krepitev prepoznavnosti Ljubljane kot Unescovega mesta literature

Pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature, ki znotraj zavoda Divja misel deluje na Vodnikovi domačiji, svoje delovanje usmerja v povezovanje literarnih akterjev, promocijo branja in knjig, krepitev prepoznavnosti mesta ter aktivno mednarodno sodelovanje. V letu 2025 so izvajali številne programe za različne ciljne skupine in se povezovali z partnerji doma in v tujini. Eden ključnih dosežkov leta je bila vzpostavitev knjigarne Pri kamniti mizi na Vodnikovi domačiji, ki deluje kot knjigarna, prireditveni prostor in kulturno stičišče ter pomembno prispeva k dostopnosti kakovostne literature.

Knjižni sejem na zraku, ki je potekal 17. maja v parku Zvezda, je združil okoli 60 založnikov in okrepil neposredno povezavo med založniki in bralci.

Nadaljevali so z uveljavljenimi projekti, kot so *Mlado pero* (v sodelovanju s časnikom Delo), ki je pomembna platforma za mlade avtorje in katere pomemben del je podelitev nagrade mlado pero v sklopu podelitve nagrade kresnik. V letu 2025 sta nagrado mlado pero prejeli pesnica in glasbenica Alja Pušič ter kritičarka Petruša Golja.

Uspešno so izvedli tudi festival Poletje na platnu in med platnicami, ki je potekal med 12. in 17. avgustom na zelenici letnega kina Slovenske kinoteke na Muzejski ploščadi Metelkova, vsi dogodki pa so tematizirali izbrano temo humor. Festival je obsegal 6 projekcij filmov in 4 literarne dogodke (*Pisati humor v slovenščini / O humorju za železno zaveso/ Humor v literarno-novinarskem žanru ter Štoparski vodnik po Galaksiji*). Obisk festivala je vsako leto večji. Pisarna mesta literature je na Muzejski ploščadi v času festivala organizirala tudi začasno festivalsko knjigarno, ki je pomembno dopolnilo programa.

Pisarna tradicionalno pripravlja program ob 8. marcu, ko so pritličje Vodnikove domačije spremenili v mini sejem knjig in ilustracij avtoric, ki je k nakupu in podpori avtoric vabil 2 tedna. Z izborom kakovostnih del so želeli poudariti vidnost ženskih avtoric in ilustratork. Pri izboru knjig sodelujejo založniki, prodaja je dobra, najpomembneje pa je, da vsako leto privabijo več obiskovalcev. Ob 8. marcu so ponudili tudi dva brezplačna vodena sprehoda po

ženski literarni Ljubljani za splošno javnost ter enega za študente slovenistike FF Univerze v Ljubljani.

Tudi lani so ob nekaterih dogodkih izvedli pop-up knjigarne:

- *Poletje na platnu in med platnicami* – izbor filmske literature in literature na temo humorja (tema festivala),
- Svetovni dan poezije – izbor poezije; premična knjigarna na 5 različnih lokacijah po mestu,
- podelitev nagrade *kresnik* – izbor nagrajenih in za nagrado kresnik nominiranih romanov preteklih nekaj let;
- podelitev *Sovretove nagrade* - izbor nominiranih knjig; literarni večer ob podelitvi nagrade.

Na svetovni dan poezije v Ljubljani že več kot desetletje poteka maratonsko branje poezije, na pobudo Dejana Kobana so v letu 2025 skupaj s partnerji pripravili *Poskus ljubljanskega festivala poezije*, ki se je zaključil 21. marca z maratonskim branjem poezije v organizaciji Dejana Kobana in Neže Struc, ki je z več kot 100 prostovoljci, ki so brali svojo ali drugo poezijo, ponudil več kot 12 ur branja poezije. Pesniški maraton je cel dan spremljala tudi pop-up knjigarna pesniških zbirk, ki so jo pripravili v sodelovanju z založniki. Pesniški festival se je osredotočil na performativnost poezije in temo je odprlo predavanje Župančičeve nagrajenke Nine Dragičević. Sledili so še 4 festivalski dnevi s 6 dogodki, ki so poezijo na različne načine postavljali na oder in so jih izvedli v sodelovanju s programskimi partnerji.

Posamezniki, ki so tako ali drugače z ustvarjanjem, posredovanjem, predanostjo ali požrtvovalnostjo še posebej zaznamovali literarno življenje v mestu literature, se vsak mesec predstavijo v obliki portreta (tekst s fotografijo). Teksti so bili tudi v letu 2025 objavljeni v reviji Bukla, nato pa še – navadno v nekoliko večjem obsegu – na spletni strani Ljubljane, Unescovega mesta literature. Portrete pripravlja Andrej Hočevar, fotografije pa prispeva Lana Špiler. Objavljeni so bili portreti Andreja Blatnika, Renate in Sama Ruglja, predstavnikov mest literature (izjema ob srečanju mreže) ter Maše P. Žmitek. Citate iz portretov uporabljajo tudi za promocijo Ljubljane, mesta literature.

Tudi v letu 2025 smo s programom Ljubljana bere sodelovali na sejmu Sa(n)jam knjige u Pulju, enem najpomembnejših knjižnih sejmov / festivalov v regiji, puljski knjižni sejem pa se je predstavil tudi na festivalu Indigo v Ljubljani.

Pomembno referenčno mesto za knjigo v Ljubljani ostaja spletna stran *mestoliterature.si*, kjer so na sistematičen način predstavljena pomembnejša literarna prizorišča in organizacije, obsežen seznam knjižnic, knjigarn, založb in drugih z literaturo povezanih prostorov, kar vse skupaj tvori literarni zemljevid mesta. Na spletni strani je tudi pregled literarnih prireditev v mestu, ki so na ta način prvič zbrani na enem mestu.

Pisarna mesta literature vodi tudi program literarnih rezidenc v Švicariji, s katerim spodbujamo sodelovanje in povezovanje z avtorji iz drugih mest literature ter na ta način nudimo odprt prostor za ustvarjanje in vključevanje v lokalno literarno krajino. V letu 2025 sta bili gostji Valeska Torres (Brazilija) in Catherine Dorion (Quebec/Kanada).

V sodelovanju s Francoskim kulturnim inštitutom in mestom Angoulême se je nadaljevalo sodelovanje na področju stripa. Slovenska ustvarjalka Katarina Šeme je bila na rezidenci v Franciji, francoski stripar Simon Ecary pa v Ljubljani.

Najzahtevnejša aktivnost pisarne v letu 2025 pa je bila nedvomno odlična organizacija letnega srečanja predstavnikov mreže Unescovih mest literature. Ljubljana je bila kot aktivna članica mreže izbrana za gostiteljico, kar potrjuje njeno pomembno vlogo v mednarodnem literarnem prostoru. Petdnevno srečanje je septembra združilo 55 predstavnikov mest z vsega sveta, priprave so potekale skozi vse leto in zahtevale obsežno organizacijo, logistiko ter promocijo. Udeleženci so sodelovali v strokovnem programu, kjer so obravnavali teme, kot so bralna kultura, svoboda govora in izobraževanje na področju kreativnega pisanja. Udeleženci so spoznavali tudi bogato literarno življenje Ljubljane, njene programe, festivale, institucije in ustvarjalce ter se udeležili različnih kulturnih dogodkov in ogledov. Dogodek je bil mednarodno zelo dobro sprejet, udeleženci so bili navdušeni, srečanje pa je okrepilo ugled Ljubljane in odprlo nove možnosti za mednarodno sodelovanje.

Mreža Unescovih mest literature, ki se zavezujejo k spodbujanju trajnostnega razvoja literature in bralne kulture, trenutno šteje 63 mest članic iz vsega sveta. Ljubljana je bila od leta 2018 do 2023 podpredsednica mreže mest literature, kar dokazuje, da resnično aktivno sodelujemo in sooblikujemo podobo mreže. V letu 2024 se je mreža zaradi širitve reorganizirala in ima poleg koordinatorja in namestnika še dva pomočnika, eno od pomočniških mest je prevzela Ljubljana.

2.5.2 Knjižnična dejavnost

1. cilj: Razvoj in nadgradnja storitev za uporabnike knjižnice

V letu 2025 **Mestna knjižnica Ljubljana** (v nadaljevanju: MKL) beleži stabilno število aktivnih članov, ki se je nekoliko povečalo in ostalo na podobni ravni kot v letu 2024. Skupno število aktivnih članov je znašalo 80.492, kar predstavlja 0,25-% rast glede na prejšnje leto in 2,29-% rast v petletnem primerjalnem obdobju. Vpis novih članov je bil v letu 2025 še vedno višji kot v letih pred pandemijo, čeprav skupno število novo vpisanih članov (14.217) pomeni 3,5-% negativno rast glede na leto 2024. Na ravni MKL je število vpisov v virtualnem okolju v letu 2025 pomenilo 6,7 % delež (6,3 % leta 2024).

V letu 2025 je knjižnica uspešno ohranjala ravnovesje med tradicionalnimi in digitalnimi storitvami, pri čemer so ključne prednosti ostajale učinkovito upravljanje gradiva, širjenje dostopnosti in prilagajanje spreminjajočim se navadam uporabnikov. Čeprav je število obiskov rahlo upadlo (za 4,5 % v primerjavi z letom 2024), se je izposoja gradiva na dom povečala za 4 %, kar kaže na bolj aktivno uporabo knjižničnih storitev. Opazen je padec pri uporabi digitalnih virov, kar lahko nakazuje na vrnitev k tradicionalnim oblikam izposoje. Število prireditvev je prilagojeno načrtni optimizaciji dogodkov, ki poteka v smeri kvalitete in manj v smeri kvantitete. Vse prireditve in izobraževanja je v letu 2025 obiskalo skupno 52.443 udeležencev.

V letu 2025 so izvedli aktivnosti za povečan vpis novih članov, predvsem so se osredotočili na študente in jim v mesecu oktobru pripravili posebne dejavnosti z akcijo *Študent naj bo ... v knjižnici!*, omogočili so jim ugodnejši vpis ter jih z razširjeno promocijo privabljali v knjižnice. Nadaljevali so s povečano odprtostjo velike čitalnice v Slovanski knjižnici in s kasnejšim začetkom poletnega obratovalnega časa, z namenom študentom omogočiti dostop do prostorov in dejavnosti knjižnice.

V Centru za promocijo branja odraslih (CPBO) so v sodelovanju s partnerji oblikovali program dejavnosti in projektov promocije branja za ciljno skupino odraslih, posamezne ciljne skupine ter strokovno in širšo javnost. Programska zasnova je usmerjena v smer večje vidnosti

dejavnosti, ki promovirajo pomen branja za razvoj posameznika, družbe in sveta. S programom Literatura, srce knjižnice so v sodelovanju s partnerji izvajali programe in aktivnosti na področju promocije knjige in branja v fizičnem in spletnem okolju.

Nadaljevali so z osrednjim bralnim projektom Mesto bere, na knjižni seznam so uvrstili 60 knjižnih naslovov ter tri zgodbe v stripu. V projektu je sodelovalo 383 bralcev, prejeli so 2.128 mnenj. Letno izvedbo so nadgradili s ciklom pogovorov s slovenskimi avtorji in avtoricami, prispevki o literaturi in branju, kuriranim izborom refleksij bralcev o knjigah, organizirali so simpozij Labirinti žanrskih branj na temo sodobne in klasične fantastične literature ter izdali spletno publikacijo z izbranimi prispevki. V okviru projekta *Mesto bere* so nadaljevali z objavami na spletni strani in družbenih omrežjih ter publicistično dejavnostjo: MKL intervju z avtorji, prispevki, bralci priporočajo. Razvijali so personalizirano obliko svetovanja za branje *Knjiga na klik*, ki so jo uvedli maja 2025 in prejeli 64 vprašalnikov.

Poletna bralna akcija *Maček v žaklju* z izposojno skritih knjig je bila pripravljena za otroke, mlade in odrasle. Ob tem je bilo izposojenih 9.640 paketov s knjigami, skupno 38.074 knjig po izboru knjižničarjev. Z akcijo *Knjižnica na delovnem mestu* so oblikovali premične zbirke za zaposlene v gospodarskih organizacijah v Ljubljani.

Na področju prireditvene dejavnosti je bilo izvedenih več projektov, ki so na različne načine vstopali v interakcije z obiskovalci. Posebno pozornost so posvečali dejavnostim s področja zdravja in vsebinam, povezanim z zdravim življenjem in dobrim počutjem (cikli *Borza zdravja* s 128 izvedenimi dogodki in več kot 2.100 udeleženci, *Šola hrane*). Organizirali so mednarodno strokovno posvetovanje *Knjižnica, srce mesta 2025* na temo zdravstvene pismenosti, ki ga je obiskalo 73 udeležencev. Knjižnica kot pomembne v razvoju svoje socialne odgovornosti izpostavlja namensko oblikovane cikle, namenjene ranljivim skupinam, ter promocijo dogodkov, ki naslavljajo teme, kot so pravice LGBTQ+ skupnosti, manjšin ter pomembnost podpore razumevanju družbenih in podnebnih sprememb. MKL deluje kot demenci prijazna točka, varna točka ter je prejemnica certifikata LGBT prijazno.

Uporabnikom knjižnice so omogočili vseživljenjsko izobraževanje in priložnostno učenje. Pri oblikovanju in izvajanju učnih aktivnosti so se osredotočali na vse starostne in ciljne skupine. Vsebine so vezali predvsem na področja medijske, finančne, zdravstvene in bralne pismenosti. Izobraževalna dejavnost v veliki meri poteka preko organizacije delavnic in te so v letu 2025 številčno prednjačile pred številom predavanj in vodenih ogledov. Na *Točkah vseživljenjskega učenja* in *Točkah znanja* so izvajali individualna svetovanja za pridobitev specifičnih znanj s področja računalniške pismenosti, 3D-pismenosti, e-pismenosti, biblioandragoške pismenosti in karierne pismenosti. Izvedenih je bilo 74 dejavnosti na Točkah znanja.

Izvajali so mobilnost za uporabnike v okviru pridobljene akreditacije Erasmus+ za splošno izobraževanje odraslih. V letu 2025 so izvedli 5 skupinskih mobilnosti s skupno 49 udeleženci – člani knjižnice, ki so aktivni v različnih knjižničnih skupinah, in skupno 12 spremljevalci iz vrst zaposlenih. Mobilnosti so bile izvedene v Valenciji, Dubrovniku, Donji Stubici, Alicanteju, Madridu in v Helsinkih. Usmerjene so v izboljšanje osebnih kompetenc uporabnikov MKL ter krepitev praktičnih spretnosti s področja medkulturnosti, digitalnih kompetenc in trajnostnega razvoja.

Naslavlajo vse starostne skupine in že s svojim projektom za najmlajše *Cicuihec, beremo z malčki* (v letu 2025 so pritegnili k sodelovanju visoko število sodelujočih, namreč 9.351 vrtčevskih otrok iz 520 skupin, njihovih vzgojiteljic in staršev) stopajo v aktivno sodelovanje s sistemom vzgoje in izobraževanja. Tudi v letu 2025 so izvajali projekta *Rastem s knjigo* v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS ter projekt *Poletavci – poletni bralci* in *NajPoletavci*, ki je tudi tokrat pritegnil veliko število šolskih otrok (pri projektih *Poletavci* in *NajPoletavci* so skupaj beležili kar 5.029 mladih bralcev, pri čemer je bilo v MKL rekordno število sodelujočih pri obeh projektih).

V MKL so v letu 2024 ustanovili delovno skupino, ki raziskuje in uvaja storitve in dejavnosti za priseljence v okolju, kjer deluje MKL. V letu 2025 je delovna skupina identificirala najpogostejše skupine priseljencev v Ljubljani in primernih občinah, opravila pregled dejavnosti knjižnice, ki se že posvečajo tej tematiki, ter pripravila izhodišča za vzpostavitev spletne podstrani za priseljence. Že vrsto let razvijajo knjižnične zbirke za etnične skupine (povečan nakup gradiva za ciljne skupine) in skrbijo za njihovo vključevanje v družbo (*Multi-kul-praktik, Literatura v azilu, Svet med nami, Jezikovna kavarna SLO*, bralne skupine v tujih jezikih).

Vključeni so bili v štiri evropske projekte, v dveh so sodelovali kot partnerska organizacija: nadaljevali so s projektom *Setting up a Reading Motivator in the Digital Age* v okviru programa Erasmus+ KA220-SCH, katerega cilj je vpeljava novih pristopov pedagogike branja za užitek v osnovne šole. Projekt *European Citizen Science* v okviru programa Obzorje Evropa se je nadaljeval na temo razširitve in okrepitve evropske skupnosti občanske znanosti. Konec 2024 so se do leta 2027 vključili v nadaljevanje projekta *G-BOOK*, ki bo v obliki širšega projekta *G-BOOK 3: European teens as readers and creators in gender-positive narratives* financiran pod okriljem programa Ustvarjalna Evropa. Zaključil se je projekt *Climate for Reading* programa Erasmus+ KA210-ADU, ki je bil usmerjen v povečanje zanimanja za branje med odraslimi, izmenjavo dobrih praks in vključevanje ranljivih ciljnih skupin. Kot slovenski partner so pristopili k projektu *Read. For Real!*, ki ga vodi Nacionalna knjižnica Poljske in poteka ob podpori programa Ustvarjalna Evropa, ter je namenjen praznovanju Evropskega dneva avtorjev in avtoric ter spodbujanju branja. Kot partnerska knjižnica so se vključili v projekt *ESC-MISINFO (Escape Misinformation in the Library)* v okviru programa Erasmus+, katerega cilj je spodbuditi kritično razmišljanje mladih Evropejcev v boju proti dezinformacijam.

2. cilj: Razvoj knjižnične mreže

Nadaljevale so se aktivnosti za izvedbo celovite prenove Knjižnice dr. France Škerl, posodobljen je bil idejni načrt za zagotovitev nemotenega in varnega delovanja knjižnice, ki bo prijazna za delovanje tako obiskovalcev kot vseh zaposlenih, ter vzpostavitev povezav za gibalno ovirane osebe (dvigalo). Prenova je načrtovana v prihodnjih letih.

Nadaljevali so s prizadevanji, da v sodelovanju z Občino Dobrova - Polhov Gradec uresničijo napoved selitve Knjižnice Dobrova v primernejše prostore. Občina Dobrova - Polhov Gradec je spomladi 2025 uspešno preselila knjižnico v nove pritlične prostore stavbe Zelena dolina.

Jeseni 2025 so se pričela obnovitvena dela v stavbi, kjer deluje Knjižnica Brezovica, zaradi zahtevnosti posegov knjižnica na tej lokaciji ne more delovati do predvidoma jeseni 2026, zato

so del aktivnosti preselili v prostore Knjižnice Notranje Gorice ter okrepili delovanje Knjižnice Podpeč, uporabnikom pa omogočili uporabo novih paketnikov pred Občino Brezovica.

Nadaljevale so se aktivnosti pri zagovorništvu idejnega projekta Stanovanjski objekti Brdo II, kjer bo v skladu z dogovorom med SSRS in MOL umeščena tudi Knjižnica Brdo, ki bo razbremenila povečane potrebe uporabnikov sedanje Knjižnice Grba ter zagotovila knjižnično dejavnost za širše območje Četrtna skupnosti Rožnik.

Nadaljevale so se aktivnosti za preselitev Knjižnice Horjul ter umestitev v rojstno hišo Kristine Brenk, ki jo je odkupila Občina Horjul za namene knjižnične dejavnosti in srečevališče občanov. Nadaljevale so se tudi usklajevalne aktivnosti za preselitev Knjižnice Podpeč v novo večnamensko zgradbo, ki bo namenjena medgeneracijskemu centru, knjižnici in zdravstvenim ambulantam.

Urejali so statuse amaterskih knjižnic in vodili postopke za njihovo postopno profesionalizacijo v skladu z v letu 2023 sprejetim Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe, spremembami iz Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic iz leta 2022 ter v letu 2024 izvedenim ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične javne službe, ki ga je Narodna in univerzitetna knjižnica zaključila jeseni 2024 za potrebe vpisa knjižnic v Razvid knjižnic.

Knjižnično mrežo MKL je konec leta 2025 sestavljalo: 19 knjižnic v MOL (pet knjižnic mestnih območij s 14 krajevnimi knjižnicami) in 14 krajevnih knjižnic v osmih občinah pogodbenih partnericah, specialna knjižnica ter 47 postajališč Potujoče knjižnice. V celotni mreži MKL z okrog 18.600 m² prostorov se redno izvaja prenova prostorov za boljšo uporabniško izkušnjo in dostop do storitev ter uvaja napredna IKT za samostojno uporabo knjižnice (knjigomati, vračalniki gradiva, 79 paketnikov pred vsemi petimi knjižnicami mestnega območja ter pred osmimi drugimi krajevnimi knjižnicami, ter namenski zabojniki za vračilo gradiva pred petimi knjižnicami).

Nadaljevali so s pregledom gravitacijskih območij krajevnih knjižnic MKL in načrtovanjem mreže MKL na podlagi izhodišč prostorske analize mreže (PAM), kakor tudi s primerjalnim pregledom gibanja nekaterih kazalnikov uspešnosti po knjižnicah v mreži MKL v povezavi z GIS orodji ter razvijali koncept dolgoročnega razvoja knjižnične mreže MKL.

3. cilj: Storitve za čim lažji dostop do knjižničnega gradiva (paketniki, vračanje gradiva), neformalno izobraževanje

Širili so mrežo paketnikov za zagotavljanje 24/7 samostojnega prevzema gradiva. V letu 2025 so dodali 6 paketnikov pred Knjižnico Vodice in 3 paketnike pred Občino Brezovica ter tako omogočili uporabo 79 paketnikov na trinajstih različnih lokacijah v mreži MKL. Obnovljena je bila pogodba o vzdrževanju, ki vključuje redne letne preglede delovanja vseh paketnikov, ter intervencijsko vzdrževanje z garantiranim odzivnim časom in nadomestnimi deli.

V letu 2025 so dodatno pred Knjižnico Ig namestili namenski zabojnik za vračilo gradiva. Zabojniki se nahajajo tudi pred Knjižnico Gameljne, Knjižnico Glinškova ploščad, Knjižnico Velike Lašče in Knjižnico Zalog ter so dostopni vsem v času zaprtosti knjižnic.

Med uporabniki je bila zelo dobro sprejeta možnost vračila gradiva v katerikoli od enot – na ta način je zaokrožilo 52.589 kosov gradiva (2024: 50.600). Pri storitvi naročanja gradiva za prevzem v drugi knjižnici so zabeležili 16.558 naročil (2024: 15.817), storitev se iz leta v leto povečuje. V paketnikih so zabeležili 9.800 prevzemov gradiva.

Uporabnikom z oviranostmi, starejšim, bolnim in invalidnim, so nudili storitev Knjiga na dom, dostava in prevzem gradiva na domu – redno so obiskovali šestnajst članov (2024: 13), opravili 84 obiskov (2024: 89) ter izposodili 464 enot gradiva (2024: 583).

Vzpostavili so lokator gradiva v knjižničnem katalogu, vizualni prikaz položaja posameznega izvoda v realnem prostoru knjižnice, ki je dostopen preko knjižničnega kataloga COBISS Plus, ter tako uporabnikom dodatno olajšali samostojno iskanje gradiva. Lokator je vzpostavljen v Knjižnici Bežigrad, ter testno v Knjižnici Prežihov Voranc in Knjižnici Šiška, storitev nameravajo širiti v ostale enote knjižnice.

MKL je v vseh postopkih poslovanja z uporabniki visoko informatizirana, zato tudi poudarja uporabo knjižnice preko spleta. Na svoji spletni strani aktivno priporočajo gradivo iz svojih zbirk – 20 knjižničarjev/bibliotekarjev je pripravilo 403 vsebinskih in slikovnih predstavitev s področji leposlovja in stroke, glasbe, filmov in igrac. Sodelujejo tudi na vseslovenskem portalu *Dobreknjige*, v letu 2025 je aktivno prispevalo vsebine 13 zaposlenih iz MKL, ki so ustvarili 62 novih zapisov. Eva Zadavec je bila dobitnica priznanja za najboljšo vnašalko priporočil, med petimi finalistkami so bile kar štiri iz MKL.

Sodelovali so pri izboljševanju modela nove platforme za izposajo e-knjig v slovenskem jeziku COBISS Ela. Dober odziv med uporabniki knjižnice v letu 2025 so zaznali na platformi Baza slovenskih filmov za izposajo slovenskih filmov in dokumentarcev ter na razširjenem izboru naslovov zvočnih knjig na platformi Audibook. Na platformi PressReader je bilo izposojenih kar 1.116.229 e-časnikov in e-časopisov, kar predstavlja ponovno 50-% povečanje izposoje v primerjavi z enakim obdobjem lani. Uporaba nacionalnih portalov Kamra in dLib.si se je v primerjavi s preteklim letom bistveno izboljšala.

Novim članom ponujajo možnost samostojnega vpisa v knjižnico na daljavo, na ta način se je vpisalo 947 novih članov (2024: 931). Pri naročanju na e-obvestila so zabeležili 4.238 naročnikov (2024: 3.976). Prejemniki novic se lahko naročijo na tri različna e-obvestila: personalizirano priporočeno gradivo, personalizirani dogodki ter uredniško pripravljen mesečni novičnik z novicami, dogodki, gradivom, storitvami in namigi knjižnice.

Izvedli so celovite posodobitve spletne strani, usmerjene v izboljšano dostopnost, preglednost in jasnejšo navigacijo, kamor sodijo grafične posodobitve, prenova menijev, odprava UX neskladnosti ter vzpostavitev rednega preverjanja dostopnosti z namenski orodji. Pripravili so novo podstran Centra za mednarodno sodelovanje, Centra za promocijo branja odraslih ter Učnega centra MKL. Vzpostavljen je bil MMC MKL z video in avdio posnetki ter lastnim podkastom UD:K. Uvedli so novo spletno ponudbo Knjiga na klik za personalizirano naročanje priporočenega gradiva.

Izposoja gradiva na dom je bila v letu 2025 višja kot v letu 2024, in sicer za 4 %, ter je znašala 4.128.229 enot. Obrat gradiva je dosegel 2,270, kar pomeni 3,60-% rast letno in 8,9 % v

petletju, kar potrjuje zelo učinkovito upravljanje s knjižnično zbirko. Prirast gradiva je znašal 62.887 enot, kar predstavlja 191 enot na 1.000 prebivalcev.

4. cilj: Nova lokacija osrednje knjižnice v središču mesta

Nadaljevala so se prizadevanja za optimizacijo knjižnične mreže in v okviru postopkov sprememb in dopolnitev OPN MOL ID v sodelovanju z Oddelkom za urejanje prostora MOL. Ključna pobuda se navezuje na predlog umestitve nove knjižnične stavbe osrednje knjižnice na primerno lokacijo v središče mesta (nadomestni objekt za Knjižnico Otona Župančiča), kar izhaja tudi iz strateškega cilja Nova lokacija osrednje knjižnice v središču mesta, ki ga vključuje Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2024–2027.

V letu 2025 je v stavbi Knjižnice Otona Župančiča od junija do konca oktobra potekala sanacija cevnih instalacij in delna sanacija glavne kanalizacijske cevi, zaradi česar je bila knjižnica v poletnem času teden dni popolnoma zaprta. Investicijska sanacija opozarja na potrebo po dolgoročni rešitvi prostorske problematike osrednje knjižnice.

2.6. Film

1. cilj: Zagotoviti dostopnost do kakovostne filmske produkcije in filmske vzgoje za vse ciljne skupine prebivalstva v mestnem središču

Javni zavod Kinodvor je mestni kino, ki omogoča prikazovanje kakovostne filmske produkcije ter izvaja filmsko in kulturno vzgojo. V letu 2025 je uspešno dosegel vse zastavljene cilje.

Kljub začasnemu zaprtju zaradi prenove je dosegel drugi najboljši rezultat po številu prodanih vstopnic od svojega odprtja, saj so na 1.936 projekcijah zabeležili 134.722, ki so si ogledali 355 filmov, od tega 14.559 na Filmu pod zvezdami, letnem kinu na Grajskem dvorišču, ki ga pripravljajo v sodelovanju z Ljubljanskim gradom. Brezplačnih projekcij štirih filmskih klasik Letnega Kinodvora na Kongresnem trgu se je udeležilo še približno 6.600 gledalcev. Program za mlada občinstva s filmsko vzgojo (družinski program Kinobalon in Kinodvorov šolski program) je na 568 projekcijah obiskalo 37.152 gledalcev. Od tega se jih je 13.541 na 319 projekcijah udeležilo Kinobalonovega programa, medtem ko so v okviru šolskega programa na 249 projekcijah sprejeli 23.611 učencev na projekcijah v dvorani. V tretjem stebru programa mladih občinstev – filmskem programu Kinotrip, v okviru katerega je letos potekal jubilejni 10. festival, so na 14 projekcijah našli 1.237 gledalcev. V Kinodvorov šolski program je bilo vključenih še dodatnih 6.444 učencev in dijakov prek spletnih ogledov ter projekcij v sklopu projekta Film in duševno zdravje, ki potekajo v kinu, prek spleta, pa tudi v nekaterih drugih kinematografih po Sloveniji.

Najbolj obiskan film leta je bil slovenski koprodukcijski film *Fiume o morte!* s 4.061 gledalci. Sledita mu *Feničanska spletko (The Phoenician Scheme)* s 3.818 gledalci in *Brutalist (The Brutalist)* s 3.523 gledalci.

Za omogočanje dostopa do programov Kinodvora vsem skupinam obiskovalcev so tudi v letu 2025 krepili projekte in dejavnosti za doseganje večje dostopnosti v najširšem smislu (ranljive skupine, ljudje z oviranostmi, starejši, otroci v bolnicah, duševno zdravje, ...). Gre za eno od vedno bolj pomembnih nalog sodobnih kulturnih inštitucij, tudi kinematografov, saj je

omogočanje dostopa do kulturnih vsebin in dejavnosti ena od prednostnih nalog tudi širšega evropskega in mednarodnega prostora.

Leto 2025 je zaznamovala tudi prenova infrastrukture, ki je vključevala obnovo sanitarij, vodovodnega in kanalizacijskega sistema, odpravo zamakanja ter prenovo dela fasade. Zaradi prenove je bil kino začasno zaprt, vendar je program potekal na nadomestnih lokacijah, zlasti na Ljubljanskem gradu. Kljub tem omejitvam je zavod ohranil visoko raven obiskanosti.

Kinodvor že vseskozi tesno sodeluje z MOL pri pripravah na ureditev mestnega minipleksa v podhodu Ajdovščina, ki bo še dodatno razširil dostopnost filmskih vsebin.

Kinodvor je tudi v letu 2025 uspešno presegel cilje in utrdil svojo vlogo v lokalnem in slovenskem kulturnem prostoru.

2. cilj: Utrjevati podobo Ljubljane kot filmu prijaznega mesta

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro *Ljubljana - filmsko mesto*. Namen je predstavitev Ljubljane tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Na začetku so v brošuri na kratko podane splošne informacije o slovenski zgodovini, pokrajinah, filmski produkciji in kulturi ter možnostih prenočevanja v slovenski prestolnici. Večji del knjižice zavzemajo barvne fotografije znanih in manj znanih ljubljanskih lokacij, zaključeni pa se z uporabnimi podatki, na primer o praznikih, vremenu, prometnih povezavah, napetosti električnega omrežja itn. Oddelek za kulturo daje tudi vse informacije v zvezi s podatki, ki so v brošuri, in je prevzel tudi koordinacijsko vlogo z drugimi oddelki Mestne uprave MOL pri izdaji dovoljenj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL. MOL zastavljeni cilj uresničuje tudi s pomočjo pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki so potrebni pri snemanju.

Izvajanje v strategiji navedenih ukrepov je predvideno za prihodnja leta.

2.7. Podporni kulturni programi

Cilj: Krepitev podpornega okolja v kulturi

Podporni kulturni programi se nanašajo na različne aktivnosti informativnega, izobraževalnega, teoretskega in kritiško-refleksivnega značaja, ki so neposredno vezane na izvedbo kulturnega programa. Gre za nevladne organizacije, ki delujejo predvsem kot podpora drugim izvajalcem kulturnih programov in projektov na enem izmed naslednjih štirih področij: uprizoritvene umetnosti, glasbene umetnosti, vizualne umetnosti in intermedijske umetnosti. To področje zajema aktivnosti, kot so: posredovanje informacij o kulturnem življenju na omenjenih področjih, arhiviranje in dokumentiranje, organizacija seminarjev, celostnih in kontinuiranih izobraževalnih programov, delavnic, predavanj, posvetov, raziskovalni in založniški projekti ter različne oblike predstavljanja kulturne produkcije.

Na programskem razpisu 2024-2027 je bilo na področju podpornih programov v kulturi izbranih v sofinanciranje osem nevladnih organizacij: Zavod SCCA – Ljubljana, SIGIC – Slovensko glasbeno informacijski center, Zavod Radio Študent, Društvo Galerija Boks, Motovila, Center

za spodbujanje sodelovanja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, Društvo Via Negativa, Društvo Asociacija in Združenje za spodbujanje glasbene kulture, Centralala.

Zavod SCCA – Ljubljana je tudi v letu 2025 izvajal strokovne, izobraževalne in predstavitvene aktivnosti na področju sodobne umetnosti, s poudarkom na kuratorskih praksah, avdiovizualni produkciji in arhiviranju. V okviru izobraževalnega programa *Svet umetnosti* so organizirali javna predavanja in delavnice mednarodnih predavateljev, med drugim Nine Prader ter kolektiva Glasgow Zine Library, namenjene razširjanju znanja na področju sodobnih umetniških in kuratorskih praks. Maja 2025 so v sodelovanju s Slovensko kinoteko in drugimi partnerji izvedli peto edicijo mednarodnega festivala *V-F-X Ljubljana*, ki je z večdnevnimi projekcijami, performansi in razstavami na različnih lokacijah v Ljubljani predstavljal sodobne eksperimentalne avdiovizualne prakse ter omogočil sodelovanje domačih in tujih umetnikov. Med pomembnejšimi programi ostaja *Postaja DIVA*, arhiv umetniškega filma, videa in novomedijske umetnosti, ki je v letu 2025 nadaljeval sistematično zbiranje, arhiviranje in promocijo del slovenskih umetnic in umetnikov ter njihovo predstavitev doma in v mednarodnem prostoru. V okviru programa so izvajali tudi javna predavanja, projekcije in strokovne izmenjave, med drugim ob Svetovnem dnevu avdiovizualne dediščine v Slovenski kinoteki (27. oktobra).

Društvo SIGIC – Slovenski glasbenoinformacijski center je tudi v letu 2025 skrbelo za informiranje, povezovanje in promocijo slovenske glasbene ustvarjalnosti. Ključno vlogo ima spletna glasbena revija *Odzven*, ki je skozi leto redno objavljala strokovne prispevke, recenzije in eseje ter dosegala približno 700 obiskovalcev dnevno, ter glasbenoinformacijski portali (*sigic.si*, *musicslovenia.si*, *momus.si*), ki so zagotavljali ažurne informacije o glasbenem dogajanju doma in v tujini. SIGIC je v letu 2025 sodeloval tudi pri organizaciji in izvedbi večjih glasbenih dogodkov v Ljubljani. Kot koproducent je sodeloval pri konferenčnem delu festivala *MENT* Ljubljana ter izvedel predstavitveni dogodek *predMENT*, namenjen predstavitvi showcase festivalov. Junija je v sodelovanju z MOL – Oddelkom za kulturo v okviru festivala Junij v Ljubljani organiziral nacionalni projekt *Praznik glasbe*, v okviru katerega je v Ljubljani na številnih prizoriščih nastopilo več deset glasbenih zasedb, dogajanje pa je dopolnila tudi javna fotografska razstava. Poleg tega je SIGIC izvajal tudi glasbene delavnice, namenjene razvoju avtorskega ustvarjanja in glasbenega posla, ter aktivnosti digitalizacije in promocije slovenske glasbene dediščine, s čimer prispeva k večji dostopnosti in prepoznavnosti slovenske glasbe v domačem in mednarodnem prostoru.

Zavod Radio Študent je v letu 2025 ohranjal stabilno in razvejano kulturno produkcijo ter dosegal približno 12.000 dnevni poslušalcev in okoli 30.000 mesečnih obiskovalcev spletnega portala. V okviru kulturno-umetniškega programa so od januarja do junija 2025 izvedli 1.096 objav, ki vključujejo širok spekter vsebin: recenzije koncertov, gledaliških predstav in razstav, intervjuje z ustvarjalci, tematske oddaje ter refleksije o sodobnih umetniških praksah. Pomemben del dejavnosti predstavlja platforma *Radar*, ki deluje kot prostor za intermedijsko in uprizoritveno umetnost ter spodbuja sodelovanje med umetniki, producenti in občinstvom. V letu 2025 so v okviru tega projekta izvedli 10 produkcij oddaje *Radar*, ki združujejo radijski format z eksperimentalnimi umetniškimi pristopi. Poleg tega Radio Študent kontinuirano razvija tudi druge programske sklope, med drugim:

- glasbene oddaje in specializirane glasbene redakcije, ki pokrivajo različne žanre in podpirajo domačo ter neodvisno produkcijo,
- kritiško-publicistične vsebine, ki prispevajo k refleksiji sodobne kulture,

- interdisciplinarne projekte, ki povezujejo radio z vizualnimi, performativnimi in digitalnimi umetnostmi.

S tem Radio Študent deluje kot pomembna platforma za produkcijo, promocijo in kritično obravnavo sodobne umetnosti, hkrati pa omogoča prostor za eksperiment, sodelovanje in razvoj novih umetniških praks.

Zavod Motovila je tudi v letu 2025 nudil strokovno podporo kulturnim producentkam in producentom z zagotavljanjem informacij o EU programu Ustvarjalna Evropa ter možnostih mednarodnega sodelovanja. Njihova dejavnost pomembno prispeva k večji vpetosti ljubljanskih kulturnih organizacij v evropski prostor ter k dostopnosti strokovnih informacij na področju mobilnosti in financiranja. Izvedli so več strokovnih dogodkov in srečanj, med drugim delavnico o možnostih financiranja in mobilnosti za glasbene strokovnjake v okviru festivala MENT, strokovno delavnico *Pospeševalnik zelenih veščin v kulturi* ter letno srečanje *Uspešno ... ustvarjalno!* v Centru Rog, namenjeno povezovanju in izmenjavi izkušenj med kulturnimi deležniki. Motovila je v letu 2025 izvajala tudi obsežno spletno informiranje in promocijo mednarodnih uspehov kulturnega sektorja, pri čemer je njihova spletna platforma dosegla približno 39.000 ogledov, kar kaže na velik doseg in pomen njihovega delovanja tako za kulturno, kot tudi za širšo javnost.

Društvo Via Negativa je v letu 2025 izvajalo kontinuiran podporni program na področju sodobnih scenskih umetnosti, ki vključuje produkcijo, raziskovanje, izobraževanje in arhiviranje umetniških praks. Poseben poudarek ostaja na dolgoročnem razvoju umetniških projektov ter podpori mlajšim ustvarjalcem. V okviru programa so izvedli več projektov, med katerimi izstopajo:

- *this is my truth, tell me yours*, v koprodukciji s Centrom za dramsko umetnost Zagreb, ki vključuje produkcijo in mednarodno distribucijo avtorskega performansa ter številna gostovanja na festivalih in v tujini,
- *Slovenska transverzala*, ki povezuje uprizoritvene umetnosti z gostovanji po Sloveniji in sodelovanji na festivalih ter omogoča širjenje dosega sodobnih performativnih praks,
- performans *Trenutek, ko vse obstane (Revolucija)* je bil izveden v okviru platforme Performative, z nadaljnjimi ponovitvami in distribucijo na različnih lokacijah.

Poleg produkcije program Društva Via Negativa vključuje tudi raziskovalno in arhivsko dejavnost, kjer v okviru projekta *Zgodovinjence sodobne umetniške prakse* sistematično dokumentirajo in arhivirajo sodobno izvedbeno umetnost. Kot rezultat tega projekta je javno dostopno digitalno gradivo, kar pomembno prispeva k ohranjanju in refleksiji umetniških praks. Pomemben segment programa predstavlja tudi izobraževalna in mentorska podpora mladim ustvarjalcem, ki vključuje sodelovanja, umetniško vodstvo, refleksijo in vključevanje v produkcijske procese. Program Društva Via Negativa tako deluje kot preplet produkcije, raziskovanja, arhiviranja in izobraževanja, pri čemer pomembno prispeva k razvoju sodobnih scenskih umetnosti ter njihovi mednarodni prepoznavnosti.

Društvo Asociacija je v letu 2025 nadaljevalo z izvajanjem servisne dejavnosti, ki vključuje izobraževanja, delavnice ter individualno svetovanje za samozaposlene in NVO v kulturi, s poudarkom na finančnem, administrativnem in pravnem opismenjevanju. Program vključuje tudi pripravo servisnih vsebin ter sprotno informiranje o aktualnih spremembah na področju kulturne politike in zakonodaje. Ob tem Asociacija deluje kot zagovorniška platforma, ki

opozarja na sistemske izzive položaja samozaposlenih in aktivno prispeva k oblikovanju pogojev za stabilnejše delovanje nevladnega kulturnega sektorja.

Združenje Centralala je v letu 2025 nadaljevalo z izvajanjem celovitega podpornega programa na področju improvizirane in eksperimentalne glasbe, ki vključuje delovanje spletnega časopisa Centralala.si, z redno objavo novic, recenzij in poglobljenih prispevkov, mentoriranje mladih piscev ter organizacijo delavnic kritičnega pisanja in predavanj v sodelovanju z različnimi partnerji, tudi Radiem Študent. Program nadgrajuje zvočni in diskurzivni arhiv (glasbena dela, predavanja, diskusije), razvoj baze glasbenikov ter ažuren koledar dogodkov, s čimer delujejo kot osrednja platforma za refleksijo, dokumentiranje in povezovanje nišne glasbene scene.

Društvo Galerija Boks je v letu 2025 izvedlo razširjen podporni program na področju sodobne vizualne umetnosti, ki vključuje izdajo dveh tematskih številk revije za kritiko sodobne umetnosti Šum (Šum 24 in Šum 25), produkcijo digitalnih vsebin (ŠUM POD in Tehnologos), organizacijo javnih predavanj, diskusij in performativno-diskurzivnih dogodkov v sodelovanju z institucijami, kot so Moderna galerija (MSUM), osmo/za in Ljubljana Art Weekend, ter razvoj hibridnih formatov mediacije umetnosti. Programsko so povezovali kritično pisanje, teorijo in umetniško prakso. Delujejo kot platforma za refleksijo in distribucijo sodobne vizualne umetnosti.

Kot posebno obliko podpore programom nevladnih organizacij na področju kulture smo na podlagi dvoletnega razpisa 2024-2025 tudi lani sofinancirali 8 festivalov, ki kulturno ustvarjanje povezujejo z družbenokritičnimi in družbeno angažiranimi vidiki mestnega življenja ter hkrati udeležujejo interdisciplinarni pristop k različnim umetniškim področjem, obenem pa pomembno prispevajo k ugledu Ljubljane: Kulturno umetniško društvo Mreža: Mednarodni feministični in kvirovski festival Rdeče zore, Društvo za uveljavljanje kratkega filma Kraken: FeKK - Festival kratkega filma v Ljubljani, MINI TEATER: Festival Hiša strpnosti, Društvo Gledališče Glej: Festival Odpornosti - #SoteskaOpen, Zavod za kulturo raznolikosti Open: Festival Grounded, Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta: Mednarodni festival animiranega filma ANIMATEKA, Društvo študentski kulturni center: Lezbična četrt, Kulturno umetniško društvo Plavajoči grad: KAVČ Festival.

2.8. Transdisciplinarni kulturni programi

Cilj: Spodbuditi delovanje poklicnih NVO-jev s področja kulture, ki izvajajo transdisciplinarne kulturne programe in presegajo tradicionalne delitve med umetniškimi dejavnostmi

Aksioma, Zavod za sodobne umetnosti, je v letu 2025 izvedla številne transdisciplinarne programe, ki so se osredotočali na sodobno umetnost, digitalne medije in družbene fenomene. Med najodmevnejšimi projekti je bil *U30+ / Oskar Kandare in Lara Žagar: 45.9132512*, ki ga je kurirala Ema Ograjenšek. V Projektne prostoru Aksioma so s projektom *Jedro izničanja* predstavili sodelovanje Oskarja Kandare in Lare Žagar z Nouro Tafeche, sodelovanje je bilo izvedeno v obliki multimedijske razstave kot tudi delavnice na ALUO in performansa v okviru konference Taktike&Praksa v Kinu Šiška. Razstava je pritegnila veliko zanimanje med mlajšim občinstvom, izvedenih je bilo več vodenih skupinskih ogledov s študenti ALUO in FDV. Projekt z naslovom *Akcija! / Silvia Dal Dosso Prihodnost bo čudaška* je pokazal uspešno sodelovanje med Zavodom Aksioma in festivalom V-F-X, saj je festival v svoj program vključil

otvoritev razstave EVA (Evil Vibrant Astute) 2.0. Poleg načrtovanega dogodka so v projektnem prostoru Aksioma pripravili še videoinstalacijo *Weird AF trilogija*, ki je združila filme umetnice Silvie Dal Dosso. Videoinstalacija je pritegnila predvsem tuje obiskovalce, med njimi turiste, umetnike ter predstavnike kulturnega sektorja, ki Aksiomo že spremljajo.

Zavod Projekt ATOL je v letu 2025 nadaljeval z izvajanjem transdisciplinarnih programov. Eden najodmevnejših projektov je bila *Skupinska razstava Kres*, ki je bila v letu 2025 v prostorih osmo/ze izvedena že drugič, na njej se je predstavilo 10 posameznikov ali avtorskih skupin, format pokončnih interaktivnih ekranov pa se je dodobra uveljavil. Ključni kolektiv še vedno ostaja trojica Bezovšek-Mejač-Šiško, ki je projekt predstavila na kresni večer 30. aprila 2025. Izjemno dobro obiskani otvoritvi sta sledila še dva povezana dogodka in več vodstev za zaključene domače in mednarodne publike. Projekt *Od rojstva do bita: Generativna življenjska narativa* sta avtorja prvič predstavila leta 2024 v Izmirju, za lanskoletno domačo premiero pa so projekt pomembno spremenili na način, da je ta lahko predstavljen samo na enem ekranu. Projekt *DATAS* rezidenci so izpeljali na podlagi mednarodnega javnega poziva. Izbrana rezidenta sta bila vedno bolj prepoznaven in uveljavljen ukrajinski duo Fantastic little splash ki je med dvomesečnim bivanjem v Ljubljani na osmo/zi razvijal svoje novo delo v sodelovanju s številnimi domačimi strokovnjaki. Osredotočala sta se na prepoznavanje uporabe botov za komentiranje in oblikovanje javnega mnenja in razvoj novega umetniškega dela. Druga rezidentka je bila slovaška umetnica Tamara Kametami. Tudi njeno delo je politično angažirano, osredotoča se predvsem na vprašanje določanja uporabnikovih geografskih koordinat na spletu in pojav t. i. ničtega otoka.

Zavod Kersnikova je v letu 2025 uspešno izvedel številne projekte na stičišču umetnosti, znanosti in tehnologije. Med najodmevnejšimi je bil projekt *Archean Memory Farm*, ki ga je umetniška skupina Where Dogs Run pričela razvijati v sklopu evropske iniciative S+T+ARTS (Science, Technology + Arts). Projekt, ki je tematiziral področje biokomputacije, je bil ena bolj tehnološko zahtevnih produkcij v zgodovini Galerije Kapelica, razstava pa je tematsko sovpadla s simpozijem *Hibridna inteligenca: interkognicija z ne-človeškim drugim skozi biokomputacijo*. Simpozije je potekal 7. novembra 2025 v Galeriji Kapelica. Svoja raziskovanja in dognanja so predstavili Jens Hauser, umetnostni teoretik in kurator, dr. Ewelina Kurtys (FinalSpark) in Justin Stewart (SPUN - Society for Protection of Underground Networks).

V okviru evropskega projekta Studiotopia, s katerim partnerji spodbujajo transdisciplinarna sodelovanja med umetniki in znanstveniki, so lani na umetniško-raziskovalni rezidenci gostili dva avtorja - umetnico Sybille Neumeyer, ki je tekom leta razvijala projekt *Sanjati oblake* v sodelovanju z dr. Marino Dermastia, profesorico za botaniko in biologijo celic UL, in umetnika Dmitryja Morozova s projektom 'F«azor« pri katerem je bila kot strokovna sodelavka vključena Ziggy O'Reilly, raziskovalka interakcij med človekom in robotom. Local PopUp Lab, ki so ga gostili v Laboratoriju za umetno življenje, je udeležencem delavnice predstavila svoje umetniško raziskovanje vezano na projekt *Sanjati oblake*, septembra 2025 pa je sledila predstavitev projektov vseh umetnic in strokovnih sodelavcev, ki so sodelovali v Studiotopia rezidenčnem programu, še na festivalu Ars Electronica v avstrijskem Linzu. V sklopu drugega evropskega projekta *European Digital Deal*, pri katerem Kersnikova sodeluje kot partner, so umetniki in raziskovalci s podporo kulturno-umetnostnih institucij raziskovali, kako lahko pospešeno in včasih nepremišljeno uvajanje novih tehnologij spremeni ali ogrozi demokratične procese v sodobni družbi.

Zavod CONA je v letu 2025 izvedel raznolik program, ki je združeval umetnost, tehnologijo in zvočne raziskave. Osrednji dogodek leta je bil *Abonma (markacija)*. *Abonma zvočnih sprehodov* je cikel izbranih umetniških del, ki poslušanje krajine, njenih prostorov, časov in dinamičnih odnosov med vsemi prebivalkami postavijo v središče izkustva ustvarjanja. Gre za edinstveno formo umetniške produkcije, ki prepleta akustično ekologijo, glasbeno kompozicijo, hojo in osredotočeno zaznavo okolice. Kreacije zvočnih sprehodov so emocionalni odziv umetnic in umetnikov na krhkost in nestabilnost krajin, po katerih vodijo spekulativne, simbiotske pa tudi konfliktno ter intimno prepletene poti. Tako nastajajo sonične zgodbe, izražene v glasbeno narativnih kompozicijah, ki jih poslušamo po poti. Vsaka pot je premišljeno zasnovana kot prizorišče, kjer se stik s prostori, zvokom in zgodbami preobraža in preoblikuje v edinstveno performativno izkušnjo.

Projekt *Tremolo* združuje znanstveno raziskovanje vibracijske komunikacije žuželk in umetniško interpretacijo v obliki zvočne umetnosti. Pri tem se umešča v širši ekološki in urbano-prostorski kontekst. Glasbenika z zvočnostjo, ki se širi skozi naravne materiale (listi, veje, zemlja ...) in objekte (zgradbe, ceste, jame ...), razkrivata nevidne, telesne plasti komunikacije, ki je človeškemu ušesu večinoma neslišna. Znanstveno obravnavanje zvočnega materiala je pri tem izrednega pomena, saj je tista osnova, ki daje glasbenikom verificirani vpogled v zvočno materijo. Nekateri zvoki so pri tem postopku prepoznani kot že obdelani in razvrščeni, marsikateri zvok pa je tudi za znanstvenika popolnoma nov. Tako je zmes znanstvenega in umetniškega pristopa pri kreiranju projekta, ko je znanost dobra podlaga za kreacijo zvočni umetnosti, tisto kreativno sodelovanje, ki širši publiki približa kompleksnejšo ustvarjalnost. Festival korenite zvočne hoje *TO)pot*, festival zvočnih sprehodov, koncertov in refleksij, povezuje umetnice, teoretičarke, radovedne sprehajalke s prostori, njihovo časovnostjo ter več-kot-človeškimi entitetami. Skupen naslov festivala in simpozija *Hoditi s spremembami* ponuja uvid v potencial hoje in poslušanja kot dejavnosti, ki pripomoreta h globljim razumevanjem kraja in njegove spreminjajoče se konstante.

Društvo Cirkulacija 2 so v letu 2025, skupaj s KUD Mreža, sooblikovali program za 26. Mednarodni feministični in kvirovski festival Rdeče zore. Tatiana Kocmur je kurirala serije performansov dveh mladih ustvarjalok in ustvarjalca, ki ustvarjajo znotraj polja performativne umetnosti. Serija je bila tematsko umeščena v kontekst protesta ob 8. marcu. *Razstava When you see my fake lashes, Do you imagine my shaved P***** je obravnavala vlogo telesnih dlak kot sredstva za nadzor nad telesom. Umetnica je skozi različne medije prikazala, kako lepotni ideali, ki jih narekuje patriarhalni sistem in kapitalistična industrija, oblikujejo žensko telo in z njim povezane rituale. Razstava se posveča brezdačnemu idealu in ritualom odstranjevanja in dodajanja dlak. Neželene dlake se sistematično odstranjuje, hkrati pa se jih umetno dodaja tam, kjer naj bi poudarjale feminilnost. Paradoks, ki narekuje vsakršen lepotni ideal *femme teles* v patriarhalni družbi, razkriva nedosegljivost lepotnih standardov ter njihovo vlogo pri ohranjanju spolnih hierarhij, binarnosti in patriarhalnega nadzora nad telesi. Projekt *Vremenske razpoke* Neže Knez in Vide Guzmić v sodelovanju z meteorologom Vladimirjem Đurđevićem je bil predstavljen v obliki instalacije s poetsko pripovednim performansom, kjer so inovativno združili znanstvene podatke s poetičnim in romantičnim pogledom na oblake. Projekt na svojstven način odpira vprašanje človeškega posega v podnebni cikel. Projekt je bil hkrati estetski, kritičen in eksperimentalen.

Društvo Mesto žensk je v letu 2025 izvedlo 96 dogodkov, ki jih je obiskalo 4.534 ljudi. Program je združeval umetniške, diskurzivne in izobraževalne vsebine ter se osredotočal na

feministične in družbenokritične teme, ob tem pa je pomembno prispeval k razvoju občinstev in širjenju dostopa do sodobne umetnosti. Osrednji del programa je bil 31. mednarodni festival *Mesto žensk*, ki je potekal med 3. in 18. oktobrom s spremljevalnimi dogodki pred in po festivalu. Festival se je odprl z dvema razstavama, Mesta za razmislek in Arhivi v ospredju, ki sta skupaj pritegnili več kot 600 obiskovalcev. Med dogodki v okviru festivala izpostavljamo *Extima4: Življenjski prostor, Kamnolomke* ter *Nemogoče: Vsi se poznajo*, ki so se ukvarjali z družbenimi in političnimi temami. Na ogled sta bili tudi predstavi *55. člen* in *Čigave oči?*, ki obravnavata vprašani reproduktivnih pravic ter telesa in pogleda, predstava in jaz komaj diham ter delavnica (*M*)*otherhood*, ki je raziskovala starševstvo in ustvarjalnost.

Med pomembnejšimi dogodki je bila podelitev nagrad *Ženske o ženskah*, ki je potekala 6. marca in izpostavila vidne posameznice ter pobude na področju enakopravnosti. Na spletnem blogu *Refleksije* so bili objavljeni intervjuji, eseji in teoretski prispevki. Eden izmed pomembnejših dogodkov je bila predstava *Don Kihot, ki je bila sen* v režiji Žive Bizovičar, ki je nastala v koprodukciji s Prešernovim gledališčem Kranj in je na feminističen in postdramski način reinterpreterala literarni kanon. Mesto žensk si prizadeva svoje aktivnosti izvajati tudi v Ljubljanski urbani regiji – v letu 2025 so vzpostavili sodelovanje s Kulturnim domom Medvode.

Program društva MOTA – Muzej tranzitornih umetnosti je bil v letu 2025 osredotočen na mednarodna gostovanja, razstavne projekte, raziskovalno-umetniške prakse ter izobraževalne in rezidenčne aktivnosti, ki povezujejo umetnost, znanost in družbenokritične teme. Pomemben mednarodni dosežek predstavlja gostovanje projekta *Cyanometer* Martina Briclja Barage na 12. bienalu Experimenta v Grenoblu. Instalacija na javnem prostoru deluje kot umetniško-raziskovalni instrument za merjenje modrine neba in kakovosti zraka ter hkrati kot odprtokodni arhiv okoljskih sprememb.

Kolektiv Nonument Group je sodeloval na razstavi *Predstava mesta* v +MSUM, ki kritično obravnava urbano identiteto, gentifikacijo in rabo javnega prostora, ter na razstavi *Kako naprej?*, ki izhaja iz zbirke *Arteast 2000+* in reflektira družbenopolitične spremembe v vzhodnoevropskem prostoru. V Muzeju slovenskih železnic so predstavili njihov projekt *Pionirska proga*, s katerim oživljajo spomin Pionirsko železnico, ki je med leti 1948 in 1954 delovala na obrobju Ljubljane in so jo upravljali otroci – pionirji.

Na področju uprizoritvenih in participatornih praks je Nonument Group na festivalu Mladi levi predstavil projekt *Proste vaje*, ki združuje razstavo in kolektivno telesno vadbo kot raziskavo zgodovine javnega prostora in telesne kulture (80 udeležencev v dveh ponovitvah).

MOTA je izvedla tudi nekaj izobraževalnih in raziskovalnih projektov, kot je delavnica o kakovosti zraka v Ljubljani po metodi sociodrame (14 udeležencev), ki so jo v sodelovanju z javnim zavodom Mladi zmaj izvedli v okviru evropskega projekta *TT8*.

V Galeriji MoTA Lab sta se predstavili umetnici mlajše generacije Nina Djekić, ki deluje predvsem na področju intermedijske in performativne umetnosti in Ema Maznik Antić, ki deluje na področju sodobne umetnosti, predvsem slikarstva in instalacije.

3. Župančičeve nagrade

Cilj: Promocija in povečanje zanimanja za vrhunske umetniške stvaritve in umetnike

Župančičeve nagrade za leto 2025, najvišja priznanja Mestne občine Ljubljana za vrhunske umetniške dosežke, smo podelili 18. junija v Slovenskem mladinskem gledališču.

Župančičevo nagrado za življenjsko delo je prejel dirigent in pedagog Uroš Lajovic, Župančičeve nagrade za dveletno ustvarjanje (2023–2025) pa filmska režiserka in scenaristka Maja Doroteja Prelog, pisateljica in prevajalka Suzana Tratnik in igralec Blaž Šef.

Uroš Lajovic je ena najvidnejših osebnosti slovenske glasbene umetnosti druge polovice 20. in začetka 21. stoletja. Maestro Lajovic je v svoji izjemni, več kot petdesetletni karieri deloval kot dirigent pri najvidnejših slovenskih in tujih orkestrih, med drugim kot dolgoletni stalni gostujoči dirigent Slovenske filharmonije, šef dirigent Beograjske filharmonije, gostujoči dirigent v Zagrebu, Sofiji, Shenzhenu, Odenseju in drugod. Ustanovil je Komorni orkester Slovenicum, s katerim je pomembno prispeval k mednarodni uveljavitvi slovenske klasične glasbe in sodobnih skladateljev. S koncerti po Evropi, Aziji in Ameriki je kot umetniški ambasador ponesel ime Ljubljane in Slovenije v svet. Njegova koncertna zgodovina doslej beleži preko 1400 nastopov v Sloveniji in tujini. Izjemno je tudi njegovo pedagoško delo. Kot profesor dirigiranja na Univerzi za glasbo in upodabljaljočo umetnost na Dunaju je vzgojil generacijo mednarodno uveljavljenih dirigentov, med njimi tudi Kirila Petrenka, šefa dirigenta Berlinske filharmonije, in Andresa Orozca-Estrado, šefa Nacionalnega simfoničnega orkestra RAI. S tem je pomembno pripomogel k ugledu slovenske glasbene pedagogike v svetu. Pomemben del njegovega opusa obsega tudi znanstveno in uredniško delo: od revizij partitur slovenskih skladateljev (Janez Krstnik Dolar, Marij Kogoj) do monografij o Beethovnu in Mahlerju, ki pomenijo izjemen prispevek k razumevanju simfoničnega repertoarja. Lajovic je tudi avtor prevoda izvernih pesmi iz Boetijeve »Tolažbe filozofije«, kar kaže na njegovo širino in zanimanje za povezave med umetnostjo, mislijo in jezikom. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja, med njimi dve študentski Prešernovi nagradi, nagrado Prešernovega sklada, drugo nagrado dirigentskega tekmovanja »Guido Cantelli« v Milanu, Častni križ za umetnost in znanost Republike Avstrije, priznanje Mestne občine Ljubljana za kulturo ter imenovanje za častnega dirigenta Beograjske filharmonije ob njeni stoletnici.

Suzana Tratnik že več desetletij pomembno sooblikuje kulturno krajino Ljubljane kot avtorica, mentorica, urednica, prevajalka in aktivistka, ki v svojem ustvarjanju prepričljivo združuje umetniško dovršenost z družbeno občutljivostjo. V zadnjem dveletnem obdobju je izdala kratkoprozno zbirko *Škarje* (Škuc, 2023), ki z močnimi, nepredvidljivimi in večplastnimi protagonistkami nadaljuje njeno raziskovanje človekove identitete, medosebnih odnosov in nevidnih družbenih mehanizmov, ki zaznamujejo posameznike. Suzana Tratnik je osemnajst let organizirala in moderirala večere LGBTQ proze in poezije, je selektorica Festivala LGBT filma in dejavna soustvarjalka Škucovega LGBTQ arhiva. Sodelovala je tudi pri mednarodnem projektu *Slovanski zvočni sprehodi*, v okviru katerega je bila literarna vsebina preko geolokacijsko podprte mobilne aplikacije dostopna tudi gluhim in naglušnim, v treh prestolnicah – Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Njeno uredniško delo in zavzemanje za kulturno dostopnost dokazujeta, da umetnost za Suzano Tratnik ni nikoli samo namen, temveč tudi prostor solidarnosti, vključevanja in refleksije.

Filmska režiserka in scenaristka **Maja Doroteja Prelog** je prejela Župančičevo nagrado za celovečerni dokumentarni film *Cent'anni* (2024), ki je z drznostjo in izrazno globino pretresel slovenski in mednarodni filmski prostor. Film, ki je nastal kot pripoved o okrevanju po hudi bolezni, se postopoma preobrazi v osebno in bolečo samorefleksijo o razpadu partnerskega odnosa. S kamero, ki se brez olepšav obrača tudi k lastni ranljivosti, ustvari redko iskreno, poetično in tematsko kompleksno delo, ki presega meje žanra in odpira prostor za globok razmislek o ljubezni, identiteti, skrbi in mejah samopozabe. *Cent'anni* je požel številne nagrade, med drugim vesni za montažo in posebne dosežke, nagrado FIPRESCI, nagrado občinstva v Trstu ter nagrado za spodbujanje spolne enakopravnosti na Sarajevskem filmskem festivalu. Za izjemno režijo je Maja Doroteja Prelog prejela tudi nagrado Štigličev pogled Društva slovenskih režiserjev in režiserk. V preteklosti se je uveljavila tudi kot avtorica eksperimentalnih filmov in soustanoviteljica intermedijskega kolektiva RA.

Blaž Šef, član ansambla Slovenskega mladinskega gledališča je v zadnjih dveh letih ustvaril niz izjemnih umetniških dosežkov, ki izstopajo tako po interpretativni poglobljenosti kot po izrazni raznolikosti. V obdobju, zajetem v nagrado, je Blaž Šef sodeloval pri številnih domačih in mednarodnih produkcijah, med njimi v predstavah *Ljudje, kraji in stvari*, *Sveta Ivana Klavniška, 1974*, *Jata*, *Umirajoči bog Triglav* in v gledališkem eseju *O govoricah*. Njegov umetniški razpon se razteza od natančne psihološke karakterizacije in slogovno virtuozne večjezične igre do avtorskega sooblikovanja uprizoritev in mojstrske vokalne interpretacije. Poleg gledaliških dosežkov izstopajo tudi njegovo delo z mladimi ustvarjalci v projektu *Mlado Mladinsko 2*, sodelovanje pri sinhronizacijah, radijskih projektih ter vokalna mojstrskost, ki jo je navdušujoče predstavil v izvedbi Zappove mojstrovine *The Adventures of Gregory Peccary* na Festivalu Ljubljana.

4. Javni zavodi s področja kulture

Cilj: Krepi stabilne finančne, infrastrukturne in produkcijske razmere za delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, s programskim poudarkom na krepitvi mednarodne prepoznavnosti Ljubljane kot kulturne prestolnice

Iz razpredelnic so za vsak javni zavod MOL s področja kulture razvidni ključni podatki o programskih in poslovnih dosežkih v letu 2025:

FESTIVAL LJUBLJANA	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	23	22	23	26	24
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	18	18	18	18	18
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	5	4	5	8	6
Število prireditev	222	287	351	432	455
(od tega prireditve Festivala)	209	239	267	370	382
Število obiskovalcev	231.020	238.558*	282.303	127.975*	144.490*
(od tega prireditve Festivala)	226.930	199.258*	240.528	100.045*	100.960
Sredstva sponzorjev /donatorjev	869.004 €	1.184.100 €	1.093.347 €	1.245.886 €	1.515.647 €
Prihodki	5.445.407 €	7.485.882 €	7.568.983 €	8.354.972 €	8.760.139 €
Odhodki	5.443.706 €	7.478.153 €	7.565.904 €	8.351.667 €	8.740.249 €
Delež lastnih prihodkov	30,79%	35,60%	30,28%	33,37%	34,66%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	14	25	12	20	10
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	2	1	0	12	12
Število tujih koprodukcij	1	4	8	0	25
Število kulturno - turističnih dogodkov	234	287	351	432	455

*zavod od leta 2020 beleži tudi število vseh gledalcev prireditev Festivala Ljubljana, ki so predvajane na spletu

* zavod je v letu 2024 znižal število prireditev, predvajanih na spletu

KINODVOR	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	13	14	14	15	15
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	7	7	7	8	8
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	6	7	7	7	7
Število projekcij	1.190	1.786	1.990	2.031	1.936
(od tega Kinobalon)	403	543	531	577	568
Število obiskovalcev	57.921	109.865	125.913	141.328	134.772
(od tega Kinobalon)	25.055	36.930	39.987	40.660	37.152
Sredstva sponzorjev /donatorjev	41.118 €	40.727 €	55.735 €	44.344 €	50.426 €
Število prodanih vstopnic	52.412	98.815	111.373	127.109	122.132
Prihodki od prodanih vstopnic	138.269 €	314.402 €	399.005 €	486.526 €	460.446 €
Prihodki	948.595 €	1.157.170 €	1.513.107 €	1.645.169 €	1.642.871 €
Odhodki	926.994 €	1.154.694 €	1.469.779 €	1.604.262 €	1.620.315 €
Delež lastnih prihodkov	28%	37 %	40%	42,5 %	38,00 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	4	11	14	18	19
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	9	11	13	12	14

Število tujih koprodukcij	5	12	13	11	7
Število kulturno - turističnih dogodkov	1	2	2	2	2

CENTER URBANE KULTURE KINO ŠIŠKA	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	10	10	9	11	11
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	9	9	9	10	10
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	1	1	0	1	1
Število dogodkov	327*	424	369	381	419
(od tega osnovni program)	165	218	212	223	269
Število obiskovalcev	168.418*	162.713	128.854	142.081	159.496
Zasedenost prizorišč	72%	72%	75,5 %	79,64%	78,91%
Sredstva sponzorjev /donatorjev	43.500 €	44.000 €	44.617 €	55.490 €	47.800 €
Število prodanih vstopnic	7.078	31.718	45.951	48.307	60.122
Prihodki od prodanih vstopnic	83.833 €	497.041 €	576.248 €	587.352 €	1.219.305 €
Prihodki	1.417.911 €	2.229.149 €	2.488.250 €	2.566.00 €	3.261.761 €
Odhodki	1.417.448 €	2.228.478 €	2.478.864 €	2.529.000 €	3.255.667 €
Delež lastnih prihodkov	27,24%	46%	38,64 %	43,5%	52%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	101	13	15	14	53
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	61	107	67	63	153
Število tujih koprodukcij	4	12	19	17	16
Število kulturno - turističnih dogodkov	33	77	53	47	56

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	59,5	59,5	61	60,5	63,5
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	26	28	30	31	31
(od tega financiranje iz sredstev MzK)	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	5	3 (1 EU sredstva; 2 arheologija)	2 (1 EU sredstva; 1 arheologija)	1 (arheologija)	4 (1 EU, 2 arheologija, 1 JŠRIPS RS)
Obseg zbirke	66.399	67.003	67.767	68.234	70.390
Število razstav	47	59	58	62	59
Število vseh dogodkov	618	613	664	656	750
Število obiskovalcev	60.290 3396 ogledi splet	129.403	171.553	194.525	213.074
Sredstva sponzorjev /donatorjev	16. 639 €	18.370 €	19.055	31.670 €	122.357 €
Prihodki	5.259.667 €	5.479.068 €	5.693.413	6.091.083 €	6.955.865 €
Odhodki	5.251.015 €	5.463.296 €	5.774.523	5.958.544 €	6.949.875 €
Delež lastnih prihodkov	21,5%	16%	14%	15%	20,28%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	4	1	1	6	2
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	6	6	12	11	9
Število tujih koprodukcij	4	2	2	1	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	42	51	50	51	55

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	31	33	28	28	26
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	19	19	19	19	6
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	12	14	9	9	
Število vpisanih v dejavnost	1.309	1.368	1.276 (+278 počitniške šole)	1.243 (+332 počitniške šole)	1.224(+341 počitniške šole)
Število vpisanih v kulturno - vzgojne programe	814	842	931 (vključene počitniške šole)	1.010 (vključene počitniške šole)	1.024 (vključene počitniške šole)
Število prireditev (od tega v Festivalni dvorani)	196 (82)	216 (155 v FD)	379 (160)	347 (137)	306 (135)
(od tega javna služba)	38	92 v FD	83	124	127
Število obiskovalcev (od tega v Festivalni dvorani)	15.604 (3.134)	29.359 (21.765 v FD)	44.091 (38.872)	68.306 (51.065)	61.076 (46.328)
(od tega javna služba)	1.470	12.908	19.751	26.902	23.241
Sredstva sponzorjev /donatorjev	200 €	35.049 €	40.635 €	32.400 €	40.000 €
Prihodki	1.344.259 €	1.856.666 €	2.151.373 €	2.342.758 €	2.335.418 €
Odhodki	1.341.503 €	1.849.821 €	2.144.517 €	2.340.677 €	2.227.143 €
Delež lastnih prihodkov	33,79 %	55,57 %	51,66 %	54,97 %	45,57%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	2	0	0	0	0
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	8	2	3	0	0
Število tujih koprodukcij	22	0	0	0	0
Število kulturno - turističnih dogodkov	2	4	3	3	4

LJUBLJANSKI GRAD	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	70	72	73	74	82
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	20	20	20	20	20
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	50	52	53	54	62
Število prireditev	353	445	450	425	469
(od tega programske prireditve)	215	301	304	307	344
(od tega nekomercialne prireditve)	8	13	19	14	16
(od tega komercialne prireditve)	130	131	127	104	109
Prevoz z vzpenjačo - vstopnice	142.274	428.892	543.449	575.222	615.448
Število obiskovalcev kulturno-umetniških programov	108.330	355.828	445.960	453.848	461.582
Število obiskovalcev	460.355	1.004.349	1.190.229	1.265.657	1.269.311
Sredstva sponzorjev /donatorjev	145.927 €	82.592 €	72.565 €	51.303 €	29.982 €
Prihodki	4.436.800 €	6.605.839 €	8.874.915 €	9.742.348 €	10.860.910 €
Odhodki	4.199.233 €	6.277.169 €	7.958.645 €	8.672.751€	9.131.353 €
Delež lastnih prihodkov	16,19%	78,81%	82,50%	82,38%	82,81%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	22	23	26	32	35
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	45	69	88	79	92
Število tujih koprodukcij	1	3	1	2	0
Število kulturno- turističnih dogodkov	32	46	57	58	64

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	108,2	108,2	108,2	108,2	109,2
(od tega financiranje iz sredstev MzK)	105,2	105,2	105,2	105,2	106,2
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	3	3	3	3	3
Število premier	11	12	12	10	10
Število naslovov ponovitev	18	14	17	23	27
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	127	165	197	237	242
Število vseh predstav	220	356	383	405	405
Število obiskovalcev	44.450	57.352	76.970	79.630	79.661
Število prodanih vstopnic	27.609	47.726	66.024	65.079	68.326
Sredstva sponzorjev /donatorjev	19.630 €	35.186 €	25.715 €	23.822 €	28.021 €
Prihodki	4.810.917 €	5.595.162 €	6.215.543 €	6.438.141 €	6.987.095 €
Odhodki	4.795.003 €	5.504.579 €	6.086.171 €	6.405.813 €	6.935.096 €
Delež lastnih prihodkov	6,7 %	12,1 %	15,1 %	17,1 %	15,8 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	0	0	1	1	0
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	0	0	0	0	0
Število tujih koprodukcij	0	0	1	0	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	1 (Junij v LJ)	0	0	0	0

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	60	62	61	62	62
(od tega financiranje iz sredstev MzK)	60	62	61	62	61
Število premier	6	5*	6+2 iz leta 2022	7	13
Število dogodkov	242	268	237	248	291
Število gostovanj	53	59	56	59	50
(od tega v tujini)	15	17	20	18	19
Število obiskovalcev	21.850	24.547	29.385 (niso vključeni obiskovalci Bobrov)	27.510 (niso vključeni obiskovalci Bobrov)	46.675 (vključuje obiskovalce Festivala Bobri 13.385)
Število prodanih vstopnic	11.808	13.433	17.474	14.190	14.447
Sredstva sponzorjev /donatorjev	/	38.860 €	53.891 €	27.990 €	32.453,58 €
Prihodki	3.047.364 €	3.290.655 €	3.615.398 €	3.757.423 €	4.112.021 €
Odhodki	3.035.561 €	3.255.523 €	3.611.198 €	3.753.307 €	3.984.156 €
Prihodek na trgu	174.786 €	225.881 €	241.381 €	253.429 €	273.155 €
Delež lastnih prihodkov	5,74%	6,93%	6,67 %	6,74 %	6,64 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	1	1	1	2	4
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	2	2	3	1	7
Število tujih koprodukcij	1	1	-	1	0
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	2	-	0

* dve premieri sta bili zaradi bolezni realizirali v januarju in februarju 2023. Skupno število realiziranih premier bi bilo torej 7

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	68	67	64	64	64
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	19	19	19	19	19
(od tega financiranje iz sredstev MzK)	44	44	44	45	45
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	5	4	1	0	0
Število premier	13	12	10	11	10
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	26	31	44	46	40
Število vseh prireditev	459	797	931	918	920
Število obiskovalcev	33.872	88.490	109.737	115.794	117.083
Število prodanih vstopnic	25.863	72.168	93.125	85.073	89.781
Sredstva sponzorjev /donatorjev	71.259 €	72.143 €	34.093 €	34.693 €	26.000 €
Prihodki	3.633.557 €	4.223.772 €	4.617.268 €	5.056.784 €	5.526.882 €
Odhodki	3.631.719 €	4.220.124 €	4.610.211 €	5.191.446 €	5.518.152 €
Delež lastnih prihodkov	1,8%	12,41%	14,87 %	20,3%	12,16 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	1	1	1	1	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	4	1	0	1	3
Število tujih koprodukcij	2	2	2	2	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	0	3	3	3	3

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	15,5	16	16	15,5	17,5
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	4	4	4	5	6
(od tega financiranje iz sredstev MzK)	10,5	10,5	10,5	10,5	11,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	1	1,5	1,5	0	0
Obseg zbirke	8.643	8.683	8.744	9.155	9.268
Število razstav	12	21	20	13	13
Število vseh dogodkov	248	361	462	572 (splet 11)	626
Število obiskovalcev	85.591 (splet 55.331)	43.794 (splet 24.945)	84.600 (splet 8.222)	49.734 (splet 19.211)	62.538; (splet 37.769) (več deset tisoč nevidentiranega obiska na lokacijah na prostem)
(od tega Grafični bienale)	35.758 (splet 19.977)	0	36.125 (splet 2.871)	1.539	31.825; (splet 7.011) (ter več deset tisoč nevidentiranega obiska na lokacijah na prostem)
Sredstva sponzorjev /donatorjev	20.892€	1.920 €	24.497 €	7.803€	145.218€
Prihodki	1.403.092€	1.339,556 €	1.618.907 €	1.622.914 €	2.022.868 €
Odhodki	1.349.861€	1.313.252 €	1.619.778 €	1.594.712 €	2.021.569 €
Delež lastnih prihodkov	19%	12%	9,5%	9,75%	21,40%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	28	11	12	24	23
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	30	14	20	28	21
Število tujih koprodukcij	11	4	10	12	32
Število kulturno - turističnih dogodkov	1	23	24	21	35

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	219	219,5	219	221,5	220
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	196,5	196,5	196,5	197,5	198,5
(od tega financiranje iz sredstev ostale občine)	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
(od tega financiranje iz drugih virov: MzK, ZRSZ)	2	1	1	2	1
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	3	4,5	4	4,5	3
Obseg knjižnične zbirke	1.791.551	1.805.424	1.808.931	1.812.301	1.817.710
Število dogodkov	1.234	2.718	3.556	3.394	3.394
Število obiskovalcev	1.723.440	1.668.581	1.817.211	1.766.322	1.687.348
Število knjižnic MOL	23	23	21	21	21
Število izposojališč druge občine	14	14	14	14	14
Število postajališč potujoče knjižnice	47	47	47	48	47
Prirast knjižničnega gradiva	70.754	59.790	62.108	59.277	62.887
Število obiskovalcev spletne strani	219.687	248.436	252.273	350.370	349.656
Število izposoj	3.264.691	3.731.860	3.907.504	3.970.854	4.128.229
Sredstva sponzorjev /donatorjev	3.124 €	18.741 €	13.261 €	27.633 €	9.756
Prihodki	9.927.219 €	9.948.777 €	10.785.675 €	11.389.921 €	12.200.426
Odhodki	9.830.943 €	9.863.500 €	10.697.361 €	11.301.919 €	12.120.062
Delež lastnih prihodkov	9,40%	10,05%	12,18 %	10,79 %	11,07 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	55	81	80	82	85
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	-	-	-	-	-
Število tujih koprodukcij	-	4	5	6	6
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	-	-	-

CENTER ROG	2021	2022	2023	2024	2025
Število zaposlenih	3	4	13	17	18
(od tega financiranje iz sredstev MOL)	3	4	12,5	16,5	16,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	0	0	0,5	0,5	1,5
Obseg zbirke	-	-	-	-	-
Število razstav	0	0	1	6	6
Število dogodkov	24	224	318	628	790
Število obiskovalcev	375	438	6.000	11.000	20.000
Število članov	120	170	323	2100	2900
Sredstva sponzorjev /donatorjev	0	30.000 €	50.000 €	64.796 €	30.861 €
Prihodki	105.000 €	391.270 €	891.383 €	2.180.546 €	2.360.534 €
Odhodki	105.000 €	375.898 €	883.929 €	2.115.474 €	2.282.529 €
Delež lastnih prihodkov	3%	15,9%	10,41 %	32,42 %	31,70%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	6	4	4	6	7
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	4	9	11	16	29
Število koprodukcij s podjetji in organizacijami kulturno-ustvarjalnega sektorja	2	7	8	30*	45
Število tujih koprodukcij	7	5	5	4	8
Število kulturno - turističnih dogodkov	0	17	25	30	42

*vključeni so posamezniki z dejavnostjo iz kreativnega sektorja (samozaposleni, s. p. ...), predvsem v okviru koprodukcij iz poziva za programska partnerstva

5. Profesionalne nevladne organizacije s področja kulture

Cilj: Ohraniti stabilne finančne in druge razmere za delovanje profesionalnih NVO-jev s področja kulture, ki bodo izvajali javne kulturne programe v obdobju 2024–2027, ob proračunski podpori MOL-a

Iz skupne razpredelnice so razvidni podatki, na podlagi katerih kontinuirano spremljamo poslovanje in programsko delovanje 61 izvajalcev štiriletnih javnih kulturnih programov, ki so bili izbrani na podlagi javnega razpisa 2024–2027. Podatki v stolpcih se nanašajo na:

- obseg programa (število programskih enot)
- število obiskovalcev,
- število dogodkov,
- prihodke:
 - od tega:
 - sredstva iz državnega proračuna,
 - sredstva iz proračuna MOL,
 - sredstva EU,
 - lastna sredstva,
- število koprodukcij z javnimi zavodi,
- število koprodukcij z drugimi NVO-ji s področja kulture,
- število mednarodnih sodelovanj (tuje koprodukcije, gostovanja ipd.).

NAZIV IZVAJALCA	OBSEG PROGR . (št. program skih enot)	ŠTEVILO OBISK.	ŠTEVIL O DOGO D.	SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL	SREDSTVA EU	LASTNA SREDSTVA (koproducenti, sponzorstva, donacije, vstopnice...)	PRIHODKI	KOPROD UKLJE Z JAVNIMI ZAVODI	KOPROD UKLJE Z NVO	ŠTEVILO MEDNA RODNIH SODELO VANJ
Bunker Ljubljana	6	13.775	65	139.477,40	164.200	12.600	2.943	319.220	1	0	3
Društvo Gledališče Ane Monro	5	32.000	155	45.360,00	80.105	0,00	78.316	203.782	6	5	3
Zavod Bufeto	6	10.100	102	43.000,00	33.000	2.505	148.539	227.044	5	9	18
Center za raziskave scenskih umetnosti Delak	10	3.021	32	55.100,00	56.000	0,00	33.670	144.770	5	4	4
Dum društvo umetnikov	9	3.600	42	17.200,00	44.100	0,00	17.126	78.426	3	16	9
Emanat	22	4.894	77	111.400,00	70.500	2.500	120.984	305.384	3	3	18
Zavod Federacija	10	2.346	47	68.895,00	40.000	1.751	21.687	132.334	8	8	5
Flota, Ljubljana	11	845	21	0,00	42.500	0,00	54.352	96.852	3	11	4
Društvo Gledališče Glej	23	2.911	100	168.733,97	90.528	74.998,00	30.238	364.497	4	8	8
Društvo Hiša otrok in umetnosti	16	13.445	397	14.592,00	41.852	0,00	161.338	217.782	0	3	11

<i>NAZIV IZVAJALCA</i>	<i>OBSEG PROGR . (št. program skih enot)</i>	<i>ŠTEVILO OBISK.</i>	<i>ŠTEVIL O DOGO D.</i>	<i>SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA</i>	<i>SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL</i>	<i>SREDSTVA EU</i>	<i>LASTNA SREDSTVA (koproducenti, sponzorstva, donacije, vstopnice...)</i>	<i>PRIHODKI</i>	<i>KOPROD UKCJE Z JAVNIMI ZAVODI</i>	<i>KOPROD UKCJE Z NVO</i>	<i>ŠTEVILO MEDNA RODNIH SODELO VANJ</i>
Maska Ljubljana	19	21.858	94	143.581	69.200	0,00	14.563	227.344	4	5	6
Mini teater	60	24.481	238	206.894	169.000	1.000	329.882	706.776	0	2	22
Nomad Dance Academy Slovenija	13	5.543	152	64.963	40.000	49.955	710	155.628	7	14	24
Zavod En-Knap	298	44.300	376	130.000	368.700	99.108	212.904	810.712	0	3	6
Društvo Pekinpah	83	9.042	64	135.000	37.500	9.000	53.710	235.210	4	6	10
Plesni teater Ljubljana	15	10.078	119	138.807	39.900	6.151	76.364	261.223	3	22	15
Slovensko komorno glasbeno gledališče	10	13.838	51	96.779	40.997	0,00	200.370	338.146	13	1	2
Zavod Sploh	13	7.470	127	123.500	52.000	20.000	105.586	301.086	4	13	27
Društvo Glasbena mladina ljubljanska	9	15.170	66	41.700	85.900	0,00	97.292	224.892	58	8	0
Zavod Druga godba	4	3.600	24	115.000	27.100	0,00	111.388	253.488	8	4	5
Društvo slovenskih skladateljev	7	2.105	26	99.901	45.000	0,00	90.008	234.910	0	0	4
Društvo za ENO glasbo	3	4.370	63	0,00	17.000	0,00	19.770	36.770	5	1	13
KUD Channel Zero	6	11.772	41	8.500	32.000	0,00	61.447	101.947	4	7	2
Društvo za kulturno in umetniško produkcijo KAPA	9	10.500	59	86.310	40.000	0,00	338.196	464.506	0	5	5
Kulturno društvo Glasbena matica Ljubljana	3	3.096	10	14.000	23.000	0,00	70.502	7.366	8	0	0
Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani, kulturno društvo	5	3.690	7	8.000	16.000	0,00	34.807	58.807	0	0	2
Društvo za trobilno komorno glasbo Sibrass	2	1.800	15	41.500	36.000	0,00	101.692	179.192	4	4	7

<i>NAZIV IZVAJALCA</i>	<i>OBSEG PROGR . (št. program skih enot)</i>	<i>ŠTEVILO OBISK.</i>	<i>ŠTEVILO DOGO D.</i>	<i>SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA</i>	<i>SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL</i>	<i>SREDSTVA EU</i>	<i>LASTNA SREDSTVA (koproducenti, sponzorstva, donacije, vstopnice...)</i>	<i>PRIHODKI</i>	<i>KOPRODUKCIJE Z JAVNIMI ZAVODI</i>	<i>KOPRODUKCIJE Z NVO</i>	<i>ŠTEVILO MEDNA RODNIH SODELO VANJ</i>
Staroljubljanski zavod za kulturo	3	8.992	27	0,00	45.000	0,00	63.401	108.401	6	7	18
Veseli dihurčki	2	18.000	56	0,00	18.000	0,00	338.500	356.500	5	12	30
Aksioma - Zavod za sodobne umetnosti, Ljubljana	11	1.339	18	81.000	65.000	0,00	6.920	152.920	4	2	7
Zavod Projekt Atol	11	6.760	23	106.513	42.500	44.500	114.686	308.199	2	6	4
Društvo Cirkulacija 2	9	2.853	34	13.170	29.500	0,00	4.939	47.609	0	2	13
Zavod Kersnikova	11	28.670	27	76.500	56.000	125.510	31.965	289.975	3	2	10
CONA zavod za procesiranje sodobne umetnosti	8	12.650	70	66.330	30.000	7.600	4.600	108.530	4	7	17
Mesto žensk, Društvo za promocijo žensk v kulturi	15	96	4534	15.222	67.000	5.000	177.260	264.483	5	7	7
Kulturno društvo MoTA - Muzej tranzitornih umetnosti	12	6.500	25	41.500	32.000	27.500	4.000	105.000	5	5	10
KUD MREŽA	10	2.716	26	93.000	36.500	0,00	46.480	175.970	2	5	1
Društvo likovnih umetnikov Ljubljana	15	5.850	25	590	20.600	0,00	13.507	34.697	4	6	3
GALERIJA PHOTON	10	cca. 3.000	16	102.000	36.000	0,00	18.000	156.000	3	2	4
Zavod P.A.R.A.S.I.T.E.	20	178.500	117	128.760	61.600	0,00	31.157	221.517	2	3	7
Galerija Equurna	8	4.475	12	0,00	8.150	0,00	6.310	14.460	1	0	0
Društvo ŠKUC	27	38.922	328	193.242	94.900	16.200	218.255	522.597	6	13	4
Forum Ljubljana	10	36.000	20	93.666	87.300	0,00	121.059	302.026	8	5	8
RAVNIKAR PROJECTS	9	100.000	23	65.200	42.800	0,00	74.809	182.809	2	4	6
CONA zavod za procesiranje sodobne umetnosti	8	12.650	70	66.330	30.000	7.600	4.600	108.530	4	7	17

NAZIV IZVAJALCA	OBSEG PROGR . (št. program skih enot)	ŠTEVILO OBISK.	ŠTEVIL O DOGO D.	SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL	SREDSTVA EU	LASTNA SREDSTVA (koproducenti, sponzorstva, donacije, vstopnice...)	PRIHODKI	KOPROD UKCIJE Z JAVNIMI ZAVODI	KOPROD UKCIJE Z NVO	ŠTEVILO MEDNA RODNIH SODELO VANJ
Društvo Ljudmila	8	6.097	28	50.330	37.000	0,00	58.886	146.216	2	6	4
BELETRINA	12	415.520	188	224.032	38.000	300.432	271.360	833.825	2	0	41
Divja misel	9	50.000	780	92.500	337.300	0,00	121.226	551.026	15	25	8
Društvo slovenskih književnih prevajalcev	2	450	15	6.884	10.000	0,00	1.291	18.175	0	0	0
Društvo slovenskih pisateljev	4	23.350	76	104.000	15.000	15.000	13.097	147.097	3	23	11
Via Negativa	21	7.839	111	135.000	17.500	0,00	93.126	245.626	1	8	5
Društvo Asociacija	3	59.806	64	113.790	13.000	26.491	27.124	180.407	5	30	50
Društvo Galerija Boks	3	44.850	28	0,00	8.000	0,00	8.500	16.500	17	2	16
Motovila	3	123	4	9.384	9.500	0,00	0,00	18.884	4	9	8
Zavod Radio Študent	7	15.100	1.225	62.093	43.500	0,00	164.328	269.922	3	18	1
SCCA-Ljubljana	18	53.045	34	67.880	57.100	0,00	24.167	149.147	8	12	5
SIGIC - Slovenski glasbenoinformacijski center	8	299.988	170	340.000	29.500	21.288	7.500	398.288	8	9	150
Združenje Centralala	8	86.200	36	0,00	8.000	0,00	10.181	18.181	2	5	1
ETC., zavod za kulturno dejavnost	7	1.810	7	11.050	12.000	0,00	24.102	47.152	2		4
Skladišče 172	4	700	15	0,00	12.000	0,00	19.500	31.500	3	9	1
Zavod festival Sonica	3	1.500	21	41.500	6.000	11.000	3.500	62.000	2	1	15

6. Ljubiteljske kulturne dejavnosti

1. cilj: Ohranjanje stabilnih razmer za uspešno delovanje deležnikov na področju ljubiteljske kulture v MOL-u

Podpora ljubiteljskim kulturnim društvom, ki delujejo na območju MOL, je tudi v letu 2025 potekala kontinuirano in v okviru načrtovanega programa 2025. Območna izpostava JSKD Ljubljana (v nadaljevanju: JSKD OI Ljubljana) je izvedla javni programski razpis za izbor kulturnih programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in štiriletni razpis 2025-2028 sofinanciranja uprizoritvenih dejavnosti, ki omogoča tudi Šentjakobskemu gledališču Ljubljana nemoteno delovanje.

V letu 2025 so bila v okviru obveznega programa JSKD OI Ljubljana organizirana pregledna srečanja in revije na glasbenem, gledališkem, plesnem, folklornem, likovnem in literarnem področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. V okviru obveznega in dodatnega programa 2025 je bilo realiziranih 88 dogodkov, vanje je bilo vključenih 8.072 nastopajočih, nastope si je ogledalo okrog 19.000 obiskovalcev. 78% finančnih sredstev, ki jih zagotavlja MOL za sofinanciranje ljubljanske ljubiteljske kulture, je bilo namenjenih sofinanciranju programskih vsebin izpostave in transferjem kulturnih društev, 22% sredstev pa je bilo namenjenih za stroške delovanja in plače zaposlenih.

V okviru letnega razpisa za sofinanciranje celoletnih ljubiteljskih kulturnih dejavnosti je bilo razpisanih 233.000 EUR, v sofinanciranje pa so sprejeli 101 program. V okviru štiriletnega razpisa za sofinanciranje uprizoritvene ljubiteljske kulturne dejavnosti so zagotovljena sredstva (140.000 EUR) za nemoteno delovanje Šentjakobskega gledališča. V Šentjakobskem gledališču so bile realizirane štiri nove produkcijske enote in preko 50 postprodukcijskih enot.

2. cilj: Razvoj novih programov, ki pripomorejo k opolnomočenju in večji prepoznavnosti ljubiteljskih kulturnih društev

Projekt z naslovom *Advent v Ljubljani – ulični nastopi ljubljanskih pevskih zborov in vokalnih skupin* je vsako decembrsko sredo spremenil dve lokaciji (stopnice Frančiškanske cerkve na Prešernovem trgu in stopnice Mesarskega mostu) v prizorišče prepevanja prazničnih skladb in k vključitvi vabil mimoidoče. V projekt je bilo vključenih 20 različnih pevskih zasedb.

3. cilj: Priprava in razvoj novih programskih smernic, vsebin in pilotnih projektov, ki bodo z ljubiteljskimi kulturnimi aktivnostmi podprli gradnjo mikroskupnosti, povečevali družbeno vključenost ter zviševali kakovost življenja in zdravja deležnikov

JSKD OI Ljubljana je v letu 2025 nadaljeval s projekti, ki so s novimi vsebinami prispevali h kakovostnejšemu kulturnemu utripu. V poletnem času je bila izvedena intenzivna poletna šola zborovske glasbe in dirigiranja s Klaro Manjuga in Tomom Varlom. V poletnih mesecih so bile za širše občinstvo pripravljene in izvedene delavnice skupinske vokalne improvizacije *Osvobajanje glas*. V jesenskem času je sledilo nadaljevanje projekta *Izobraževanje za vodenje pevskih skupin oseb z demenco*, katerega nosilca sta JSKD in Združenje glasbenih terapevtov Slovenije. Projekt je namenjen izboljšanju kakovosti življenja oseb, ki se soočajo z demenco in strokovno opolnomočenju oseb, ki ga vodijo pevke in pevci.

1. cilj: Varovanje in spodbujanje trajnostne rabe kulturne dediščine v MOL-u

Mednarodni grafični likovni center (Grad Tivoli)

V letu 2025 so potekali dogovori med Mestno občino Ljubljana, Mednarodnim grafičnim likovnim centrom in projektanti v zvezi s pripravo projektne naloge, ki bo podlaga za naročilo nove projektne dokumentacije DIIP (dokument identifikacije investicijskega projekta) in IP (investicijski program). Zaradi zahtevnosti obnove, pridobivanje potrebne projektne dokumentacije ni bilo zaključeno v letu 2025 in se nadaljuje v letu 2026.

Mestna galerija Ljubljana (Javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljana)

Glavni cilj projekta je celovita prenova stavbe Mestne galerije Ljubljana, po kateri bo objekt ustrezal sodobnim muzejskim in galerijskim standardom razstavljanja umetniških del. Prenova bo omogočila funkcionalne, dostopne in kakovostne prostore za izvajanje raznolikih programov ter zagotovila ustrezno varnost za obiskovalce in muzejsko gradivo.

V letu 2025 je bila izdelana projektna dokumentacija IP. Zaradi zahtevnosti projekta pridobivanje projektne dokumentacije, DGD (dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja), gradbenega dovoljenja ter dokumentacije PZI (projekt za izvedbo) ni bilo zaključeno v letu 2025 in se nadaljuje v letu 2026.

Palača Cukrarna (Javni zavod Mladi zmaji)

Gradbena dela, začeta v letu 2024, so se nadaljevala v letu 2025. Zaradi zamud pri dobavi materiala, dela niso bila zaključena v letu 2025, temveč se je izvedba prenesla v začetek leta 2026. V prenovljeni Palači Cukrarna je 12. marca 2026 svoja vrata odprl osrednji mladinski center BAZA.

Ljubljanski grad

Javni zavod Ljubljanski grad je v letu 2025 izvedel analizo stanja in projekcijo za ureditev grajskega griča s parkirno hišo.

Križanke (Javni zavod Festival Ljubljana)

Zaradi kompleksnih lastniških razmer, zlasti usklajevanja med solastniki, predvidena izdelava konservatorskega načrta ni bila naročena v letu 2025. Mestna občina Ljubljana je v letu 2025 podpisala dogovor o delitvi lastništva, ki je trenutno v postopku parafiranja in podpisovanja na Vladi Republike Slovenije. Ministrstvo za kulturo RS je prevzelo obvezo za naročilo Konservatorskega načrta, ki se bo pripravljal skozi leto 2026, pri čemer je predvidena časovnica za pripravo Mape 1 in Mape 2 konservatorskega načrta september 2026. Mestna občina Ljubljana in Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje bosta naročili projekt statične in energetske sanacije. Ob tem si tudi Festival Ljubljana prizadeva za čimprejšnjo ureditev kompleksa Križank.

AKC Metelkova mesto

V začetku leta 2025 smo pridobili popis predvidenih del in v marcu začeli z javnim naročilom, ki se je zavleklo v pozno jesen. Prenova strehe je predvidena v prvi polovici 2026 in sicer v času, ko se v stavbi ne izvajajo programi. Pri vseh aktivnostih neposredno sodelujemo z uporabniki Metelkove.

Baragovo semenišče

V letu 2025 se je začel postopek priprave dokumentacije za OPPN, katerega sprejem je predviden v letu 2026. Po sprejetju OPPN se bo pričela priprava dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Mestno gledališče ljubljansko

V letu 2025 smo nadaljevali z iskanjem možnosti za dodatno dvorano za Mestno gledališče ljubljansko.

Vzdrževanje javnih spomenikov in spominskih obeležij

V letu 2025 smo nadaljevali z rednim vzdrževanjem in obnovo spomenikov in spominskih obeležij, ki so v lasti MOL. Prav tako smo zagotavljali vzdrževanje zelenih površin ob spomenikih. Izvedena je bila montaža in demontaža zimske zaščite treh spomenikov: spomenika NOB na Urhu, spomenika Železničarjem na Zaloški in spomenika Primožu Trubarju. Izvedena so bila čiščenja in druga vzdrževalna dela na Spomeniku padlim v NOB V Dobrunjah, stebričkih na PST na Fužinah, na Uršičevem štradonu in v Gramozni jami, Spomeniku Stanetu Rozmanu, Spomeniku padlim kolesarjem v Kosezah, Grobnici narodnih herojev, Spomeniku sedmim herojem v Parku herojev v Črnučah, Spomeniku na Urhu (informativna tabla ter grmovnice), Spomeniku vstaje, okolici Spomenika Vidi Pregarc, Pokopališča Navje, spomeniku Hologram Evrope, Spomeniku na Prekmurskem trgu (vaze in napis), Spomeniku NOB na Šmartinski cesti, Inox krogli z jedrom na Taboru, doprsnem kipu Friderika Pregla v Toscaninijevem parku ter Vodnjaku življenja na pokopališču Žale.

2. cilj: Zvišanje stopnje varovanja in upravljanja Plečnikove dediščine

Plečnikova Ljubljana – območje svetovne kulturne dediščine (UNESCO)

MOL pri varovanju vrednot Plečnikove dediščine, vpisane na UNESCO seznam, sodeluje s krovnim upravljavcem območja, Muzejem za arhitekturo in oblikovanje (MAO) in drugimi deležniki. Že v času med evalvacijo Plečnikove nominacije je Mednarodni svet za spomenike in spomeniška območja (ICOMOS) podal usmeritev za razširitev spomeniškega območja vpisanih del. Razširjena vplivna območja posameznih sestavnih delov in dodano širše vplivno območje v središču Ljubljane pomenijo okrepitev sistema varovanja Plečnikovih del in ureditev, predvsem na nivoju presoje vplivov na dediščino.

V letu 2025 je krovni upravljavec v sodelovanju z ZVKDS pripravil priporočila, ki bodo v pomoč posameznim lastnikom pri novelaciji načrtov upravljanja posameznih nepremičnin, vpisanih na UNESCO seznam.

3. cilj: Izdelava smernic za programsko primernost dogodkov in vsebin, ki se izvajajo na območjih kulturne dediščine MOL-a

Za realizacijo cilja so potrebne usmeritve ZVKDS, OE Ljubljana, ki jih pripravlja v skladu s svojimi trenutnimi kadrovskimi zmožnostmi. V letu 2026 bomo pripravo navedenih smernic obravnavali kot prednostno nalogo, hkrati pa ponovno pozvali ZVKDS k uskladitvi smernic, da bi dosegli skupno in pravočasno rešitev.

4. cilj: Vzpostavitev novega projektne razpisa s ciljem oživljanja dediščine in večanja njene prepoznavnosti

Z vzpostavitvijo ciljnega projektne razpisa na področju kulturne dediščine želimo omogočiti obstoj vrednot dediščine in njeno uporabo, ter tako zagotoviti javni interes varstva kulturne dediščine. V skladu s finančnimi zmožnostmi bomo v letu 2026 pripravili razpisne kriterije.

5. cilj: Mednarodno povezovanje za vzpostavitev dolgoročnih partnerstev na področju varstva dediščine

V novembru 2024 smo uspešno organizirali XIX. Svetovno konferenco Lige zgodovinskih mest. Mestna občina Ljubljana, ki je tudi članica upravnega odbora Lige, je gostila predstavnike 29 mest iz 15 držav. V okviru konference je potekal Sestanek Upravnega odbora Lige, kjer sta bili izglasovani mesti naslednjih dveh konferenc. V letu 2026 bo XX. svetovna konferenca potekala v japonskem mestu Himeji, leta 2028 pa v iranskem mestu Isfahan. Ob zaključku konference so člani Lige in predstavniki gostujočih mest podpisali *Ljubljansko deklaracijo*, ki govori o varovanju kulturne dediščine, trajnostnem urbanem razvoju, kulturnih izmenjavah in sodelovanjih ter izobraževanju in ozaveščanju o kulturni dediščini.

8. Medpodročno sodelovanje

8.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

Javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, pripravljajo in izvajajo raznolike programe kulturno – umetnostne vzgoje in pri tem aktivno sodelujejo z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami.

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je zavod, ki ima v ustanovitvenem aktu zapisano, da je njegovo poslanstvo izvajanje programov na področju kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost otrok in mladih. Zavod izvaja programe kulturne vzgoje na vseh področjih kulture in umetnosti, še posebej na področjih likovnih umetnosti, glasbenih umetnosti, uprizoritvenih umetnosti, knjige, filmske umetnosti in podobno.

V šolskem letu 2024/25 je bilo v programe Pionirskega doma vpisanih 1.224 otrok, mladih in odraslih. Posebno pozornost namenjajo mladim z manj priložnostmi in jim omogočajo obiskovanje programov.

Med ključne dejavnosti, ki so bile izvedene v letu 2025, sodijo:

- 21 celoletnih kulturno-umetniških programov, ki so vključevali različne umetniške discipline, od glasbe in plesa do likovnega ustvarjanja in gledališča,

- 12 jezikovno-kulturnih programov, ki so otrokom in mladim omogočili poglobljanje znanja jezikov in spoznavanje različnih kultur,
- krajši programi za otroke, mlade in odrasle, kjer so udeleženci lahko raziskovali svoje umetniške in ustvarjalne talente skozi različne aktivnosti
- 9 festivalov, ki so obiskovalcem ponudili edinstveno priložnost, da uživajo v različnih kulturnih doživetjih (ob izvedbi so izvajali tudi strokovno usklajena usposabljanja za mentorje, hkrati pa so pomembna platforma za mlade ustvarjalce, ki so se na zaključnih dogodkih predstavili širši javnosti),
- 6 tednov poletnih počitniških šol, 2 počitniški šoli med zimskimi in 1 med jesenskimi šolskimi počitnicami, ki so zagotavljale kakovostno in kreativno preživljanje prostega časa za otroke, ki jih je obiskalo 271 otrok.

V letu 2025 so zaključili zelo uspešen projekt *Pesniki sodobnosti – Glasovi prihodnosti* (Ustvarjalna Evropa) in nadaljevali z izvajanjem projekta *Mind the Gap* (Ustvarjalna Evropa), ki povezuje umetnost, izobraževanje in duševno zdravje mladih ter se v Sloveniji izvaja na treh osnovnih šolah z razvojem in preizkušanjem novih metodologij dela.

V času, ko se mladostniki soočajo z izzivi digitalnega sveta in povečanimi psihosocialnimi pritiski, je Pionirski dom dopolnil programe, ki podpirajo celostni razvoj posameznika – čustveni, socialni in ustvarjalni. To vključuje aktivnosti, ki spodbujajo samospoštovanje, timsko delo in dobrobit udeležencev skozi umetniško izražanje in raziskovanje sveta. Ta pristop podpira strateški cilj zavoda, da ustvarja okolje, kjer se mlad posameznik počuti varnega, sprejetega in spodbudnega za rast.

Izdali so Priročnik za vključitev sodobne poezije v šolske klopi z naslovom *Kdo se boji poezije?* kot nadgradnja izjemno uspešnega mednarodnega projekta *Pesniki sedanjosti – glasovi prihodnosti (PoT-VoT)*. Gre za praktičen slovenski metodološki priročnik, ki učiteljem in mentorjem omogoča sistematično vključevanje sodobne poezije v šolski prostor ter kakovostno izvedbo pesniških obiskov v razredih.

Preko javnih razpisov in v sodelovanju z javnimi zavodi MOL smo tudi v 2025 spodbujali sodelovanja in povezovanja med kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami. Vzgojno-izobraževalne ustanove v Ljubljani preko platforme Kulturni bazar mesečno obveščamo o kulturno-vzgojnih vsebinah, na razpisih pa prednostno podpiramo programe in projekte, kjer je predvideno sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi. V letu 2025 smo podprli 11 izvajalcev javnih kulturnih programov, ki so prijaviili program na področju kulturno-umetnostne vzgoje:

- zavod Divja misel: *Delavnice v sklopu Nedeljskega otroškega programa Nedelce in Otroškega knjižnega festivala/ Pravljični studio,*
- zavod Bunker: *Šola v kulturi,*
- zavod Forum Ljubljana: *Mali laboratorij Svetlobne gverile, Stripsrečanja,*
- zavod EN-KNAP: *En-Knapovo Gibališče I., II., in III., Gibalnice, Skok v umetnost (refleksije), Oder360 (pozor hud ples3!) in plesna delavnica, Sprehod po zaodrju,*
- društvo Hiša otrok in umetnosti: *Delavnice lepih umetnosti, Umetnost z babico in/ali dedkom, Lutkovno-cirkuški svet,*
- zavod SCCA: *Delavnica transfernega tiska za otroke ob razstavi Ostanki,*
- društvo Gledališče Ane Monroe: *Kultura po meri,*
- PTL - Plesni Teater Ljubljana: *Džemi in ples(ni) prepihi, Plesni živžav,*

- društvo Študentski kulturni center: *Ustvarjalno2, Škucove packarije,*
- Društvo likovnih umetnikov Ljubljana: *Grafične delavnice linorez/lesorez z Miho Eričem, Domišljajske živali - kiparska delavnica z Uršo Toman, V galeriji se imamo fino! z Branetom Širco, Moj časopis - kolaž z Ano Šalamun, Stripovska delavnica z Mihaelom Rudlom,*
- Zavod P.A.R.A.S.I.T.E. : *p.a.r.a.s.i.t.k.i. – sodobna druženja, Knjiga v fokusu.*

Na razpisu za sofinanciranje kulturnih projektov smo na področju kulturno-umetnostne vzgoje podprli 16 projektov, ki so bili namenjeni otrokom in mladim do 19. leta.

Sedemnajsti festival kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri* je potekal med 15. marcem in 29. marcem. Osrednja tema festivala je bila *Na krilih radovednosti*. S programom (gledališke, filmske, plesne, pripovedovalske, glasbene prireditve, delavnice in vodstva ter druge dejavnosti) smo želeli v svetu, ki ga vse bolj obvladujejo strukture, predvidljivost, hitenje, pehanje za cilji in tekmovalnost, otroke in mlade spodbuditi k radovednosti – k pristnemu občutku začudenja in navdušenja nad svetom ter spraševanju o njem. Program festivala smo zasnovali z željo, da bi otrokom omogočili vsaj hipen odmik od nenehnih zahtev po produktivnosti in dosežkih; odmik, ko bi se lahko prepustili radovednemu opazovanju, občutenju in preizpraševanju. Preko raznolikega umetniškega in kulturnega programa smo jih povabili v svet, kjer je čudenje samo sebi namen. Na *Bobrih 2025* je sodelovalo 60 producentov, ki so pripravili 180 dogodkov, letih se je udeležilo okoli 14.000 obiskovalcev. Potekali so na osemindesetih prizoriščih.

1. cilj: Povečati obisk kulturnih ustanov in prireditev mladih do 29. leta

Javni zavodi MOL na področju kulture v svojih zavodskih strategijah naslavljajo tudi področje vzgoje občinstva, skladno z napovedanim ukrepom, smo jih spodbudili, da pripravijo strategijo kulturno-umetnostne vzgoje do konca leta 2026.

2. cilj: Vzpostavitev dolgoročnih partnerstev med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in kulturnimi ustanovami

Ljubljanske kulturne ustanove in vzgojno-izobraževalni zavodi aktivno sodelujejo na Kulturnem bazarju, ki je nacionalna platforma za kulturno-umetnostno vzgojo. Preko mreže kulturnih koordinatorjev v ljubljanskih vzgojno-izobraževalnih zavodih jih obveščamo o pomembnih projektih in dogodkih na področju kulturno-umetnostne vzgoje, preko javnih razpisov pa prednostno podpiramo projekte, ki povezujejo kulturne ustanove z vzgojno izobraževalnimi.

3. cilj: Vzpostavitev programa spoznavanja uprizoritvene umetnosti po vzoru programa Kinobalon – MOL generacije (filmska vzgoja)

S pripravo programa (vzpostavitev delovne skupine in priprava osnutka programa) bomo pričeli v letu 2026.

8.2 Kulturni turizem

1. cilj: Povečati število prihodov domačih in tujih obiskovalcev, ki obišejo Ljubljano predvsem zaradi njenih kulturno-dediščinskih znamenitosti in bogate kulturne ponudbe

Javni zavod Turizem Ljubljana spremlja obisk muzejev, galerij in drugih znamenitosti v Ljubljani, deloma pa tudi v Osrednjeslovenski statistični regiji. V letu 2025 je podatke sporočilo 13 muzejev, galerij in drugih znamenitosti. Te je skupaj obiskalo skoraj milijon obiskovalcev (890.896), od tega je bilo 52,1 % domačih obiskovalcev. Delež domačih obiskovalcev se razlikuje med muzeji in galerijami: medtem ko Ljubljanski grad v letu 2025 beleži le 6,9 % domačih obiskovalcev, jih je Narodna galerija imela 70,2 %. Med ljubljanskimi muzeji in galerijami sta imela poleg Ljubljanskega gradu najnižji delež domačih obiskovalcev Plečnikova hiša (32,0 %) in Muzej novejše zgodovine (45,6 %).

Po *Raziskavi o značilnostih tujih obiskovalcev*, ki poteka od junija 2025 do junija 2026 (trenutni vzorec raziskave n=958) je med motivi prihoda obiskovalcev v Ljubljano najbolj zastopan mestni oddih (20,9 %), sledi kulinarika in vino (19,9 %), kultura (18,2 %), raziskovanje in uživanje v naravi (15,2 %), nakupovanje (8,5 %), obisk prijateljev in sorodnikov (5,2 %), aktivne športne počitnice (4,3 %). Motivi prihoda se razlikujejo glede na mesec izvajanja anketiranja. Letni podatki bodo na voljo po zaključku raziskave. Rezultati bodo predstavljeni po posameznih mesecih, tudi za področje kulture.

2. cilj: Razvoj kulturnih četrti za promocijo privlačne kulturnoturistične ponudbe zunaj ožjega mestnega središča

Javni zavod Turizem Ljubljana je v letu 2025 podprl štiri pomembne skupnostne dogodke, da bi spodbudil razvoj ljubljanskih kulturnih četrti: Šiška Open, Soteska Open, Poljanska fest in Moste Open. Ti projekti so pomembno prispevali k oživljanju javnega prostora, krepitvi lokalnih partnerstev ter večji prepoznavnosti posameznih četrti kot živih kulturnih središč. Dogodki so povezali lokalne ustvarjalce, prebivalce, nevladne organizacije in podjetnike ter spodbudili medgeneracijsko sodelovanje, vključevanje ranljivih skupin in trajnostno rabo javnih površin. S to podporo so okrepili tudi njihovo promocijsko vidnost ter doseg širše mestne in regijske javnosti.

3. cilj: Razvoj kulturnega turizma na območju Ljubljanske urbane regije

Uresničitev tega strateškega cilja je tesno povezana z izvajanjem projekta *Neznani Plečnik*, ki je regijski projekt strateškega značaja v *Strategiji razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023-2027*. Cilj projekta je vzpostavitev krožnega potovanja po Plečnikovem ustvarjalnem opusu v LUR in izoblikovanje posamičnih zaokroženih in celovitih predstavitev, ki povezujejo občine LUR.

V Mestni hiši je bilo 26. maja 2025 delovno srečanje nosilcev regijskih projektov s predstavniki 25 občin Ljubljanske urbane regije. Ana Porok, kustosinja Plečnikove hiše, je občinskim koordinatorjem predstavila možnosti za tesnejše sodelovanje. Plečnikova hiša nudi tudi strokovno pomoč pri valorizaciji in ohranjanju Plečnikove dediščine.

4. cilj: Vzpostavitev dodatnega promocijskega kanala za nevladne kulturne organizacije in druge akterje kulturnega življenja v četrtnih skupnostih

Vzpostavitev dodatnega promocijskega kanala za nevladne kulturne organizacije v okviru sodelovanja s sedemnajstimi četrtnimi skupnostmi je dolgoročen cilj, ki presega strateško

obdobje do konca leta 2027. V nekaterih četrtnih skupnostih že vrsto let poteka tovrstno sodelovanje: Zavod EN-KNAP je nosilec kulturnih aktivnosti v Četrtni skupnosti Moste, Zavod Divja misel je aktivno vključen v izvajanje dejavnosti v okviru kulturne četrti Šiška, Gledališče Glej pa vsako leto organizira festival *Soteska*, okrog katerega je že nastala majhna kulturna četrt v mestnem središču. Nevladne kulturne organizacije so prav tako aktivno vključene v program *Dan sosedov*, ki jih organizirajo četrtne skupnosti. Kot primer lahko omenimo Mini teater, ki je tudi v letu 2025 organiziral *Dan Križevniškega soseda* kot tradicionalno sosesko druženje na Križevniški ulici.

Strateški cilj je zastavljen ambiciozno, z namenom vzpostavitve trajnega programskega sodelovanja NVO-jev s četrtnimi skupnostmi, zato bomo skupaj s Službo za lokalno samoupravo MOL preučili možne načine še tesnejšega povezovanja.

8.3 Mladi v kulturi in umetnosti

V skladu s Strategijo MOL za mlade 2016-2025 je Mestna občina Ljubljana pristopila k oblikovanju osrednjega mladinskega centra v središču mesta. Ta je vzpostavljen v Palači Cukrarna. Obnovitvena dela so se pričela leta 2024, marca 2026 pa smo stavbo za potrebe mladih tudi otvorili. Z objektom upravlja Javni zavod Mladi zmaji, ki že od začetka razvoja projekta v izrazito participativnem duhu, v sodelovanju z mladimi razvija programske smernice ter se povezuje v strateška partnerstva. Osrednji mladinski center zaokroža programsko regeneracijo ter revitalizacijo območja med Galerijo Cukrarna in Centrom Rog ter s tem sledi Trajnostni urbani strategiji MOL 2014-2030.

V letu 2025 je poleg obnove stavbe, potekal intenziven proces sodelovanja s strateškimi partnerji, med katerimi so Galerija Cukrarna, Center Rog, Circular Change, Biotehnični izobraževalni center Ljubljana, Turizem Ljubljana, Škuc – Ljubljanska mreža info točk, TiPovej!, društvo Center za pomoč mladim ter društvo Tretaroka. Na podlagi javnega povabila, je bila v letu 2025 oblikovanja tudi skupina mladih komunikatorjev in oblikovalcev, ki so pod mentorstvom razvili ime in vizualno identiteto novega mladinskega centra. Ta je tako postal Baza – Center mladih Ljubljana.

Mladike – prvi projekti in programi

V okviru štiriletnega programskega razpisa 2024-2027 smo v letu 2024 uvedli posebno razpisno področje mladike – prvi programi. Na ta način smo prvič omogočili nevladnim kulturnim organizacijam, ki so jih ustanovili mladi umetniki in ustvarjalci (do 35 leta starosti), da pridobijo sredstva za svoje letne programe in ne zgolj za svoje posamične projekte. Na programskem razpisu so bile v sofinanciranje izbrane tri nevladne organizacije: ETC., zavod za kulturno dejavnost, Kulturno društvo Skladišče 172 in Zavod Festival sodobne glasbe in umetnosti Sonica.

Zavod ETC. je v letu 2025 izdal četrto številko Revije ETC., ob tem pa realiziral niz mednarodnih razstav (Ljubljana, Budimpešta, Praga), diskurzivnih dogodkov in predstavitev ter soorganiziral konferenco BAL na Dunaju. Program povezuje založniško dejavnost, razstavno produkcijo in kuratorsko-diskurzivni program ter utrjuje Zavod ETC. kot platformo za sodobno vizualno umetnost v prostoru srednje in vzhodne Evrope.

Kulturno društvo Skladišče 172 je v letu 2025 izvedlo razširjen program na področju sodobnega plesa in transdisciplinarnih uprizoritvenih praks, ki vključuje produkcijo in postprodukcijo več avtorskih projektov (*Objem, Flamenko in omara, Goldbergove variacije, Tik pred koncem*) ter njihovo predstavitev v Ljubljani in na drugih festivalih po Sloveniji. Program je bil izveden v sodelovanju z različnimi producenti in festivali. Vključeval je tudi razvoj novih uprizoritvenih formatov in raziskovanje odnosa med prostorom, glasbo in gibom. Društvo je tako utrdilo svojo vlogo na področju sodobnih uprizoritvenih umetnosti ter okrepil prisotnost na festivalski in mednarodno sceni.

Zavod Festival sodobne glasbe in umetnosti Sonica je v letu 2025 izvedel program prepoznavnega prepleta raznolikih ustvarjalnih pristopov in estetik ter v profiliranih okvirjih predstavil sodobne glasbene tokove elektronske, eksperimentalne in sodobne komponirane glasbe, zvočne umetnosti in intermedijskih praks. 17. Mednarodni festival elektronske glasbe in tranzitornih umetnosti SONICA je potekal na različnih lokacijah v Ljubljani med 15. in 18. aprilom 2025 in ponudil tako galerijske zvočno-instalacijske performanse kot glasbene dogodke domačih in tujih imen ter pri tem ostal odprt do predstavitve izvajalk in izvajalcev z različnih koncev sveta.

Na enoletnem projektne razpisu smo sofinancirali sedem projektov, ki so jih ustvarili mlade umetnice in umetniki:

- Lars Sekulič Berce: projekt *Who am I*,
- Alja Turk Hvala: projekt *Neizogiben vpliv*,
- Petra Peček: projekt *Še en solo / Just another solo*,
- Eva Ostanek: projekt: *Komorna opera Manjše stvari*,
- Iva Suhadolnik Gregorin: projekt *Platonski skok*,
- Elena Volpi: projekt *Pepelka*,
- Lara Žagar: projekt *Re-terraformiranje*.

Cilj: Sistemsko reševanje problematike ateljejskih in drugih prostorov za mlade umetnike in ustvarjalce

Zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov in hkratnega naraščanja potreb po letih, skušamo z javnimi razpisi delno reševati problematiko. V letu 2025 smo izvedli javni razpis in vzpostavili prednostne liste. V brezplačno uporabo smo oddali en umetniški atelje in tri prostore za kulturno dejavnost ustvarjalcem, ki so se prijavili na javni razpis. Nevladnim organizacijam na področju kulture trenutno v MOL oddajamo v brezplačno uporabo 248 prostorov v obsegu okrog 18.000 m².

8.4 Kultura za trajnostni razvoj

1. cilj: Trajnostnejše delovanje javnih zavodov MOL-a in nevladnih organizacij v kulturi, ki se sofinancirajo iz proračuna MOL-a

Trajnostno delovanje nevladnih kulturnih organizacij, ki jih MOL sofinancira na podlagi programskega razpisa 2024-2027, smo tudi v letu 2025 spodbujali prek razpisnega kriterija: *trajnostna naravnost programa (večletna produkcijska in finančna vzdržnost), ki vključuje tudi skrb za okoljsko trajnost v vseh fazah priprave in izvedbe programa*. Izbrani izvajalci javnih kulturnih programov so se zavezali k trajnostnemu delovanju. Pri izvedbi programov

tako javnih zavodov kot nevladnih organizacij v kulturi smo spodbujali souporabo opreme in prostorov skozi koprodukcijaska razmerja.

Zavod Motovila, ki ga sofinanciramo na področju podpornih programov v kulturi, je v letu 2025 v Ljubljani organiziral več strokovnih, informativnih in mreženjskih dogodkov za predstavnike kulturnega in ustvarjalnega sektorja, s poudarkom na trajnostnem razvoju, profesionalizaciji in mednarodnem povezovanju.

18. marca so izvedli strokovno delavnico *Pospeševalnik zelenih veščin v kulturi*, namenjeno uvajanju trajnostnih praks v delovanje kulturnih organizacij. Delavnica je potekala v sodelovanju z Umanotero (predavateljica Gaja Brecej) in platformo TRIGGER, ter je udeležencem ponudila konkretna orodja in primere dobrih praks za vključevanje okoljskih vidikov v projekte, zlasti v kontekstu evropskih razpisov.

V okviru mednarodnega glasbenega dogodka MENT Ljubljana so 13. februarja 2025 izvedli strokovno delavnico *Funding and Mobility Opportunities for Music Professionals in Europe*, ki je bila namenjena informiranju glasbenih strokovnjakov o možnostih financiranja in mobilnosti v evropskem prostoru ter krepitvi njihove mednarodne vpetosti.

20. maja 2025 so v Centru Rog organizirali letno strokovno srečanje *Uspešno ... ustvarjalno!*, ki je povežalo predstavnike kulturnih in filmskih organizacij ter omogočilo izmenjavo izkušenj, predstavitev uspešnih evropskih projektov in krepitev sodelovanja med akterji v kulturnem sektorju.

2. cilj: Izboljšanje energijske učinkovitosti stavb javne kulturne infrastrukture v MOL-u

Več nevladnih kulturnih organizacij ima svoje prostore v nekdanji upravni stavbi v Šiški, ki potrebuje energetska prenova. Uporabnike teh prostorov smo na usklajevalnih sestankih o pogodbenih obveznostih v letu 2025 spodbujali k iskanju tehničnih rešitev za zmanjšanje porabe energije. Za celovito energetska prenova celotnega objekta, ki je finančno zahtevna, si bomo prizadevali pridobiti denarno podporo Evropske unije.

3. cilj: Spodbujanje razvoja krožnega gospodarstva na področju uprizoritvenih umetnosti z izvedbo pilotnega mednarodnega projekta GREENSTAGE

MOL je pridružen partner pri projektu GREENSTAGE, ki ga sofinancira Evropska unija v obdobju 2023-2026. Slovenski partner je tudi Zavod Bunker. Namen projekta je zagotoviti okoljsko trajnost na področju uprizoritvenih umetnosti z uvedbo novih praks trajnostne produkcije predstav in festivalov. V letu 2025 je bil izoblikovan LOCAL POLICY HUB Ljubljana. Gre za delovno skupino, ki pripravlja aktivnosti ljubljanskih kulturnih organizacij, ki bodo vključene v pilotni projekt. Le-ta bo izveden v letu 2026, ko bo v Ljubljani srečanje vseh mednarodnih partnerjev. Skupina se je sestala trikrat: 28. maja, 20. oktobra in 9. decembra 2025. Predstavniki Oddelka za kulturo je aktivno vključen v delovanje skupine.

8.5 Kultura za duševno zdravje in dobro počutje

Cilj: Izboljšati ozaveščenost javnosti o pomembni vlogi kulture in umetnosti pri izboljšanju duševnega zdravja in dobrega počutja

V letu 2025 smo uspešno izvedli pilotni projekt pod geslom *KULTURA ZDRAVI*, ki povezuje umetnost in duševno zdravje. V okviru tega projekta smo izvedli dve aktivnosti:

- *Javni ciljni razpis za izbor kulturnih projektov, ki prispevajo k izboljšanju duševnega zdravja in dobrega počutja*, ki je bil objavljen 9. maja,
- javni posvet z naslovom *Kako lahko kultura prispeva k izboljšanju duševnega zdravja in dobrega počutja*, ki je bil 17. oktobra v prostorih Knjižnice Otona Župančiča.

Javni ciljni razpis je bil pripravljen tako, da smo spodbujali raznolikost in inovativnost projektov, prenos praktičnih znanj in veščin osebam v duševni stiski ter projekte, ki so zastavljeni dolgoročno. Pomemben razpisni kriterij se je nanašal na aktivno vključevanje oseb, ki potrebujejo tovrstno pomoč, v pripravo in izvedbo projektov.

Strokovna komisija MOL je med 21-timi vlogami, ki smo jih prejeli na javni ciljni razpis, izbrala naslednjih 9 projektov v sofinanciranje:

- Slovensko mladinsko gledališče: *Gledališče za vse: odpiramo vrata zgodbam*,
- Društvo za sodobni ples Slovenije: *Telo v dialogu*,
- Zavod NEST: *Objem glasu - vokalno-gibalna improvizacija kot edinstven pristop za podporo prostovoljcem društva Hospic pri soočanju s čustvenimi izzivi ob spremljanju umirajočih*,
- Zavod za oskrbo na domu Ljubljana: *Filmski mostovi*,
- KD IGLU - improvizacijsko gledališče Ljubljana: *Impromoč – ustvarjalna podpora staršem otrok s posebnimi potrebami*,
- Zavod Omrežje: *Ko telo govori pesem - umetnost in rak*,
- Pionirski dom – Center za kulturo mladih: *Zdravje skozi umetnost: povezovanje kulture in zdravja za opolnomočenje učiteljev*,
- Zavod Hirondele: *Stvari se sestavljajo - umetniški odziv na izkušnje rasizma in nevidnosti*,
- Društvo Glasbena mladina ljubljanska: *Glasbene delavnice za krepitev čustveno-socialnih kompetenc mladostnikov in odraslih*.

Vsi izbrani projekti so bili uspešno realizirani.

Oddelek za kulturo in Oddelek za zdravje in socialno varstvo MOL sta v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana organizirala javni posvet z naslovom *Kako lahko kultura prispeva k izboljšanju duševnega zdravja in dobrega počutja*. Javni posvet je bil razdeljen na dva dela: v prvem delu sta predstavnika Oddelka za kulturo ter Oddelka za zdravje in socialno varstvo predstavila programe in aktivnosti, ki jih izvaja MOL na področju varovanja duševnega zdravja. V tem delu je dr. Andreja Mikuž predstavila aktivnosti Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov Ljubljana v okviru Zdravstvenega doma Ljubljana. Matej Vinko, predstojnik Centra za duševno zdravje na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, je govoril o pomenu medsektorskega sodelovanja za krepitev javnega in duševnega zdravja. V drugem delu posveta so vsi izvajalci izbranih projektov predstavili svoje projekte.

Glavni tematski poudarki javnega posveta so bili:

- medsektorsko povezovanje in sodelovanje pri oblikovanju skupnih mehanizmov podpore: kultura, socialno varstvo, zdravstvo, izobraževanje...,

- povezovanje in sodelovanje občinskih in državnih organov ter institucij, pristojnih za varovanje duševnega zdravja,
- predstavitev kulturnih projektov, namenjenih krepitevi duševnega zdravja, ki se izvajajo ob podpori MOL, tako z vidika izvirnosti kot tudi raznolikosti,
- prenos praktičnih znanj in veščin osebam v duševni stiski prek kulturnega udejstvovanja,
- načrti MOL in države za vzpostavitev trajnostnih mehanizmov podpore tovrstnim projektom v prihodnjih letih.

Cilji, ki smo si jih zastavili pri pilotni izvedbi projekta *KULTURA ZDRAVI* so bili doseženi, tako da bomo projekt nadaljevali tudi v letu 2026.

8.6 Kultura v četrtnih skupnostih

Cilj: Povečati dostopnost kakovostnih kulturnih vsebin in vključenost četrtnih skupnosti v kulturno življenje MOL-a

Na področju sodobnega plesa poteka sodelovanje četrtnih skupnosti Posavje in Šmarna gora z Društvom za sodobni ples Slovenije. Prostor četrtnih skupnosti (Savlje 101 in Srednje Gameljne 50) so namenjeni redni vadbi plesalcev.

Izvajalci kulturnih programov tudi sami povečujejo svojo prisotnost v četrtnih skupnostih izven mestnega središča. Dober primer je ulični festival Ana Desetnica 2025, ki je bil najprej na »turneji« v petih soseskah (Novo Brdo, Kašelj, Štepanjsko naselje, Novo Polje in Rakova Jelša), kjer so pripravili t. i. mini festivale z okrašenimi prizorišči in tribunami za gledalce. Turnejo po soseskah so sklenili v Kulturni četrti Šiška, nato pa se je program preselil v mestno središče.

Oddelek za kulturo je v letu 2025 okrepil sodelovanje s Službo za lokalno samoupravo MOL. Realizacija tega strateškega cilja je bila načrtovana za drugo polovico tega strateškega obdobja, zato bomo v letu 2026 preučili možnosti za izvedbo posebnega ciljnega razpisa. S skupnim razpisom bi podprli kulturne programe in projekte, ki tematsko obravnavajo življenje v lokalnem okolju in vključujejo lokalne prebivalce. V tem kontekstu bo tudi ugotovljeno, ali obstaja potreba po oblikovanju posebne koordinacijske skupine, kot je to predvideno s strateškim dokumentom.

9. Ustvarjalni sektor

Center Rog

1. cilj: Izboljšanje infrastrukturnih razmer in podpornih programov za ustvarjalce in proizvajalce na področju kulturnega in ustvarjalnega sektorja s ciljem povečanja produkcije na teh področjih in zvišanja kakovosti projektov in izdelkov

Center Rog na področjih izdelovalništva, urbanega rokodelstva, uporabnih umetnosti, oblikovanja in arhitekture v štirih etažah (skupaj 8.500 m²) zagotavlja celovito produkcijsko infrastrukturo. V pritličju so vzpostavljeni proizvodni prostori in skupni laboratoriji, ki združujejo sodobne računalniško vodene tehnologije in tradicionalne tehnike: 3D izdelovalni laboratorij (fablab) z reciklirnico in elektrolaboratorijem, tekstilni, lesarski, kovinarski, zeleni,

steklarski in keramičarski laboratorij, delavnica za izdelovanje nakita ter kuharski laboratorij. Uporabniki do infrastrukture dostopajo prek cenovno dostopne članarine in različnih uporabniških paketov.

V prvem nadstropju se nahajajo večnamenska razstavno-prireditvena dvorana s predavalnico, kavarna ter enota Mestne knjižnice Ljubljana – Knjižnica Rog. Drugo in del tretjega nadstropja sta namenjena individualnim projektnim studiem in skupinskim projektnim prostorom, do katerih ustvarjalci dostopajo prek javnih razpisov in pozivov; tam so tudi večnamenski prostori za programske partnerje. V tretjem nadstropju je dodatno pet rezidenčnih projektnih prostorov, namenjenih mednarodnim izmenjavam ter rezidenčnemu bivanju slovenskih in zamejskih ustvarjalcev, ki ne živijo v Ljubljanski urbani regiji. Prijave na rezidenčne programe potekajo prek javnih pozivov.

Prodajo in tržno validacijo izdelkov spodbujajo z javnim programom *Pop Up trgovina*, s komercialnim oddajanjem lokalov na nabrežju Ljubljane ter z omogočanjem organizacije sejmov in prodajnih razstav v steklenem prizidku in veliki prireditveni dvorani. S tem ustvarjalcem zagotavljajo podporno okolje od ideje in razvoja prototipa do predstavitve in vstopa na trg.

2. cilj: Meddisciplinarno in medsektorsko sodelovanje

Meddisciplinarno in medsektorsko sodelovanje uresničujejo predvsem z zagotavljanjem cenovno dostopnih proizvodnih laboratorijev, s čimer uporabnice in uporabnike spodbujajo k preizkušanju različnih tehnologij, ki jih drugod v Sloveniji ni mogoče najti zbranih na enem mestu. Takšno okolje omogoča eksperimentiranje, razvoj prototipov ter povezovanje znanj in praks z različnih strokovnih področij.

Meddisciplinarni pristop v Centru Rog dodatno krepijo z razvojem izobraževalnih programov ter s strateškimi partnerstvi s strokovnimi inštituti (Varilski inštitut, Kemijski inštitut, Inštitut za celulozo in papir, FTPO), Fakulteto za dizajn in Univerzo v Ljubljani. Sodelujejo tudi z javnimi zavodi Mestne občine Ljubljana, kot sta Mladi zmaji in Mala ulica. Predstavniki Centra Rog sodelujejo v izborni komisiji Centra za kreativnost pri vključevanju startupov v Kreativni inkubator, predstavniki Centra za kreativnost pa v izborni komisiji za dodeljevanje studiev Centra Rog.

Medsektorsko povezovanje spodbujajo tudi skozi osrednje javne dogodke, kot so Rog Design dnevi, Rog Kreaton, letna razstava produkcije Rog Expo in Rog Forum, ter skozi javne razpise in pozive (Oblikovalci na rezidenci, Pridi v Ljubljano! Mladi Rog, Studii, Izdelovalci na rezidenci). Medsektorsko sodelovanje ostaja ena ključnih strateških usmeritev tudi pri razvoju in izvajanju evropskih projektov, ki so jih realizirali v preteklem letu.

3. cilj: Družbena kohezivnost in vključenost

Cilj družbene kohezivnosti in vključenosti uresničujejo z razvojem skupnostnih programov, participativnih procesov ter vključevanjem različnih starostnih, socialnih in kulturnih skupin. V letu 2025 so izvedli 2. festival »Dan soseda«, ki krepi sosedske vezi in odpira Center Rog lokalni skupnosti. Nadaljevali so z izvajanjem participativnih procesov, vključno s prvim

participativnim proračunom ter vključevanjem zaposlenih, zunanjih sodelavcev in uporabnikov studiev v strokovne komisije in posvetovalna telesa.

Posebno pozornost namenjajo marginaliziranim skupinam. Izvedli so programe *Socialna aktivacija* za trajno brezposelne osebe, *Srečevalnica kuha* za starejše ter *V zavetju ustvarjalnosti*, ki povezuje področji kulture in zdravja ter se kot projekt medresorskega povezovanja izvaja v letih 2025 in 2026 ob podpori Ministrstva za kulturo RS. Prav tako so izvedli program *Novi začetki* za vključevanje migrantske skupnosti ter posvet o načrtovanem programu *Skupnostna kuhinja*. Na področju vključevanja otrok so organizirali mojstrski tečaj o vključevanju otrok v načrtovanje programov in infrastrukture zanje.

Dostopnost znanja in infrastrukture zagotavljajo z usposabljanji za uporabo strojne opreme, odprtimi termini za uporabo laboratorijev ter z raznolikimi delavnicami in tečaji za odrasle in otroke. Izvedli so številne brezplačne ali cenovno zelo dostopne krožke, kot so klekljanje, skupnostna tapiserija, kvačkanje, biomateriali, modelarstvo in vrtnarstvo, ter počitniška varstva v sodelovanju z javnim zavodom Mala ulica in drugimi partnerji. Rezi denčni program so razširili tudi na domače in zamejske kreativce, ki ne živijo v Ljubljani, ter izvedli programe partnerskih organizacij, izbranih na pozivu za programska partnerstva.

Mednarodno dimenzijo vključevanja mladih so okrepili z 2. izvedbo *Rog Kreatona* za ustvarjalce do 30. leta z vsega sveta, izvedli študijske obiske tujih organizacij z bivanjem ter tri mednarodne odprte pozive in rezidenčne programe (*Oblikovalec na rezidenci*, *Izdelovalec na rezidenci* in *Tkalska rezidenca*). S temi aktivnostmi Center Rog deluje kot odprta platforma sodelovanja, ki spodbuja enak dostop, medgeneracijsko povezovanje in aktivno soustvarjanje skupnosti.

4. cilj: Spodbujanje razvoja družbeno in okoljsko koristnih izdelkov

V javnem zavodu Center Rog uresničujejo ta cilj z več medsebojno povezanimi programskimi ukrepi. Vsako leto organizirajo razstavo letne produkcije RogExpo, na kateri predstavljajo družbeno in okoljsko odgovorne produkte, razvite v Centru Rog. S tem ustvarjalcem omogočajo vidnost, javnosti pa vpogled v konkretne rešitve z družbenim in okoljskim učinkom.

Razvoj takšnih izdelkov sistematično podpirajo tudi z dodeljevanjem projektnih studiev profesionalnim kreativcem, ki razvijajo trajnostno naravnane produkte. Enako usmeritev upoštevajo pri izboru rezidenčnih gostov, kjer prednostno vključujejo projekte z jasno izraženo družbeno in okoljsko komponento.

Cilj dopolnjujejo še z izvedbo prostovoljskega programa oskrbnikov Parka izbrisanih, s katerim spodbujajo odgovorno upravljanje skupnih prostorov, krepitev skupnosti ter neposredno udejanjanje načel družbene in okoljske odgovornosti v praksi.

5. cilj: Vpetost v mednarodno mrežo sorodnih centrov in mednarodno sodelovanje

Center Rog sistematično krepi mednarodno sodelovanje z vključevanjem v evropske projekte, bilateralna partnerstva, profesionalne mreže in z razvojem rezidenčnih programov. V letu 2025 je v različnih konzorcijih izvajal projekte Kreativna Evropa – *Made In, CraftWork4.0.ForAll in Creative Glass Serbia* ter program Erasmus+ KA122 za krepitev kompetenc izvajalcev

izobraževalnih programov. Izveden je bil tudi bilateralni program s Francoskim inštitutom v sodelovanju s Craft Limoges. Med 31. marcem in 5. aprilom 2025 je Center Rog gostil Evropske dneve rokodelstva (EACD 2025) pod okriljem European Craft Alliance.

Center Rog je član več mednarodnih mrež, med drugim Fab Cities Global Initiative, FabLab Network, Vulca Network in New European Bauhaus Network, preko katerih razvija strokovne povezave ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih in inovativnih produkcijskih modelov. V letu 2025 je organiziral in objavil več mednarodnih rezidenčnih programov (*Tkalska rezidenca*, *Maker in Residency*, *Designer in Residency 2025* ter program kratkoročnih študijskih obiskov) ter sodeloval na mednarodnih dogodkih in konferencah v Zenici, Trstu, Brnu, Pragi in Barceloni.

Drugi mednarodni festival *Rog dizajn dnevi* je med 10. in 14. novembrom 2025 skozi programe *Rog_Kreaton*, *Rog_Forum* in *Rog_Expo* povezoval domače in tuje strokovnjake ter odpiral vprašanja trajnostnega oblikovanja za potrebe sodobne družbe. S tem Center Rog utrjuje svojo vlogo mednarodno prepoznanega vozlišča za razvoj, produkcijo in izmenjavo znanja na področju trajnostnega oblikovanja in sodobnega rokodelstva.

10. Regionalno kulturno sodelovanje

Cilj: Vzpostaviti mrežo partnerskih odnosov, ki bo omogočala kontinuiran prenos umetniških in kulturnih vsebin znotraj Ljubljanske urbane regije, in sicer na podlagi koordiniranega sodelovanja med izvajalci kulturnih programov in projektov

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je na pobudo Oddelka za kulturo MOL organizirala delovno srečanje z nosilci šestih regijskih projektov strateškega značaja, ki je bilo 25. maja v Mestni hiši. Sestanka so se udeležili tudi koordinatorji 25 občin Ljubljanske urbane regije. Na tem sestanku so izvajalci projekta obvestili predstavnike občin o možnostih za izvedbo načrtovanih projektov. Med drugim je bilo ugotovljeno, da bodo lahko nekateri projekti, kot je na primer *Kulturni vzgib* (gostovanja poklicnih NVO-jev; nosilec projekta je Društvo Asociacija), v celoti realizirani šele v naslednjem strateškem obdobju (po letu 2027). Gre za vzpostavitev nove mreže partnerskih odnosov, ki bo omogočala kontinuiran prenos umetniških in kulturnih vsebin NVO-jev znotraj Ljubljanske urbane regije. Po drugi strani pa se Festival kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri na potepu* že širi tudi na sosednje občine, kot sta na primer Domžale in Grosuplje.

RRA LUR je odgovoren za izvajanje *Strategije razvoja kulture v Ljubljanski urbani regiji 2023-2027*. Izvajalcem štiriletnih kulturnih programov, ki so bili sofinancirani iz proračuna MOL, smo tudi v letu 2025 omogočili, da posamezne projekte realizirajo na območju drugih občin. Na ta način smo podprli skupna prizadevanja za vzpostavitev stabilne mreže partnerskih odnosov ljubljanskih kulturnih producentov s partnerji iz drugih občin LUR.

11. Mednarodno kulturno sodelovanje

11.1 Sodelovanje z evropskimi mesti in mednarodnimi organizacijami na področju kulture

1. cilj: Krepitev mednarodne vloge MOL-a na področju kulture s ciljem globalne prepoznavnosti Ljubljane kot mesta kulture in ustvarjalnosti

Kulturni forum Eurocities

V letih 2023-2025 je Ljubljana predsedovala Kulturnemu forumu mreže Eurocities. Skupaj s podpredsednikom foruma, mestom Toulouse, smo se zavzemali za uveljavljanje projektov družbene vključenosti in trajnosti na področju kulture in za spodbujanje mest iz osrednje in vzhodne Evrope k vključitvi in aktivnemu sodelovanju v mreži. Kot plod tega prizadevanja je bilo odločeno, da bo redna letna konferenca Kulturnega foruma za leto 2025 v mestu Brno.

Ljubljana je med mesti, ki so v okviru Eurocities mreže podpisala dokument z naslovom Lille - *Poziv k ukrepanju - za nizkoogljično in bolj vključujočo*. Gre za dokument, ki temelji na načelih trajnostnega razvoja na področju kulture. Kot predsedujoče mesto smo se zavzemali za uveljavljanje trajnostnih meril v obliki predlogov za institucije na področju kulture, zaposlene v njih ter obiskovalce kulturnih dogodkov in druge uporabnike javnih kulturnih storitev. Gre za politično zavezo mest, da bodo izvajala lokalne kulturne politike in dejavnosti, ki so bolj zelene in vključujoče. Pri Eurocities – Kulturnem forumu so pripravili javno spletišče in publikacijo, v kateri so objavljeni konkretni primeri, kako v mestih udeležujejo 16 načel iz omenjenega poziva. Iz Ljubljane smo izpostavili dva primera in sicer *Poletje v Tivoliju*, ki ga organizira Mednarodni grafični likovni center in projekt *Greenstage*, evropski projekt, pri katerem sodeluje Zavod Bunker. Projekta sta primera dobre prakse na področju trajnostne kulture z vidika prednostne naloge (opredeljene v dokumentu *Lille – Poziv k ukrepanju*), ki se nanaša na ohranjanje narave v urbanih območjih pri organizaciji dogodkov. Da bi čim bolj zmanjšali vpliv kulturnih prireditev na okolje, se mesta zavezujejo, da bodo pri organizaciji prireditev v naravnih okoljih spoštovala biotsko raznovrstnost naravnih območij.

Na redni konferenci foruma, ki je potekala septembra 2025, je predsedovanje forumu prevzelo mesto Glasgow, kot podpredsednik je bilo izvoljeno mesto Strasbourg, za naslednji dve leti pa bo podžupan Dejan Crnek še naprej opravljal funkcijo komisarja za trajnostno kulturo v senci.

Mreža mest zatočišč preganjanih pisateljev ICORN

S sklepom Mestnega sveta MOL je Ljubljana 21. marca 2011 postala mesto zatočišče za preganjane pisatelje v Mednarodni mreži ICORN. Projekt vodi in koordinira Mestna knjižnica Ljubljana v sodelovanju z Oddelkom za kulturo in Slovenskim centrom PEN. Do sedaj so v Ljubljani bivali preganjani pisatelji in pisateljice iz Maroka, Etiopije, Iraka in Irana. Poleti 2023 je v Ljubljano prispel zakonski par iz Irana, ki se mu je leta 2025 izteklo obdobje dveletnega bivanja, ampak smo jima zaradi neurejenih razmer v domovini rezidenco podaljšali do konca septembra 2026. V letu 2025 sta se udeležila tečaja angleškega jezika, potekale so aktivnosti za vključevanje v kulturno življenje mesta ter preučevanje možnosti za novo rezidenco po izteku bivanja v Sloveniji.

Evropsko združenje festival EFA

Ljubljana je članica Evropskega združenja festivalov (European Festival Association - EFA) od leta 1977. Združenje povezuje evropska mesta in umetniške festivale z namenom izmenjave dobrih praks delovanja festivalov. V obdobju od 2005 do 2017 je združenju predsedoval direktor Festivala Ljubljana, Darko Brlek, ki ostaja častni član Združenja. Pomemben vidik v okviru EFE je izvajanje projekta EFFE program: *Europe for Festivals, Festivals for Europe*, s katerimi se sofinancirajo aktivnosti za promocijo in sodelovanje med festivali, člani Združenja.

Ljubljana je skupaj z mesti Beograd, Bergen, Edinburgh, Ghent, Krakow, Leeuwarden med pobudniki iniciative z naslovom *EFFE Seal for Festival Cities and Regions*. EFFE Seal za festivalska mesta in regije je priznanje in povabilo mestom, ki želijo svoj razvoj in podobo povezati s trdno festivalsko, kulturno in evropsko zavezo. Cilj pobude je razviti izmenjavo med različnimi deležniki družbe, vključno z mesti, občinstvom, umetniki in drugimi vključenimi akterji. Pobuda temelji na skupnem akcijskem načrtu in skupnem naboru vrednot. Festivali so ena izmed najbolj učinkovitih kulturnih platform za uresničevanje socialnih rezultatov v skupnosti in med drugim vplivajo na turizem, urbani razvoj, gospodarstvo, blaginjo, izobraževanje ter so odraz identitete mest in regij. V letu 2025 smo pozvali javne zavode na področju kulture, katerih je ustanoviteljica MOL, kot tudi kulturne izvajalce, ki jih MOL programsko sofinancira, k predstavitvi njihovih festivalskih dogodkov na spletni strani EFA. To sedaj redno poteka in se sproti dopolnjuje.

Poti pisateljic – *Women Writers Route*

Ljubljana je aktivna članica kulturno-turistične Poti pisateljic (*Women Writers Route*), ki je leta 2022 prejela certifikat Evropskega inštituta za kulturne poti pri Svetu Evrope. Pot pisateljic je prva med 48 kulturnimi potmi Sveta Evrope, ki ima sedež v Sloveniji, in sicer v Vili Zlati. Pot pisateljic je posvečena avtoricam z začetka XX. stoletja, njen cilj je povezati dela in življenja evropskih pisateljic ter jih občinstvu predstaviti z dinamičnimi in navdihujočimi aktivnostmi, obenem pa poglobiti strokovno, kulturno in turistično raziskovanje ženske literature pa tudi lokacij in življenjskih zgodb, ki so v veliki meri prispevale k oblikovanju evropskih vrednot in današnjih družbenih ureditev.

Pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature že več let organizira marčevski knjižni sejem v sodelovanju s slovenskimi založniki in Centrom ilustracije z namenom promocije avtoric in ilustratorok. Sejem predstavlja izbran nabor novejših slovenskih in prevedenih knjig ter izvornih ilustracij. Ob lepem vremenu je njegova manjša različica predstavljena tudi na ljubljanskem boljšem sejmu, s čimer doseže širšo javnost. Program vključuje brezplačne vodene sprehode »Ženska literarna Ljubljana«, ki udeležence seznanijo s pisateljicami, povezanimi z mestom. V tednu pred 8. marcem na Vodnikovi domačiji potekajo tudi dodatni literarni dogodki za otroke in odrasle.

2. cilj: Krepitev mednarodne prepoznavnosti Ljubljane kot mesta z Unescovo dediščino

V okviru Unescovega naziva bomo v prihodnjih dveh letih uredili označitev vpisanih Plečnikovih del. Označitev območja svetovne dediščine bo pripomogla k ozaveščenosti o pomembnosti vpisanih spomenikov, da ti spadajo med najpomembnejše spomenike človeštva in so pomembni tako za skupnosti v mestu kot za celotno mednarodno skupnost.

Krovni upravljavec in koordinator vpisanega območja Muzej za arhitekturo in oblikovanje je v letu 2024 v sodelovanju z deležniki določil lokacijo informativne table ter izvedel natečaj za vizualno identiteto vpisa izbranih Plečnikovih del v Ljubljani na Unesco seznam. Informacijska tabla bo umeščena na že obstoječo infrastrukturo, tj. pergolo na Tromostovju. Zmagovalno vizualno pogodbo vpisa po izboru komisije je pripravila skupina AA+ Studio Kruh.

3. cilj: Uspešna izvedba XIX. svetovne konference Lige zgodovinskih mest v Ljubljani z naslovom *Ustvarjanje živahnega, za promet zaprtega mestnega središča s pomočjo trajnosti in urbane mobilnosti*

Med 12. in 14. novembrom 2024 je v organizaciji MOL (Oddelek za kulturo ter Oddelek za mednarodne odnose in protokol) v Centru Rog potekala 19. Svetovna konferenca Lige zgodovinskih mest z naslovom »Ustvarjanje živahnega, za promet zaprtega mestnega središča s pomočjo trajnosti in urbane mobilnosti«. Na konferenci je sodelovalo 95 udeležencev iz 29 mest iz 15 držav. Konferenca je kot osrednjega govorca gostila profesorja Janeza Koželja, ki je pojasnil pobude in prizadevanja, da se je že pred več kot 15 leti ožje mestno jedro Ljubljane zaprlo za motorni promet in se ga prilagodilo pešcem in drugim oblikam trajnostne mobilnosti.

Mednarodni dogodek je pomembno prispeval k izmenjavi dobrih praks med mesti ter krepitvi mednarodnega sodelovanja na področju ohranjanja dediščine v povezavi s trajnostnim urbanim razvojem. Udeleženci so predstavili konkretne primere preobrazbe mestnih središč ter razpravljali o izzivih, povezanih z uvajanjem trajnostnih prometnih rešitev. Konferenca je še dodatno vzpostavila Ljubljano kot zgledni primera dobre prakse na področju trajnostne mobilnosti in mesta, prilagojenega meščanu.

11.2 Podpora kulturnim projektom, ki so sofinancirani iz proračuna EU

Cilj: Letno sofinanciranje najmanj petih kulturnih projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU-ja

Petčlanska strokovna komisija za projekte, ki so sofinancirani v okviru programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram Kultura, je na podlagi javnega poziva podprla štiri projekte. Gre za mednarodne projekte naslednjih nevladnih organizacij: Nomad Dance Academy Slovenija, Zavod Bunker, Društvo za sodobni ples Slovenije in Zavod Projekt Atol. Za kulturne projekte, ki so bili sofinancirani tudi iz proračuna EU, je bilo lani namenjenih 18.000 EUR, kar je za 3.000 EUR več kot v letu 2024.

12. Digitalna preobrazba v kulturi

1. cilj: Izboljšati dostopnost kulturnih vsebin in informacij o kulturnih dogodkih v digitalni obliki

V okviru zaključnih poročil o realizaciji programa tako javnih zavodov, ki jih je ustanovil MOL, kot tudi nevladnih organizacij, ki se sofinancirajo na podlagi štiriletnih programskih pogodb, smo v letu 2025 nadaljevali z zbiranjem podatkov o številu obiskovalcev spletnih strani. Na ta način ugotavljamo spremembe spletnega obiska za vsak javni zavod in nevladno organizacijo posebej.

Ob tem velja poudariti, da izvajalci kulturnih programov in projektov nenehno izboljšujejo svojo navzočnost na spletu. Kot primer lahko navedemo festivalski blog (<https://www.anamonro.si/blog/>) kot novost festivala Ana Desetnica 2025.

Tako pri javnih kulturnih programih kot tudi pri kulturnih projektih, ki se sofinancirajo na podlagi javnih razpisov, poročanje že poteka v elektronski obliki. Načrtujemo, da bomo najpozneje do konca leta 2027 tudi pri prijavih na programskih in projektnih razpisih prešli na digitalne prijave.

2. cilj: Dokumentiranje in vzpostavitev arhiva javnih spomenikov MOL-a

V letu 2025 je bilo izvedeno 3D skeniranje Zmaja na Zmajskem mostu. Izvedlo ga je podjetje iz Medvoda, ki se ukvarja s CAD/CAM programsko opremo, 3D tiskanjem in 3D skeniranjem. Za namen predstavitve tehnologije 3D skeniranje so izvedli skeniranje zmaja na Zmajskem mostu brezplačno s posebno napravo, ki ne poškoduje in ne vpliva na objekt. Po skeniranju so 3D model zmaja 3D natisnili v plastiki in ga uporabljali kot razstavni eksponat. Kopijo 3D skeniranja so tako nam kot ZVKDS, OE Ljubljana posredovali za hrambo v arhivu.

13. Delež za umetnost pri investicijskih projektih MOL-a

Cilj: Izvajanje sheme deleža za umetnost pri investicijskih projektih MOL-a

Osnovni strateški cilj je bil uresničen v letu 2024, ko je Javni stanovanjski sklad MOL izvedel javni anonimni natečaj za izbiro umetniške intervencije v odprtem prostoru za projekt stanovanjska soseska *Novi center – Povšetova*. V letu 2025 ni bil izveden noben javni natečaj za investicijske projekte MOL, ki bi bil primeren za izvajanje sheme deleža za umetnost.

14. Statistika kulturnega dogajanja, spremljanje in poročanje

Statistika kulturnega dogajanja

Cilj: Izpopolnitev sistema zbiranja in analize podatkov o kulturnem življenju v MOL-u

V letu 2025 smo nadaljevali prakso izmenjave podatkov s Statističnim uradom RS (v nadaljevanju: SURS). V maju smo SURS-u posredovali podatke iz našega letnega poročila o izvajanju strateškega dokumenta na področju kulture v letu 2024. Oni so nas obvestili, da še vedno preučujejo možnost obdelave in objave podatkov za Ljubljano v podatkovni bazi SiStat. Na SURS-ovi spletni strani se trenutno objavljajo izključno podatki za celotno državo.

Center za proučevanje kulture in religije pri Fakulteti za družbene vede Ljubljana je v letu 2022 izdelal metodološko študijo z naslovom *Projekt prenove in izboljšanja metodologije zbiranja in analize podatkov s področja kulture na območju MOL*. Predvideno nadaljevanje kvalitativne analize stanja v letu 2025 ni bilo izvedeno, ker je bil izvajalec prvotne študije zaseden z izvajanjem drugih raziskovalnih projektov. V letu 2026 bomo preučili možnost izvedbe nadaljevalne študije.